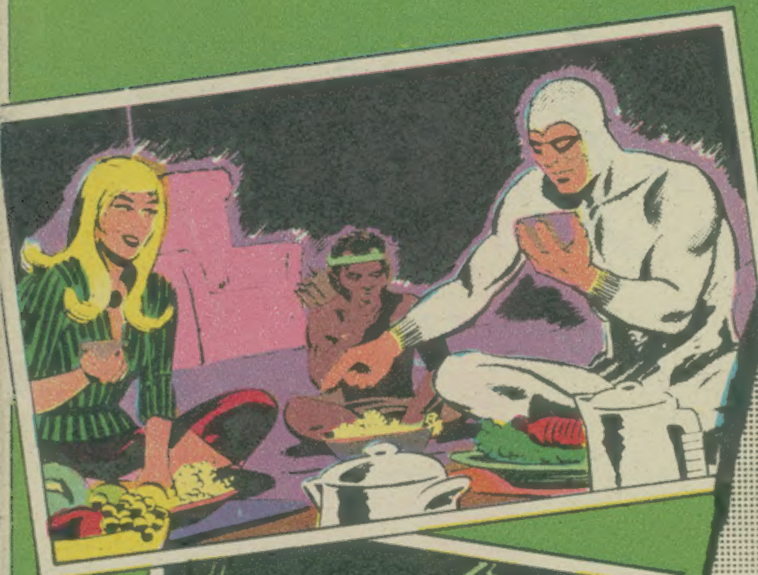
ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

1. 11. 1985. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XLVII • 100 ДИН. • БРОЈ 1766

У ОВОМ
БРОЈУ
ДРУГИ ДЕО
СТРИПА
ФАНТОМ
„БОЛНИЦА
У ЏУНГЛИ"

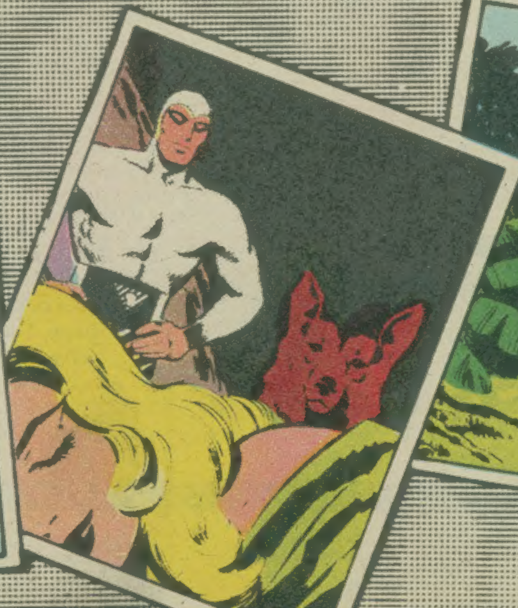

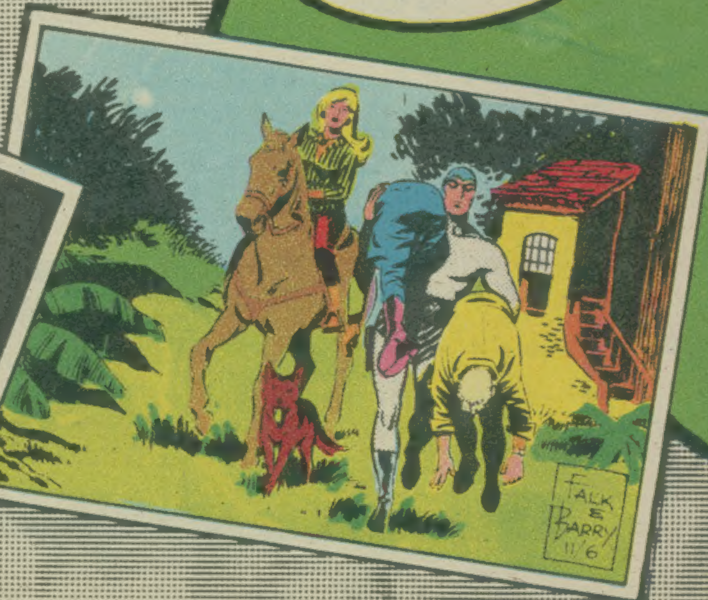

Ripley

Веровали или не!

РОН КОНЗАК

СА ОСТРВА БЕИНБРИЏА У БЛИЗИНИ ГРАДА СИЕТЛА (САД) НАПРАВИО ЈЕ ДРВЕНУ ХАРФУ ВИСОКУ 7 МЕТАРА. ЗВУЧНА КУТИЈА ДИВОВСКОГ ИНСТРУМЕНТА ЛЕЖИ НА ОСНОВИ У КОЈУ ЈЕ УГРАЂЕНО 2 ТОНЕ БЕТОНА. КАДА ДУНЕ ВЕТАР, ТРИДЕСЕТ ЧЕЛИЧНИХ ЖИЦА ХАРФЕ ЗАТРЕПЕРИ И ЗАЧУЈЕ СЕ ПРИЈАТНА МЕЛОДИЈА.

МУЖЈАК ЛОСА

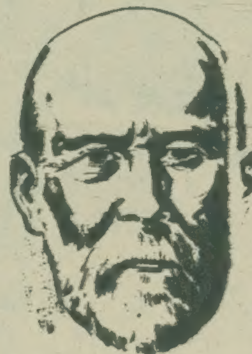
БЕЗ ОКЛЕВАЊА ЋЕ НАСРНУТИ НА АУТОМОБИЛ, ВОЗ, ПА ЧАК И НА АВИОН КОЈИ СЛЕЋЕ ИЛИ УЗЛЕЋЕ, ЧИМ УГРОЗЕ ЊЕГОВ МИР.

КАРТЕ ЗА ИГРАЊЕ

КОЈЕ СУ КОРИСТИЛИ ИНДИЈАНЦИ СИЈУКСИ БИЛЕ СУ НАПРАВЉЕНЕ ОД ОСУШЕНЕ РИБЉЕ КОЖЕ.

СЕР ВИЛИЈАМ МАК ГРЕГОР

(1846 - 1919)
ГУВЕРНЕР ЊУФАУНДЛЕНДА, ВОДИО ЈЕ ДНЕВНИК 45 ГОДИНА. СВОЈЕ БЕЛЕШКЕ УНОСИО ЈЕ НАИЗМЕНИЧНО НА ЕНГЛЕСКОМ, РУСКОМ, НЕМАЧКОМ, ФРАНЦУСКОМ, ИТАЛИЈАНСКОМ, ШПАНСКОМ, ЛАТИНСКОМ И ГРЧКОМ ЈЕЗИКУ.

ЧОВЕК

ИМА 206 КОСТИЈУ. ПОЛОВИНА ОД ТОГ БРОЈА ЈЕ У СТОПАЛИМА (52) И ШАКАМА (54).

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

●●● крава Антона Крижанца из Жмиња, данас општина Бује, године 1900. донела је на свет теле са две главе на два врата.

●●● у Дортмунду (СР Немачка) још пре више од тридесет година основано је позориште за глуве. Чланови ансамбла такође су особе са оштећеним слухом. Сваке године ово позориште припреми по неколико нових представа и приказује их широм земље.

●●● дужина човечијег тела у мајчиној утроби повећа се за 2500 пута. Одојче расте највише у току прве две године живота: од 2. до 5. године раст се успорава, а од 6. до 12. опет убрзава, да би у пубертету достигао максимум.

●●● језик одрасле жирафе дугачак је око четрдесет центиметара.

●●● становници Стокхолма још препричавају један занимљив догађај. Наиме, из душевне болнице једном је побегло пет пацијената. Полицајци су одмах добили задатак да их траже и приведу сваког ко се имало чудно понаша. Није прошло неколико часова, а у полицијску станицу доведено је преко двеста особа. Али, међу њима није било ниједног са списка несталих болесника.

●●● Лиу Ксиаобин, шестогодишњи Кинез право је чудо од детета. Као трогодишњи малишан за само три месеца научио је 3600 знакова. Затим је кренуо у основну школу математичког смера и завршио је за годину дана. Лиу сада, под надзором свог оца, учи математику, физику и хемију у трогодишњој средњој школи.

●●● у Шпанији су у августу ове године рођене прве шесторке: двадесетосмогодишња Ермина Фери Климент је у болници у Аликантеу донела на свет пет девојчица и једног дечака. Млада жена и њен супруг већ имају једног сина.

●●● Пигмеји спадају у најпримитивније становнике Земље и углавном живе од лова. Поједине групе које насељавају тропски део Африке снабдевају суседна пријатељска ратарска племена с дивљачи, а ови им заузврат на договореним местима остављају своје производе.

●●● најбржа жена на клизаљкама Стефанија Германди из Болоње може да јури брзином од четрдесет километара на час. До сада је ова двадесетдвогодишња Италијанка освојила 62 државна првенства, 17 европских, 9 светских, а држи и два светска рекорда.

ФАУЛОВИ У ПРАВОПИСУ

– Слушај, момче, – рече стари тренер – ти студираш језик, је л' тако беше? Е, донео сам ову жалбу да ми је мало прегледаш. Видиш, ја сам написао „Судија мора бити непристрасан и независан", па ми рекоше да не ваља правопис. Ја напишем „непристрастан и независтан", кад оно, изгледа, опет не ваља!

Младић се насмеја.

– Тачно су ти рекли, ујка Ђоле. Придеви **зависан** и **независан** долазе од глагола **зависити**, у чијој основи, „завис", нема никаквог Т, па га нема ни у тим придевима.

– Добро, а... „непристрасан"?

– Треба **непристрастан**, као и **пристрастан**, јер оба долазе од основе **страст.**

– Прис-трас-тан... Некако ми то чудно звучи, тврдо...

– Истина је да у обичном говору већином кажемо „пристрасан" и „непристрасан": ваљда бих и ја тако рекао. Али ако то признамо за правило, онда морамо признати и „страсан" уместо **страстан**, „часан" уместо **частан** и тако даље. Помисли како би то звучало: „Ручак је био масан и сласан, али он, онако болесан, није био ни свесан шта једе..."

– Добро, разумем. Погледај сад ову реченицу: „Сматрамо да није умесан предлог Заједнице клубова..."

– Не, не. **Уместан** и **неуместан**, јер долази од „место".

– У реду. Али немој ми рећи да и овде, где говорим о обесном понашању њихових капитена, треба да убацимо неко „т"...

– Ту не, наравно. Али у мушком роду једнине морао би да га убациш: играч је **обестан.**

– Чекај, па ваљда се каже **бесан** а не „бестан"...

– Није то исто. **Бесан** је од **бес**, а **обестан** од **обест.**

– Богами, момче, све је то доста компликовано. Штета што се не уведе неко правило да сви придеви имају Т, или да га нема нијеедан...

– Могло би да се уведе, али онда више не би био фонетски правопис. Видиш, ујко, компликација је у томе што се Т губи у свим облицима осим у једном. Кажемо **умесни, умесна, умесно, умесног, умесној, умесне** и тако даље. Једино у неодређеном виду номинатива једнине мушког рода, **уместан**, искрсава то Т. Онда се људи поведу за оним другим, бројнијим облицима, па кажу „умесан", „пристрасан" и слично...

– А зашто је тај неодређени, како га већ зовеш... што је тако посебан? Што мора он да се разликује од свих осталих?

– Зато што само он има непостојано **а**, које одваја глас **т** од гласа **н**. У свим другим облицима непостојано **а** испада, па добијамо групу „стн", а она се по законима нашег језика своди на „сн": од **уместна** добијамо **умесна** и тако даље.

– Видим ја да је у тој твојој граматици све неодређено и непостојано, баш као и у југословенском фудбалу... Али добро, тај један облик ћу да запамтим, а за оне остале је лако. Знам и сам да се не каже „уместна".

– Е, видиш, ујко... неки пут ни то није баш сасвим просто.

Илустровала Босиљка Кићевац

– Како то?

– Па ето, у придевима страног порекла група „стн" се чува у свим облицима. Зато имамо **протестни, азбестни, контрастни**, па је зато и **робустни**, а не као код наших спортских новинара, који редовно пишу „робусни играч" овај и „робусни играч" онај...

– Е, морам то да им кажем. Они мене стално критикују због састава тима, а ја ћу њима рећи да су „фаулирали" правопис... Него, је л' има још нешто о том несретном „т"?

– Што се тиче придева, мислим да нема. Наравно, ако бисмо говорили и о именицама...

– Немој, ако бога знаш. Остави именице за други пут.

– Па нема ту богзна шта да се прича, ујка Ђоле. Именице углавном чувају „т" из основе испред наставка, и треба само мало пажње да се не пише „студенски" и „студенкиња", као што раде полуписмени, него **студентски, студенткиња, виолинисткиња, феминисткиња** и тако даље. Једино је по традицији прихваћено да се пише **модискиња** без „т", али ту реч данас мало ко употребљава.

– Дај часну реч да је та **модискиња** једини изузетак.

– Не могу, ујка Ђоле, јер ту је и наставак „ство". Од **брат** имамо **братство,** од **упутити упутство** и тако даље, али према **присутан** немамо „присутство", као што бисмо очекивали, ни према **одсутан** „одсутство", него **присуство** и **одсуство,** без Т.

– А зашто је тако?

– Зато што је група „тств" тешка за изговор.

– Е, свашта!... Како у „братству" и „упутству" није тешка, а у „присуству" и „одсуству" је тешка?!...

– Па, знаш, ујко, језик није математика. Ту се ништа не може унапред одредити. У крајњој линији, правилно је оно што се у пракси прихвати, било да одговара правилима или не.

Стари тренер уздахну.

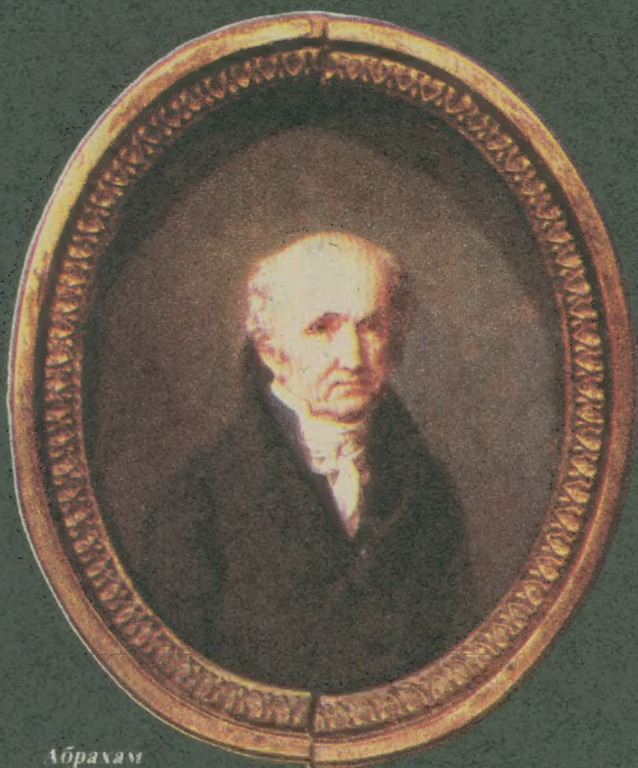
– Схватам. Као што сам већ рекао, то је врло слично нашем фудбалу...

Иван Клајн

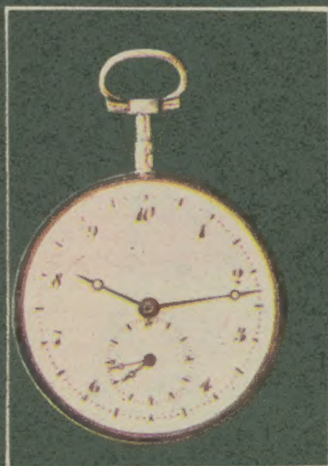
АБРАХАМ
ЛУЈ БРЕГЕ

часовничар
без премца

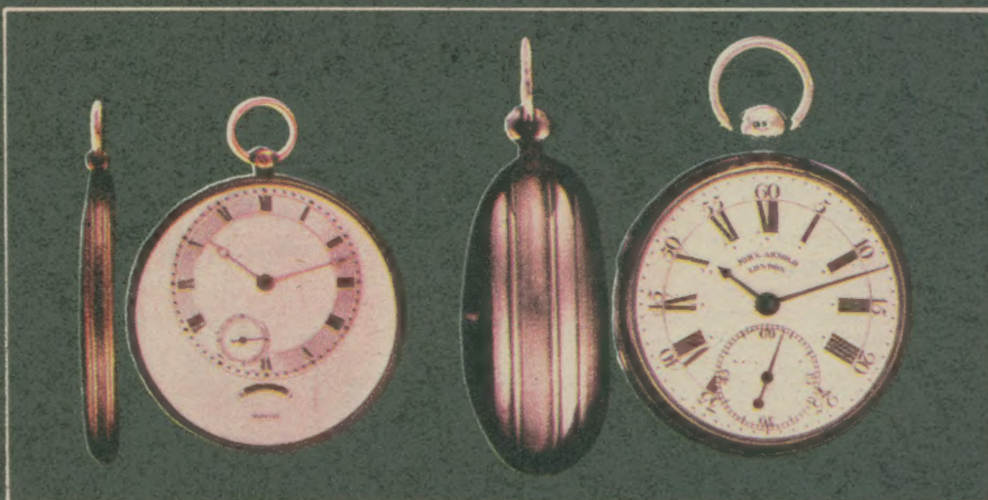
УМ ГЕНИЈА КУЦА У ЏЕПУ

Абрахам Луј Бреге: прилагођавао се иројалистима и револуционарима јер му је једино важно било да га нико не омета у занату који је довео до савршенства.

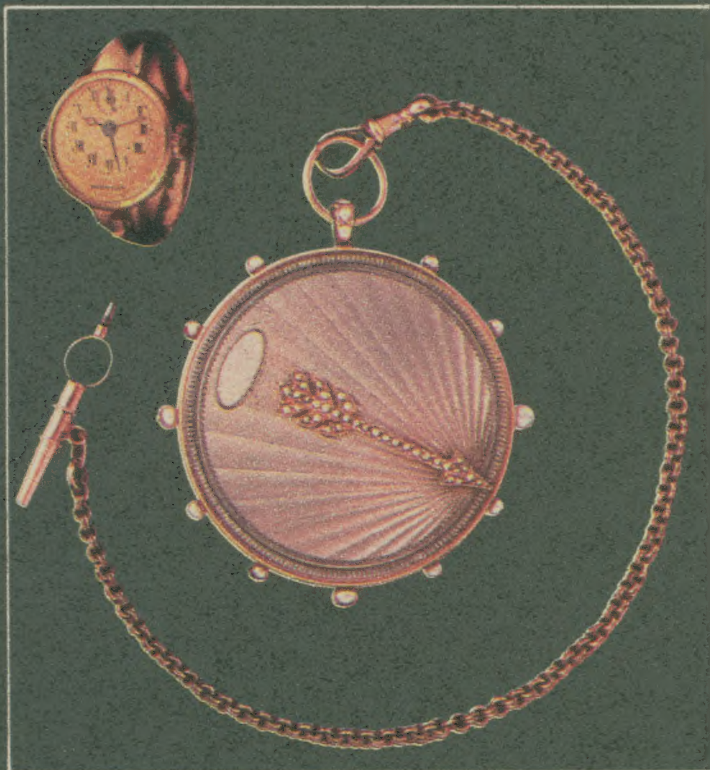

Сат из доба француске револуције. Тада је направљен експеримент. Дан је био подељен на хиљаду минута, односно на десет сати. За сваки случај Бреге је у углу додао и мањи бројчаник са „старим" временом.

Поређења ради – Брегеов сат крај једног из тог времена који је направио познати енглески часовничар Џон Арнолд.

Два Брегеова изума. Сат као прстен и аларм. У одређеном тренутку искочи део као врх чиоде, боцне власника и подсети га на време. Други сат је за – мрак. Спољашња казаљка окреће се према бројчанику направљеном по ободу од ситних бисера.

Пре две године провалници су упали у меморијални музеј у Јерусалиму. Однели су само девет џепних сатова. Самим тим крађа престаје да буде тако наивна како изгледа. Знали су лопови шта траже. За те сатове с потписом Абрахама Луја Брегеа сигурно су добили богатство. Узгред, неки никад више нису нађени.

На тржишту колекционара један „Бреге" је 1978. донео власнику 114 хиљада долара.

Та округла справица која нам одбројава време углавном је свакоме од нас важан детаљ. Али, мало нас може да има знане марке као што су „Картије" или „Филип Патек". Тако у 18. и 19. веку није свако могао да купи сат „Бреге". Знало се – ко га има, на његовој страни су утицај, моћ, новац. Али и добар укус и жеља да сати, минути, секунде буду „измерени" што беспрекорније.

Универзум у малом

Са петнаест година Абрахам Луј Бреге емигрирао је из родног Нешатела (кантон у Швајцарској) у Француску. Упоредо са студијама на чувеном колеџу „Мазарен", Бреге је вредно учио и часовничарски занат. Бити сајџија у Француској тог времена није била мала ствар.

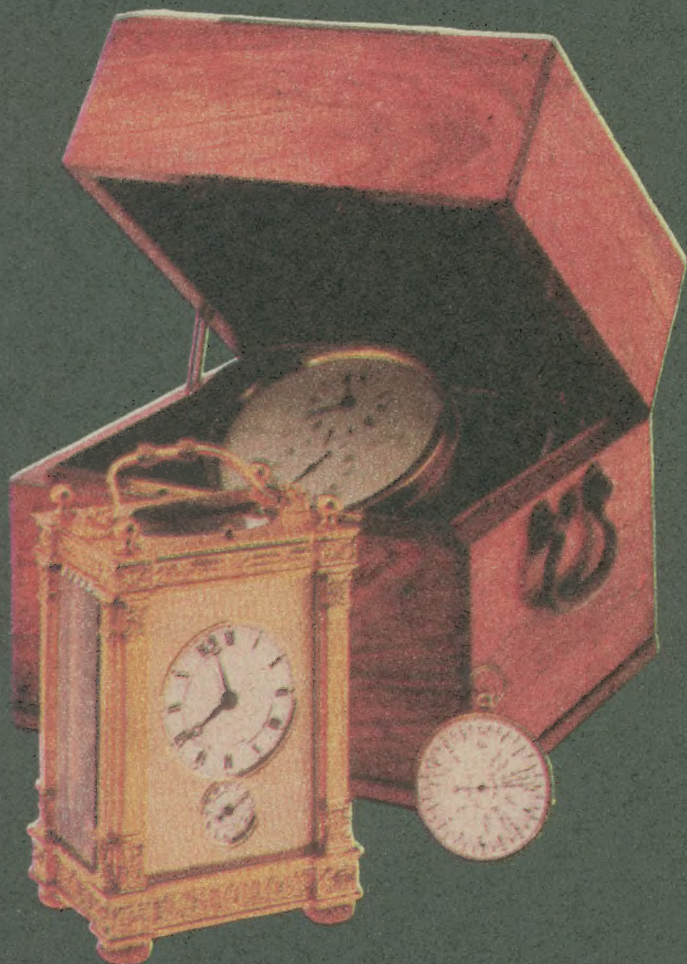
Чувени енциклопедисти Дидро и Даламбер у једном од 28 томова своје Енциклопедије посветили су много више литографија овој уметности, него било којој другој. Познати филозоф Волтер имао је идеју о стварању утопијске комуне часовничара у Швајцарској. Други филозофи су у сату видели модел универзума у малом.

Луј Бреге је већ с двадесет осам година отворио своју радионицу на острвцу Сите у Паризу које је још од трећег века било средиште трговине. Његови сатови само су потврђивали да се „добар глас далеко чује". Без икакве рекламе његова радионица била је преплављена поруџбинама. Знало се, на Брегеа се чека а чекање се исплати.

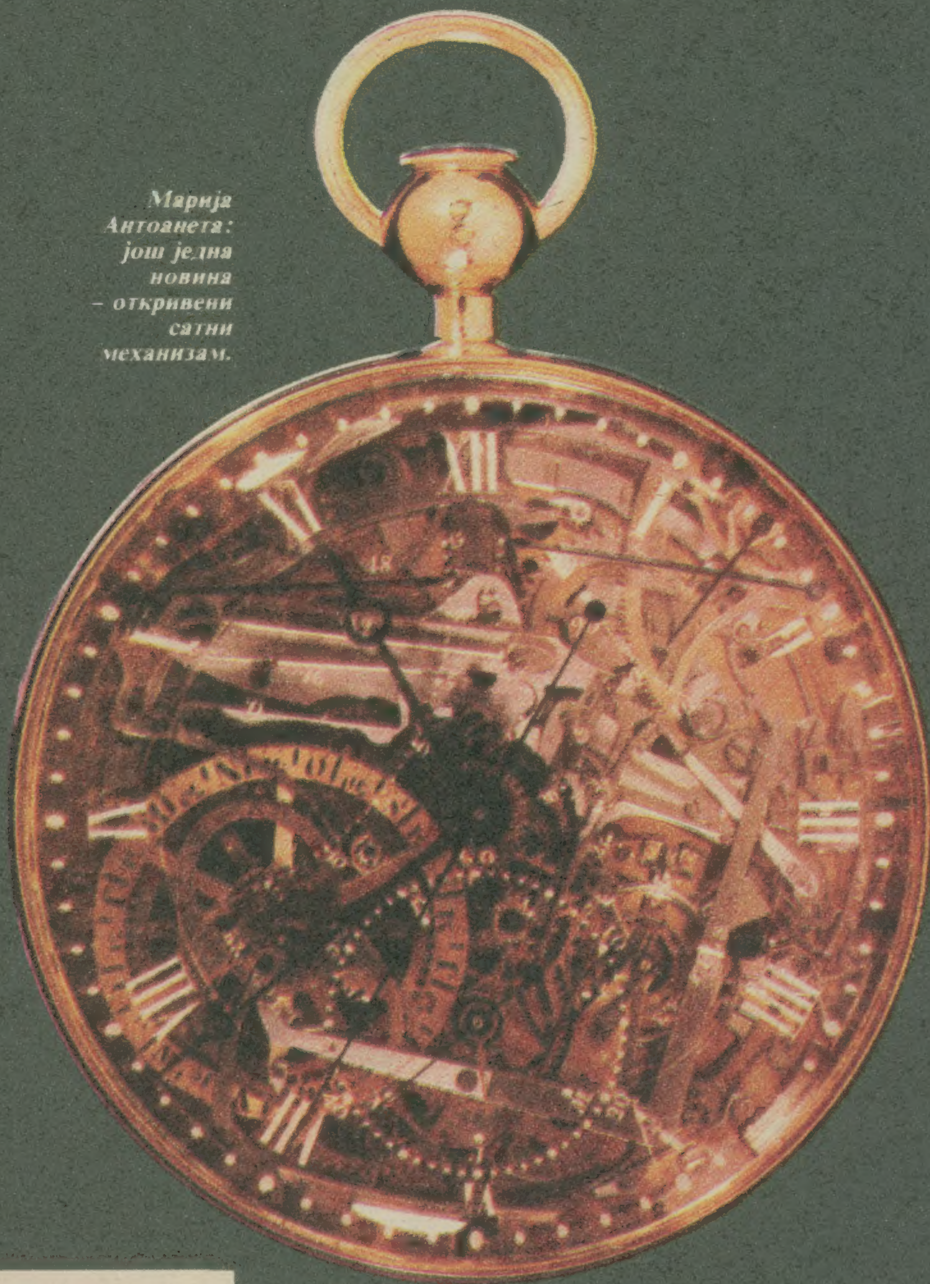
Једна врло важна напомена. Абрахам Луј Бреге (1747–1823) живео је у врло бурним данима француске историје. За овај период од 1785. до 1824. чувени писац Стендал рекао је – ти су дани били значајнији него претходне две хиљаде година. То помињемо из једноставног разлога што се Луј Бреге прилагодио свим владавинама. И француској буржоаској револуцији с Лујем XVI на челу, касније (додуше не баш одмах) јакобинцима и француској револуцији, па Наполеону Бонапарти а онда и другом бурбонском краљу Лују XVIII.

Као врхунског уметника свог заната сви су га ценили. Не само у земљи. Његове сатове носили су и енглески лордови и војводе, краљеви Баварске, Напуља, Тоскане, Шпаније, Холандије, Вестфалије, моћници Турске.

За Брегеове рукотворине ипак је највише била заинтересована Марија Антоанета, супруга Луја XVI. Док није одведена у тамницу и касније, заједно с мужем гиљотинирана, наручила је код мајстора Брегеа шест сатова. Један од њих је поклонила краљу, други наводно љубавнику Ферсену.

Чувени мајстор правио је и велике сатове за кућу, а и термометре и хронометре.

Марија Антоанета: још једна новина – откривени сатни механизам.

Чак и из затвора замолила је Брегеа за још један. Тај сат се води под бројем 179.

А најлепши сат који чак има и име, погађате – зове се Марија Антоанета, краљица, на жалост, није успела да види. Завршен је 30 година после њене смрти а 40 лета пошто је наручен. Бреге га је правио за једног официра из краљичине личне гарде.

Дa нико није савршен, па ни Брегеови сатови, доказује хроничар Наполеона Бонапарте. Оставио је забележено да је великом војсковођи Брегеов сат стао кад је ишао на Египат. У сат се увукао песак и он је престао да ради. То је могло мајстора да кошта и живота да Наполеон ипак није имао разумевања. Да би доказао да се не љути једном је посетио Брегеову радионицу заједно с царицом Жозефином.

А да ли је чувени Корзиканац носио „Брегеа" и у бици код Ватерлоа, остаје да се нагађа. Једно је сигурно, отказивао је напад од шест сати, прво на девет, па још једном, на 11,30. Тог 18. јуна 1815. године кренуо је са 72 хиљаде војника, 236 топова и вероватно једним сатом. Како је могао да изгуби кад је уз себе имао такав талисман. Можда зато јер је и његов противник, Велингтон исто тако носио „Брегеа".

Бројчаник који се „види" у мраку

За живота Луј Бреге је укупно направио пет хиљада сатова. Данас се зна само за хиљаду. Сваки је заведен у посебан регистар под редним бројем, и то лично, мајсторовом руком.

Да не би било преваре, на сваком сату урезано је Брегеово име. Оно које се и голим оком види и друго, које може да се прочита само уз помоћ увеличавајућег стакла.

Које је то новине увео Бреге? Пре свега, преполовио је дебљину сата. То је било врло важно јер се у то време сат углавном носио на ланцу. Затим је додао механизам који је омогућавао да сат ради правилно без обзира да ли се држи положен или је смештен у џепу. Измислио је мерач времена за мрак. Он је власнику омогућавао да одреди време и кад не види бројчаник. Није светлео ако сте то помислили као ови данашњи, дигитални, већ је на поклопцу имао казаљку која је показивала сате обележене бисерима по ободу часовника.

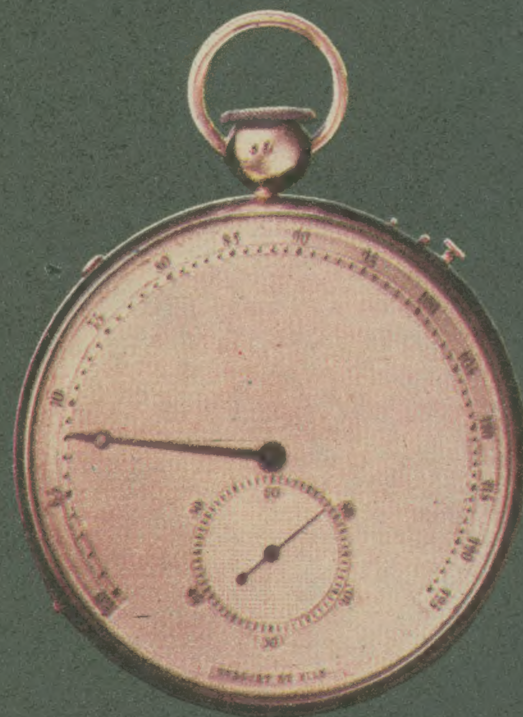
То ипак не би било довољно да Бреге постане толико тражен. Он је, без обзира да ли се радило о одређеној поруџбини или не стално експериментисао. Како с механизмом тако и с дизајном. Померао би бројчаник у угао, украшавао сат драгуљима, мењао изглед бројева, казаљки. Ниједан нови сат није био као претходни. На крају тачност ових сатова била је беспрекорна.

Да би задовољио све поруџбине, Бреге је током 1811. у радионици имао 400 помоћника. Не било каквих, настојао је да запосли најбоље часовничаре Европе. Сви су они, ипак, остали у његовој сенци.

И данас много значи имати Брегеа. То је, како једном приликом рече Давид Саломон (који је музеју у Јерусалиму и поклонио оне украдене сатове) као да носиш ум једног генија у џепу.

ВЕС

Нека врста штоперице али – војничке. Направљена је са идејом да се израчуна брзина којом војници марширају. Мерила је број корака у минуту.

ЗАБАВНИКОВ КВИЗ

ЗАБАВНИКОВ КВИЗ

КИТ ПРОГУТАО БИТ

Ако желите да проверите своје опште образовање, овај квиз ће вам у томе помоћи. На свако питање дата су по три одговора од којих је само један тачан. Ако сте их пронашли, честитамо! А ако, ипак, нисте свезналица, одговори су ту, у дну странице

1. Најмања јединица информације код компјутера зове се:
а) чип
б) бит
в) бајт

2. Лист са највећим тиражом у свету је:
а) јапански „Асахи шимбун"
б) кинески „Женмин жибао"
в) совјетска „Правда"

3. Римско име за Београд гласи:
а) Сирмиум
б) Сингидунум
в) Спалатум

4. Две речи истог облика а различитог значења зову се:
а) хомоними
б) синоними
в) антоними

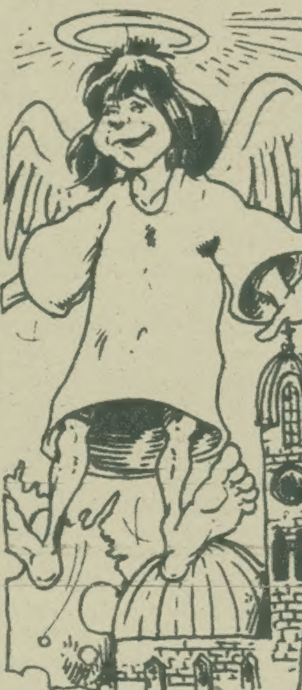

5. Са ким у дуету „Плави оркестар" пева песму „Шта ће нама шоферима кућа":
а) Марином Перазић
б) Лепом Бреном
в) Надом Обрић

6. Један од ова три писца није лекар:
а) Сомерсет Мом
б) Антон Павлович Чехов
в) Е. Л. Докторов

7. Чувена фреска „Бели анђео" налази се у манастиру:
а) Милешево
б) Жича
в) Студеница

8. Светски рекорд у скоку увис за жене држи атлетичарка:
а) Тамара Бикова
б) Људмила Андонова
в) Цветка Костадинова

9. Најбрже од свих сисара расте:
а) кит
б) слон
в) пацов

10. Једно наше острво познато је по Одисејевој пећини:
а) Корчула
б) Ластово
в) Мљет

11. Фредерик Аштон је псеудоним писца који је створио познатог јунака Луна, краља ноћи, а његово право име је:
а) Митар Милошевић
б) Боки Милошевић
в) Милан Милошевић

12. Босфор спаја Црно море са:
а) Мраморним
б) Егејским
в) Средоземним

13. Колико може највише да буде дугачак музички инструмент рог:
а) 2 метра
б) 70 центиметара
в) 5,5 метара

Илустровао Димитрије Костић

ОДГОВОРИ:

1–б) бит је основна недељива информација.
2–а) „Асахи шимбун" с дванаест милиона примерака дневно
3–б) Сингидунум
4–а) хомоними; синоними имају различит облик а исто значење, а антоними су речи са супротним значењем (лето–зима)
5–в) Нада Обрић
6–в) Е. Л. Докторов, аутор познатог романа „Регтајм"
7–а) Милешево
8–б) Људмила Андонова
9–а) кит, у прве две године живота сваког месеца добије 2,5 тоне
10–в) Мљет
11–а) Митар Милошевић, писац из Новог Сада
12–а) Мраморно море
13–в) 5,5 метара, наравно савијене цеви

КАД СУ ДУВАН ЗВАЛИ „ЂАВОЉА ТРАВА"

СВЕТ ЈЕ ОСВОЈЕН УЗ КАШАЉ И ПЛАЧ

КАД БИ СЕ НЕБО НАОБЛАЧИЛО, СТАРЕ МАЈЕ СУ ВЕРОВАЛЕ ДА БОГ КИШЕ ПУШИ. АКО ЈЕ ГРМЕЛО И СЕВАЛО, ОНДА ЈЕ ИСТИ БОГ ПАЛИО ЦИГАРУ.

О њему су први пут, у једном свом извештају, писали Херман Ксерес, командант једне од Колумбових каравела, и Луис де Торес, који је са великим морепловцем ишао као тумач. Пошто су бродови 2. новембра 1492. године пристали уз обале острва Гуанахами, Ксерес и Де Торес су сусрели домороце. Истог дана су први пут видели како се пуши „табаго".

Тек педесетак година касније европске колонизаторе све више привлачи пушење дувана. Почеци су, као и свега другог, били тешки. Сматрали су га дивљачким обичајем и одбили су и да пробају. Међутим, староседеоци Америке су тврдили да од њихових дебелих цигара пролази сваки замор и враћа се жеља за животом. Привучени овом причом и странци су, кашљући и плачући, мало по мало уронили у ову страст, сами завијајући суве и мирисљаве листове. Дуван су понели са собом и кад су се враћали у своје земље. Понели су и приче о дувану и Американцима који пуше цигаре, цигарете и „луле мира".

Био је и лек

Испрва је дуван, чије је семе у Француску и Шпанију донето негде око 1559. године, гајен само као украсна биљка. Углавном, због лепих црвених цветова. Никоме није ни на памет падало да листове суши и завија у цигаре. Коришћени су за лечење грчева у стомаку, костобоље, па чак и неплодности. Зато се дуван продавао само у апотекама и то су заправо биле „дуванџинице". На посудама од мајолике пажљиво су били исписани називи различитог квалитета дувана. Захваљујући Жану Никоту, француском амбасадору у Португалији, који се први озбиљно позабавио проучавањем ове биљке, она је називана и „никотин".

До Енглеске је дуван доспео тек 1586. године. Донео га је Волтер Роли. То је онај невероватни морепловац који је остао да се мува по историји због једног сасвим другог догађаја. Био је први који се сетио да преко баре на улици, ако се приближава дама, треба да баци свој капут. Имао је срећу да дама буде тадашња краљица. Одушевљена и у исто време, већ средовечна, Елизабета је доделила лепушкастом младићу титулу сера, а затим га унапредила у свог миљеника. Џемс I га је касније бацио у лондонски Тауер, што нема никакве везе с дуваном, а после му је одрубио главу. Елизабета тада већ петнаест година није била међу живима. Иначе, Роли није никад успео да убеди краљицу да пуши. Дуван је тада сматран „ђаволском травом" или „дахом богова".

У везу пушења и краљева умешали су се и Французи.

Са уживањем су почели да пуше тек за време владавине Луја XIII (1610-1643), иако су тадашњи лекари осуђивали његову употребу и тврдили да је та „одвратна навика" штетна по здравље. Истог мишљења био је и Џемс I енглески, који је оштро осудио тај нови обичај. Можда због несрећног Ролија и законом га забранио. Његов син Карло I (1600-1649) није, међутим, пропустио прилику да у своју корист употреби то ново људско задовољство. Направио је од трговине дуваном државни монопол.

– Одушевљени пушач сер Волтер Роли и његова торбица за луле. За време заточеништва у лондонском Тауеру на њеном преклопу, врхом свог ножића, урезао је реченицу: „Била ми је друг у ова страшна времена".

За дим се требало борити

Кад су места на којима су се људи окупљали почела да бивају претерано задимљена, они који нису пушили отпочели су свој дуготрајни и бескрајни бој против пушача. Тачније рат за право на чист ваздух. Сталне расправе, свађе и туче, у историји су углавном спречаване законима који су забрањивали пушење. Пушачи се на то нису много освртали, па су уследиле туче са жандармима. Да би се све то спречило, отворени су посебни локали за пушаче, названи „табагиес", где су они који баш нису могли да издрже без својих дебелих цигара, смели неометано да пуше. Но, ни то није дуго потрајало. Број пушача се стално увећавао. Тражили су своје право да пуше – где и кад им се то допада. У потрази за тим обликом слободе, демонстранти су у Берлину 1848. године пробили кордон полиције на коњима и тако разјарени стигли све до председника владе. Натерали су га да укине забрану пушења на улицама и у јавним локалима.

Вероватно да би се разликовали од других, или да не би кварили фини мирис сопствених одела, аристократи су више волели да „њушкају" дуван. Смрвљен у прах држао се у табакерама. Приношење дувана прстима до носа постало је велика мода па се у 17. веку проширило и на све слојеве становништва. Трајало је то читав један век, иако су фабрике тада већ навелико производиле фино сецкани дуван. Уз цигаре и цигарете почеле су да се пуше и луле.

На тржишту је дуван постао толико тражен да су у Европи вртови и баште постали узгајалишта, а Холандија је била највећи увозник. Непрекидна упозоравања да је дуван штетан по здравље остала су без икаквог одјека, па су владе многих земаља престале да упозоравају и искористиле дуванску манију да знатно увећају порез онима који га гаје и прерађују.

У међувремену су Европљани, који су поседовали плантаже у Централној и Јужној Америци, напуштали гајење памука и шећерне трске бацајући се у загрљај више исплативом дувану. Порасла је размена сувих листова за новац или другу робу. Самим тим је порасла и потреба за радном снагом, па се развило хватање и продавање афричког робља власницима бескрајних плантажа у Мериленду и Вирџинији. Њих су користиле Шпанија, Француска, Португалија и Немачка, уз наравно, Енглеску чији су војници дуван већ увелико сматрали важнијим од барута. Од тих војника током „тридесетогодишњег рата" пушењу су се научили и Чеси и Пруси.

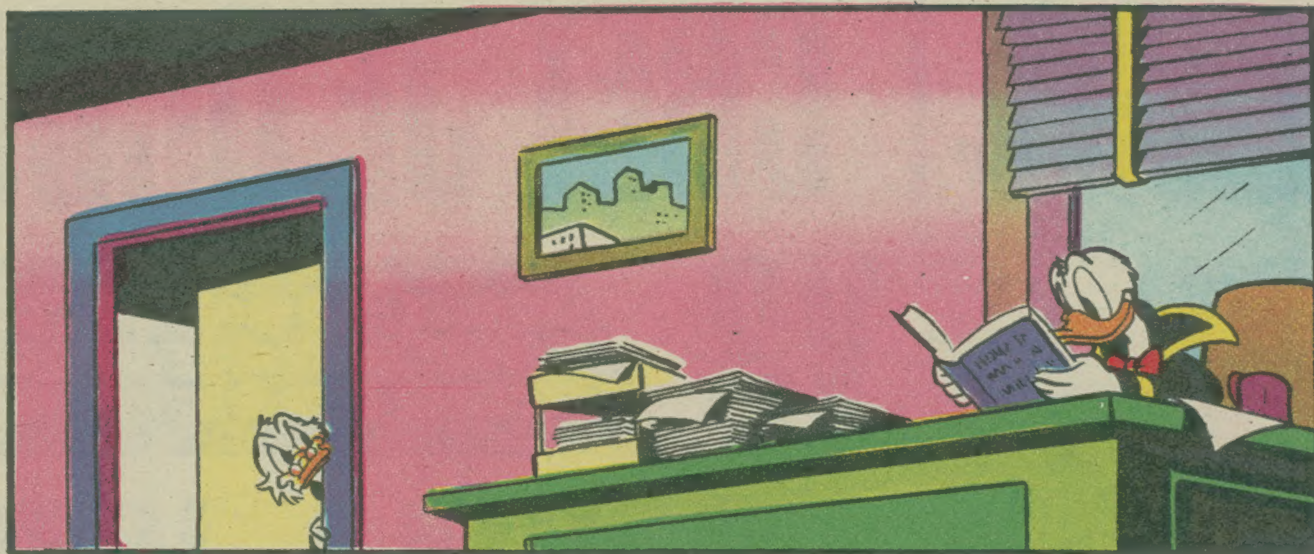
Неки морнари који су упознали обале Азије, донели су у Немачку нову моду. Правили су од дувана лоптице, жвакали их, а затим би пљували. Овај „азијски" начин допао се нарочито сиромашнијим слојевима, до те мере да су отворене фабрике које су правиле само „дуванске орахе" за жвакање. Да би били укуснији, неки су их мешали с прахом аниса, каранфилића и орашчића, а нарочито с румом.

У другим фабрикама, дуван се мрвио, затим пресовао у бале и у продаји секао на комаде. Пушачи су морали да имају и специјално ренде, да би у тренутку кад им се припуши, настругали дуван и завили цигару. У то време није се више продавао у апотекама. Дуга борба апотекара и дуванџија, за стицање ексклузивних права на продају, завршила се у корист ових других. Другачије није ни могло да буде, јер су европске обале већ исувише биле преплављене морем дувана.

М. И. Ш.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

КАКО ЗАРАДИТИ МИЛИОН

У ШТА ТО САД БУЉИШ?
У ЈЕДНУ ВЕОМА КОРИСНУ КЊИГУ!
КАКО ЗАРАДИТИ МИЛИОН

А О ЧЕМУ ПИШЕ?
О ТОМЕ КАКО ПОСТАТИ БОГАТ!
КАКО ЗАРАДИТИ МИЛИОН $

ПРВО ПРАВИЛО: НИКАД НЕ ПОЗАЈМЉУЈ НОВАЦ ПОНЕДЕЉКОМ НИТИ РАНО УЈУТРО!
КАКО ЗАРАДИТИ МИЛИОН $

ДРУГО ПРАВИЛО: КУПУЈ ЈЕФТИНО А ПРОДАЈ СКУПО! СВАКИ НОВЧИЋ ПРЕВРНИ **ДВА** ПУТА!

О, ДА, СЕЋАМ СЕ ТИХ ПРАВИ-ЛА!
ХОЋЕШ ДА КАЖЕШ ДА СИ ЧИТАО ТУ КЊИ-ГУ?
КАКО ЗАРАДИ

НИСАМ ЈЕ ЧИТАО НЕГО САМ ЈЕ **НАПИСАО**!
6-2

ТРЉАЈ УШИ – НЕК' СЕ ПУШИ!

ПРОБАЈТЕ, МОЖДА ПОМАЖЕ

Како цивилизација ужурбано граби напред уз помоћ технике и осталих чудеса, чини се да човек све чешће посеже за знањима предака. Посебно у медицини. Акупунктура, метод лечења разних болести уз помоћ забадања игала у нервне завршетке у кожи разних делова тела, тек недавно је васкрсла у медицинској пракси.

Лекари одскора у неким клиникама примењују у дијагностици, чак и лечењу, метод који је био познат још древној источњачкој медицини. Ради се о такозваној ауриколо-дијагностици, препознавању обољења по променама биолошки активних тачака на уву. Изучавајући човечији организам, ти стари лекари су открили да ушна шкољка реагује на обољења унутрашњих органа. Како?

Једноставно, кажу данашњи лекари. Уво прима сигнале у облику светлијих тачака на кожи, ситушних ожиљака, пигментних пегица. Занимљиво је да се ти сигнали на ушној шкољки појављују много пре него што човек осети болове у неком од унутрашњих органа. Значи, и те како помажу лекарима да на време открију болест а самим тим омогућују успешније лечење.

Које је обољење у питању лако је утврдити јер сваки орган или део тела, што показује и наш цртеж, одговара одређеном месту на ушној шкољки. Наравно, требало је доста времена да се открије та веза, односно биолошки активне тачке. Данашња медицина засад је овладала тајном од око двеста њих. За случај указивања прве помоћи довољно је, пак, знати двадесетак. Наизменичним масирањем оба уха на одређеном месту могуће је ослободити се неких здравствених тегоба.

Тако кажу стручњаци онима који желе да пробају да и на овај начин нађу лека својој болести. Дају неколико савета, не кошта, а може да помогне.

За почетак ваља помиловати површину ушне

Уво је да чује, да носи минђушу, да се чачка кад нико не види. Међутим, мање је познато да може да помогне болеснима.

шкољке, односно спиралну ивицу од слушног канала према врху па према доњем, меком делу, и то 5 до 6 пута. Затим се прелази на други део масаже: са 3-4 прста ухватите део ушне шкољке с обе стране и гњечите га лагано све док кожа овлаш не поцрвени и загреје се. Тек тада је могуће прићи масирању рефлексогених тачака или делова на ушној шкољци. Лекари их називају „зонама", а виде се на нашој шеми.

Зона 1 – ушна ресица. Њу је потребно трљати кружним покретима, гњечити прстима, лагано гребати ноктима по спољној површини у случају запаљења усне дупље, код зубобоље кратковидости, глаукома (опасне очне болести), несанице, појачане нервозе.

Зона 2 – ивица ушне шкољке. Овде се већ поменута масажа користи код различитих упала, болести грла, повишеног притиска и високе температуре, лењости црева.

Зона 3 – почетак ивице ушне шкољке масира се код болести кардио-васкуларног система, тегоба са варењем, обољења крви и коже.

Код болова у руци, рамену, лопатици, зглобу рамена и лакта ваља масирати читаву површину **зоне 4**

Зону 5₁ потребно је масирати код повреда или болести вратног пршљена, а кад су сличне тегобе на леђним пршљенима, ваља масирати **зону 5₂**. Масажи зоне **5₃** треба прибећи код болести и повреда крсног дела и завршетка кичме, и у случајевима обољења мишића тог дела тела, њихове укочености.

Код ишијаса, болова у колену и стопалу помаже масирање **зоне 6**. Смањењу болова код неуралгије и запаљења завршног нерва кичменог стуба, али и последица полиомиелитиса (запаљења и дегенерације сиве мождане супституције код деце, болести која доводи до одузетости) може да помогне масажа **зоне 7**.

Тачка „ц" на цртежу је врло важна. Њена масажа помаже код јаких болова изазваних чиром на желуцу, обољења желуца, дванаестопалачног црева, камен у жучи, реуматизма срчаног мишића, сужавања крвних судова, напада бронхијалне астме.

Код бронхијалне астме, хипертоније, епилепсије, оболелих органа за варење такође помаже и масажа **зоне 8.**

Масажа **тачке „а"** је основно средство за неутралисање неуралгије нервуса тригеминуса, ишијаса, зубобоље. Помаже и против напада кашља и вртоглавице.

Они који су на муци од обољења панкреаса, жучне кесе и јетре ваљало би да масирају зону 9. Код лупања срца, аритмије, плућних болести, хроничног бронхитиса олакшање ће донети лагано масирање зоне 10.

За срце ја задужена **тачка „д"**. Масирајући је болесници од хипертоније и хипотоније могу да нормализују тонус крвних судова. Изнад и испод тачке д налазе се такозване „плућне тачке" и „г" – које ефикасно помажу код лечења плућних обољења и алергије.

Болови у трбушној дупљи, наглувост, шум у ушима биће мањи ако се масира слушни канал – **зона 11**, а масирање **зоне 12** помаже онима који болују од упале млечне жлезде и упале горњовиличне шупљине. Кад је нарушен сан, кад мучи мигрена као последица потреса мозга, да би се смањио бол треба масирати **зону 13**.

Ушну шкољку ваља масирати два до три пута на дан: пре јутарње гимнастике, у подне и сат-два пре спавања, па се смањи замор, побољша сан. У овом случају треба равномерно масирати све њене површине, са спољне стране и иза уха, истовремено дишући пуним плућима. Да сте све урадили како ваља показаће осећај пријатне топлине.

Још једном треба рећи да је све ово умногоме још у фази испитивања. Пракса на појединим клиникама показује да уво није само да чује, носи минђуше или, кад нико не види, да се чачка.

П. М.

Ушна шкољка реагује на промене здравственог стања човечјег организма, а о болестима унутрашњих органа или делова тела сигнале добијају биолошки активне тачке. На одређеном месту, кожа побели, појави се ожиљак или пегица и зна се да нешто није у реду са одређеним органом или делом тела.

Шема неких биолошки активних тачака и зона распоређених на ушној шкољци.

АЛАН ПИНКЕРТОН:
најчувенији приватни детектив у историји

ПОЛА КОЊ, ПОЛА АЛИГАТОР

ИЗ БАРУТОМ ЗАДИМЉЕНЕ ИСТОРИЈЕ ДЕТЕКТИВСКОГ ПОЗИВА ИЗВУКЛИ СМО ЗА ВАС ПРИЧУ О МЛАДОМ БАЧВАРУ КОЈИ ЈЕ ИМАО НЕОБИЧАН ХОБИ...

Десетогодишњи дечак је провирио кроз одшкринута врата. Његов стари, набусита полицајчина, лежао је на кревету и мучно стењао. На бучним демонстрацијама тог дана у Глазгову неко из разјарене гомиле тако сурово га је млатнуо да ће остати тежак инвалид до краја живота. Било је то 1829. године.

Тако су Алан и Роберт Пинкертон морали већ да почну да се сами брину о себи.

Крхког Алана примио је из самилости неки бачвар. После је видео да дечко иако није снагатор, главом добро надокнађује „недостатак".

Кад се Алан оженио имао је двадесет и три године и био одличан бачвар. Али, због своје бунцијске нарави и прилично невоља са оном истом глазговском полицијом у којој је некад тако предано радио његов отац, решио је 1842. да пође у Канаду. Много је тад људи хрлило у „нови свет".

Судбина је тако хтела...

Недељама је брод пловио преко океана. Онда је, непланирано, морао на дуже да пристане уз америчку обалу. Путници су данима чекали.

Алан Пинкертон је изненада пожелео да иде у Чикаго. Начуо је да би бачвар у том граду могао лепо да успе. Као пажљив муж ипак се посаветовао са женом.

У Детроиту је купио мршаво кљусе и стара кола. Толико је и била сва његова уштеђевина. У џепу му је остало 25 центи.

Посао је у Чикагу лепо напредовао.

У слободно време Пинкертон је волео да весла. На води, далеко од свих могао је да се сасвим опусти и одаје идиличним сањарењима. Једног дана је на малом острву, за које се могао заклети да на њега нико не навраћа, угледао отиске стопала. Следећи пут кад је дошао открио је скровиште групе фалсификатора новца.

Обавестио је шерифа.

И тако је све почело.

Пинкертон се прочуо. Људи из поште, који су муку мучили с превозом новца позвали су га да им помогне. Постао је први приватни детектив у Чикагу. Бачварски занат је и даље радио, а лопове је јурио из хобија.

И прочуо се по хобију. Није више веслао. Јурио је битанге. Лепо је и зарађивао. А онда се још једном у одлучном тренутку посаветовао са својом женом.

– И ја мислим да само то треба да радиш, Алане.

Пинкертон је постао чисто приватни детектив. Било је то 1850.

Унајмио је помоћнике. Амблем агенције биле су отворене очи. Мото: „Ми никад не спавамо".

Знало се да Пинкертон одлично плаћа своје људе. Говорило се да су и неподмитљиви, а и да раде двадесет и четири часа. Прича која следи то је громогласно потврдила.

Дух у акцији

Чикаго је 1857. био веома узнемирен. Са градског гробља нетрагом су нестајали мртваци.

Власти су позвале Пинкертона. Он је за тај деликатни посао одредио поузданог Тимотија Вебстера. Читава екипа имала је осам људи. Сам Пинкертон је смислио одличан сигнални „уређај" на улазима. На сваки метар је ударио дрвени колац, на колац ставио конзерву и онда све повезао канапом.

Акција је трајала само ноћу, јер управо у то доба су лешеви и нестајали. Пинкертон је лично надгледао операцију.

Тери О'Греди је чудно седео. Кад се Пинкертон приближио видео је да он у ствари спава. Поред је лежала празна флаша вискија и испушена лула. Ирац је очигледно био човек челичних живаца.

Сутрадан увече Пинкертон је у обилазак пошао с белим чаршавом под пазухом. Тери је опет пијуцкао и пућкао лулу. Онда се из мрака појавила бела прилика. Дух!? Да, прави правцати! Иде према њему. Флаша му је испала из руке. Зуби су цвокотали. Почео је безглаво да бежи. Закачио је канап и пао. Празне конзерве су злокобно звекетале у муклој тами. Неко је запуцао. Избезумљени Тери је некако прескочио зид. Дух за њим. Тери низ улицу. Дух му за петама. Као у тешком сну. Тери у очајању скочи у реку. Дух ту...

Читав Чикаго је био сведок да Пинкертонови детективи могу бити само они који „никад не спавају".

Писмо вештог бравара

Главна Пинкертонова особина била је – домишљатост. И то и у ситуацијама кад нико више не би могао да учини ни макац. Зато је и био најтраженији кад се појаве безизгледни случајеви.

И он се ознојио кад је

Илустровао Бране Јовановић

1859. године добио телеграм:

„Имате ли човека – пола коњ, пола алигатор. Јако сам уједен. Када ћете га послати? Е. С. Санфорд, потпредседник Adams Expres Company".

Када је курир Чејз пошао из градића Монтгомери за Џорџију агент компаније Марони специјалним кључем је затворио његову касу. Чејз је потписао пријемни лист. Носио је 40.000 долара. На одредишном месту у Џорџији отворили су касу. Није било ни цента у њој.

Био је то велики посао. Пинкертон је послао Портера, једног од својих најбољих људи.

Прво је Марони притворен. А онда је платио кауцију и изашао на слободу.

Пинкертон је онда послао и детектива Роша. Задатак: испитати до у детаље приватни живот осумњиченог.

Марони је имао тркаће грло „Јенки Мери" и био ожењен дамом која није волела да улудо траћи време. Једноставно, човек који би остао без новца престао би бити човек њеног живота.

Онда је Марони изненада отпутовао из Монтгомерија. Пинкертонови људи га нису испуштали из вида. Шеф је то изричито наредио. А он је неким ђавољим предосећањем досад сто пута био у праву.

Марони се скрасио у Њујорку.

На ту вест Пинкертон се само насмешио онако за себе. Зверчица је дошла пред кавез.

Опет је нађен начин да га власти притворе. А, кауцију овде није могао да плати. Износила је 100.000 долара.

Пинкертон је очигледно „типовао" на Маронија. Да, али у том тренутку то је било сигурно колико и прецртана комбинација бројева на лото-талону пре извлачења. Јер, свако је поштен док му се непобитно не докаже да је лопов.

– И кад је стигло писмо госпођи Марони од извесног господина Картера из Њујорка испоставило се – рекло би се ништа ново – да Пинкертон уме боље од било кога да нањуши прави траг. Картер је био веома вешт бравар. Он је, дакле, направио специјални кључ. Но, то још није био доказ.

Баш тих дана у Маронијеву ћелију су сместили и извесног Џона Вајта. Необуздано причало, момак се на сав глас хвалисао како ће га његов адвокат колико сутра извадити. И стварно, Вајта је ускоро посетио отмен господин за кога се одмах видело да може свашта да уради.

Лова у подруму

Два затвореника су препричавала своје догодовштине. Вајт се представио као човек који мутне радње има у малом прсту. Марони је видео да се у њега може сасвим поуздати.

Причао је о наивном Чејзу који је потписао квитунг и товарни лист, а онда допустио да му он замени торбе и тако оде без пребијене паре. Обећавао је Вајту 15.000 долара ако му помогне да сумњу пребаци на Чејза. Рекао му је и за кључ дупликат и наговарао га да кад изађе узме нешто новца, који је сад на сигурном месту, и подметне га наивном Чејзу. Вајт се мало нећкао, а онда пристао. Марони је онда отворио карте, још мало. Новац је у подруму. Вајту ће његова супруга рећи којем.

Сутрадан је опет дошао онај отресити адвокат. И Вајт је као од шале изашао из затвора.

Вајт се јавио Маронијевој жени. Она је том поузданом момку открила: новац је у подруму куће њеног зета и сестре. Требало је још само сачекати да они негде отпутују.

Пинкертон је сав напрегнут чекао тај дан. Јер, Вајт је био његов човек убачен у затвор да обави овај посао. А отреситог адвоката такође је играо његов момак.

Позив је ускоро стигао. Било се већ добро смрачило кад су Вајт и Маронијева супруга ушли у подрум. Вајт је на месту које је знао из Маронијевих прича напипао торбу. Дупликатом кључа је отворио. Светиљком је прешао преко садржаја. Била је то добра гомила „зелембаћа".

После је избројао – 39.515 долара.

Алан Пинкертон лично је однео новац господину Санфорду. Узео је признаницу. Вратио ју је и као трофеј држао у свом бироу.

Натан Марони заглавио је десет година робије.

☆ ☆ ☆

Још много сјајно обављених послова остало је иза Алена Пинкертона када је умро 1. јула 1884.

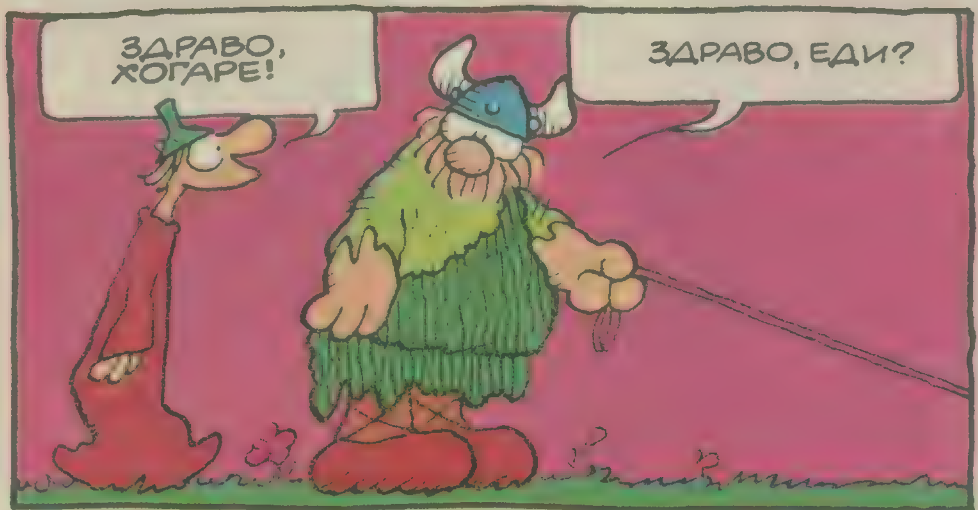
С. Рељић

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

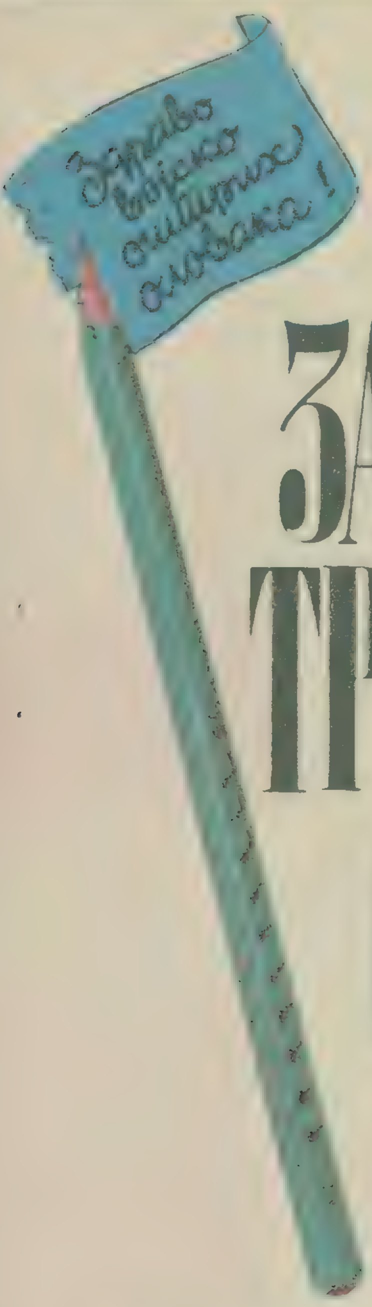

ОНА ЗА НАС ТРОШИ СРЦЕ

БЕЗ ЊЕ НЕ МОГУ ЂАЦИ, ТЕХНИЧАРИ, СЛИКАРИ АЛИ НИ ГЊУРЦИ, ПОЛАРНИ ИСТРАЖИВАЧИ, АСТРОНАУТИ... ТО ЈЕ НАЈВЕЋА МАЛА СТВАР У НАШЕМ ЖИВОТУ.

Јозеф Хартмут, власник чешке фабрике за израду лабораторијског посуђа, разгледао је за својим писаћим столом тек произведену серију посуда за топљење метала кад је једну од њих случајно испустио и разбио. Парче које је прелетело преко папира оставило је за собом јасан црни траг. Хартмут се заинтересовао и од мајстора сазнао да у глину додају графит (по саставу - угљеник) и то га је инспирисало да започне експерименте. Мешао је ове две компоненте у различитим размерама све док није добио мину за писаљку коју је по славноме дијаманту (такође угљеник по саставу) назвао „кох-и-нор". Догодило се то крајем 18. века а чешке оловке ове марке и данас су на цени. Тајна њиховог успеха је у томе што се праве од најквалитетнијег графита са Цејлона а омот им је од ружичастог дрвета вирџинијске боровнице која уз то и лепо мирише...

У исто време кад и Хартмут, потпуно независно од њега, француски хемичар Николас Конте дошао је на идеју да прави мине од вештачког графита и „затвара" их у дрвене омотаче. Тако се 1790. родила оловка онаква какву данас знамо.

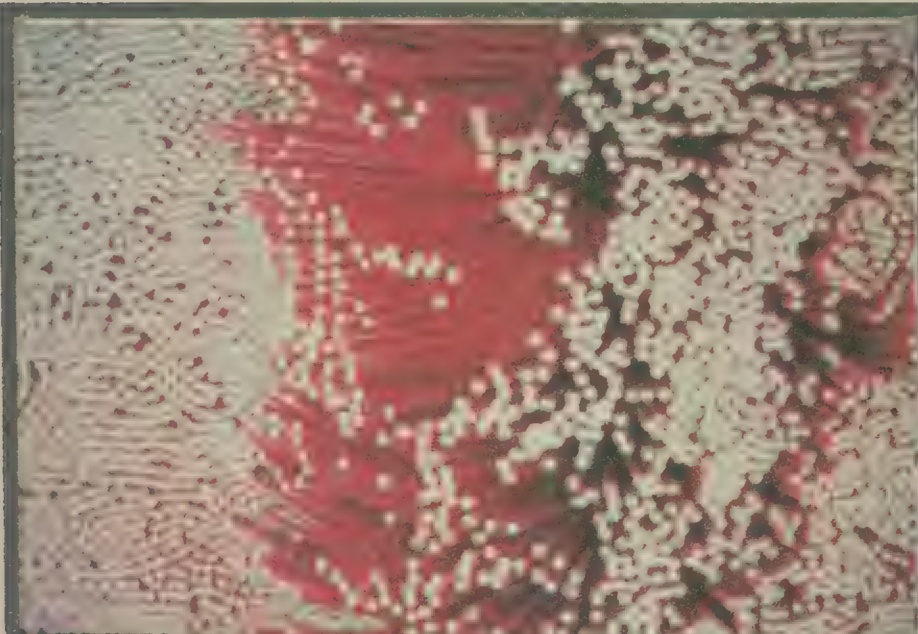
А један предузимљиви потомак Јозефа Хартмута, по имену Франц Хартмут основао је 1937. године у Загребу фабрику оловака, данас познати ТОЗ, који годишње произведе преко осамдесет милиона оловака за нашу земљу и извоз у Немачку, Британију, СССР, Африку, Аустралију...

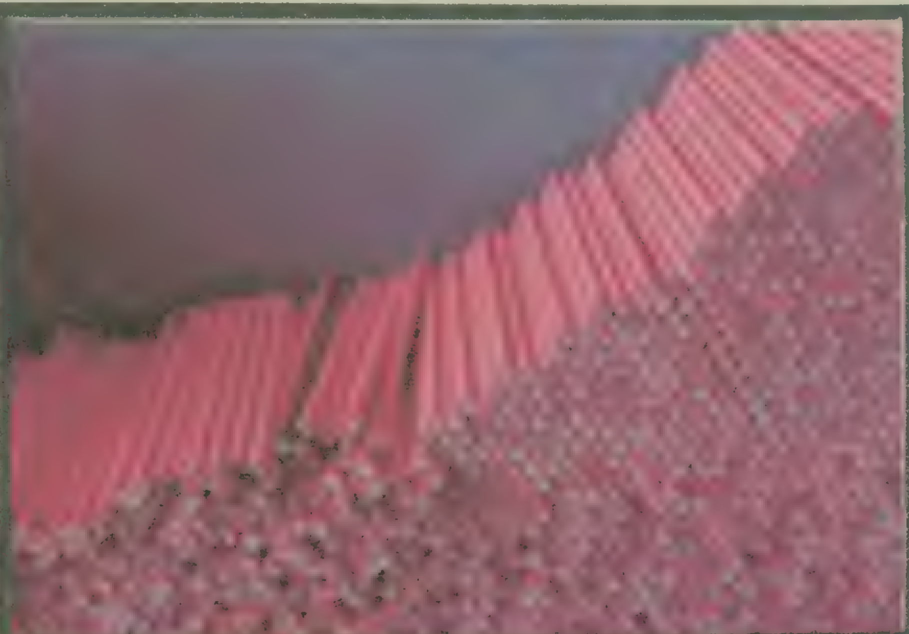
ИЗМЕРИТЕ СВОЈ ПОТПИС

Желите ли да знате колико вам је „тешко" име и презиме? Помножите број слова са 0,00033 грама колико је отприлике тежак слој графита који остаје на хартији када напишете слово средње крупним рукописом. Још је ова занимљивост: обичном оловком средње тврдоће (HB) може да се исцрта линија дуга 55 километара и да напише 45.000 слова.

Нисам проста!

Дрвена „кошуљица" и графитно срце - може ли нека справа бити једноставнија? Али, тако само изгледа. Треба много труда да се добије добра оловка чија се мина не ломи, која оставља јасан и чист траг, лако се шиљи... Да поменемо да их само с различитом тврдоћом мине има преко двадесет врста! Каква ће мина бити највише зависи од величине честица графита: што су оне ситније, траг на хартији је квалитетнији. Зато се графит меље у спе-

ОНА ЗА НАС ТРОШИ СРЦЕ

цијалним млиновима по десетак часова. Кад се под микроскоп стави најфинији пудер за лице, он изгледа груб и крупан у поређењу с графитним прахом за оловке. Ова су зрнца велика отприлике један микрон!

Но, да би се добили графитни „шпагети", глина и графит морају да се мешају са водом. Све то затим иде у пресе, ротира се и суши. Онда их лупа чекић, прже се на 1000°C и постепено хладе да не би пуцале, па умачу у восак, да би оловка имала глатку црту, и најзад режу на одређену дужину. Најчешће на 182 mm. Коначно су црна срца спремна да ускоче у оловку.

Мине за оловке имају пречник од 1,8 mm до 0,5 mm, а колико су тврде може се прочитати на оловци. Ту су утиснуте бројке златном фолијом – што је цифра већа, оловка је тврђа. Кад купујете оловку, запамтите да су за школу, за писање, најбоље оне са ознаком HB, оне са словом H (скраћеница од енглеског – тврд) најпогодније су за техничко цртање, а за ликовно је најбоље да изаберете оне обележене са B.

Како срце улази?

Није лакши посао ни са „кошуљицом" за оловку. За њу се не може користити свако дрво. Најбољи је кедар: дрво меко, влакна равна и глатка јер му се не познају годови, смоле нема. Због свега овог некада су произвођачи оловака организовали праве експедиције у Јужну Америку где су тражили старе брвнаре од кедровине... Данас је најпознатији калифорнијски кедар, а највећа фабрика за његову прераду зове се „Хадсон". Већ стотину година она прерађује огромне количине овог племенитог дрвета, суши га и изрезује у дашчице одређених димензија па извози у све делове света. Поред кедра, користи се и друго дрво (липа, топола, јова, афричка самба) које захтева далеко дужу припрему и обраду не би ли постала добра оловка.

Прављење омотача за оловку је необичан посао. Из фабрике за прераду дрвета стижу танке дашчице величине 7,5 × 18,5 cm које треба да одлеже и осуше се после чега се дрво (ако није у питању кедар) потапа у боју и специјалну смесу која личи на восак. Затим се у две дашчице урезују жлебови, у једне се убацују графитне мине, а преко њих долазе друге, празне, изнутра намазане лепком. Кад се две такве дашчице слепе, „сендвич" се реже на оловке, округле или вишеугаоне које се даље шаљу на „шлифовање". После тога оловке 5 – 15 пута пролазе кроз боју и лакове да би биле што глаткије и лепше. С једне стране стављају им се капице да се мина не би појавила и на другом крају, утискује им се такозвани „пасош" (фирма, тврдоћа, врста дрвета), шиље се, и онда могу до књижара и наших столова.

Прваци – Јапанци

Иако се већ годинама чују проривања да је оловци у компјутерској ери одзвонило, та јевтина, скромна справа никако да нестане. Напротив, производња оловака у свету расте. Зашто?

Оловка лако оставља траг на папиру, а доста се лако брише и обичном гумицом. За разлику од мастила и хемијске оловке, не везује се хемијски за папир, па гумица просто „изгура" молекуле графита с папира. Оловка је уз то отпорна на воду, високе и ниске температуре, па служи човеку и на копну и на мору, на највишим планинским врховима и у морским дубинама (наравно, уз нарочиту подлогу). У поларним пределима мастило и хемијске оловке се мрзну, а графит уопште не мења своје особине. Гори тек на 3500°C! Космонаути су у васиони такође користили обичну графитну оловку, заправо нарочиту патент-оловку прилагођену бестежинском стању која сама регулише дужину мине.

Узгред, изгледа да је будућност оловке управо у тој „патент-оловци" јер она штеди драгоцено дрво: за годину дана она може да замени педесетак дрвених! Њена конструкција омогућава да се користи врло танка графитна мина код које се као везивна материја не употребљава глина већ такозвани полимери. Најпознатији произвођачи ових танких мина данас су Јапанци. Они држе и један својеврстан рекорд. Успели су да стање мину на само 0,3 милиметра.

*

Најчувеније фирме које производе оловке су у Француској „Конте" – према проналазачу оловке, у СР Немачкој „Штедлер" и „Таберкаст", у Аустрији „Бреверијер-Урбан", у Италији „Фила", у Чехословачкој „Кох-и-нор Хартмут", у Јапану, „Пентл". Добре и јевтине оловке производе Кинези, а Американци их праве у најфантастичнијим облицима и бојама...

И тако, најједноставнија справа за писање на нашој планети, а може се рећи и шире, не предаје се.

Вера Смиљанић
Снимио: Борис Штајдухар
Славенко Бојовић

ШТА ЗНАЧИ ОЛОВКА?

ЕНРИКО ЈОСИФ, композитор:

– Све своје партитуре написао сам искључиво оловком. Не подносим ни туш, ни мастило, никакво лицкање и арабеске. У ствари, спасло ме фотокопирање јер се оловка брзо хаба, па још пет нотних линија, ко би се ту снашао, а кад се ископира, графит изгледа као туш и држи се. Волим меке, фине, „песмене" оловке које се упијају у папир као песма у човека.

МИРО РАДОЈЧИЋ, новинар:

– Писаћом машином може да се напише неки извештај, овај дошао, онај отишао, али за бољи текст ту је стара оловка с којом смо започели свој писмени живот. Ја кад пишем, морам да шетам, уз пут нешто запишем на зиду, ноћу ми падне наслов на памет, нека идеја – све то не можеш машином. Друго, рука која држи оловку застане, а машина не: кад човек почне да лупа, он баш и – лупа што му падне на памет, и све постане преопширно. Најпознатији амерички коментатор Џемс Рестон пише искључиво оловком. На машини, по сопственом признању, куцка једним прстом. Чувени спортски новинар Џефри Грин такође. Гледао сам га како после Вимблдона седне у неки угао гледалишта и оловком пише поетску причу о протеклом мечу...

ДАРКО МАРКОВИЋ, цртач:

– Ја од оловке живим! Амблем на сваком мом раду је на једној страни оловка, филмска трака на другој. Спавам с оловком испод јастука: ноћу бележим идеје, дању их реализујем. Кад путујем, све паре које имам оставим у књижарама. Радим оловкама у боји, али за почетак и крај, скицу и сенке, незамењива је црна оловка.

ГРАФИТНИ ШПАГЕТИ – супер фине честице глине и графита мешају се с водом, пресују се, ротирају, суше, лупа их чекић, прже се на 1000°C хладе, умачу у восак и најзад је црно срце спремно да ускочи у оловку.

Овога пута вас упознајемо с једним необичним лавом, затим са Виктором Игоом и Џорџом Вилигом. Овај последњи познат је као човек-мува. Нек' вас то не чуди пошто је живот ионако школа за гладијаторе.

АНАТОМИЈА ДЛАКА НА МУВИНИМ НОГАМА

ЛАВ, ФИЛМСКА ЗВЕЗДА

Лав је краљ џунгле, али му није испод достојанства да се с времена на време прихвати и неке филмске улоге. У првим филмовима о Тарзану била је обавезна сцена у којој се Тарзан рве с лавом. Ови лавови су, да би се избегао и најмањи ризик, обично, били дрогирани или, понекад, само људи у лавовској кожи. Уз помоћ веште камере изгледали су као прави.

Лав који се појављивао на екрану чешће него иједна друга животиња је лав који риче на почетку филмова компаније MGM – укључујући ту и почетак филмова о Тому и Џерију. Звао се Лео а знао је и многе друге вештине, а не само да риче. Његов укротитељ га је научио да вози мотоцикл, пролази кроз зидове, спасава се пливајући из брода који тоне – да би се у једном филму чак спустио из авиона падобраном!

ПИТАМО ДАНАС – ОДГОВАРАМО У ПЕТАК

На нашем цртежу можете да видите како смо ми поделили круг у 11 делова, уз помоћ само четири равне линије. А како сте то учинили ви? За задатак који постављамо данас потребни су вам хартија, оловка и три новчића. Нацртајте усправну линију. Сада поставите три новчића тако да су две „главе" с десне стране линије, а два „писма" с леве стране линије. Да знате, није немогуће!

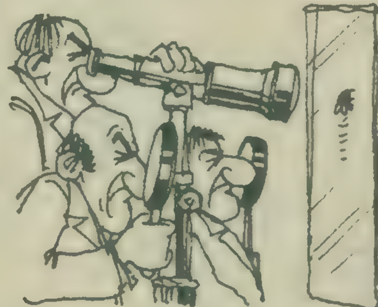

УПОЗНАЈТЕ СЕ СА ВИКТОРОМ ИГООМ

Виктор Иго је рођен 1802. године. Почео је да пише кад му је било четрнаест година, а то је радио све до своје смрти 1885. кад је навршио осамдесет трећу! Романи „Црква Нотрдам у Паризу" и „Јадници" донели су му славу бесмртника. Иго је био веома плодан писац, неисписани листови хартије нису га збуњивали, напротив, наводили су га да пише. Али, понекад су га неке друге ствари одвлачиле од писаћег стола, па је морао да нађе начина да присили себе на рад. И, ево шта је радио у тим моментима: наредио би слузи да му уклони сву одећу и да се с њом не враћа неколико сати. Тако голом није му преостајало ништа друго до да седне и почне да пише!

КАКО СЕ МУВА ПЕЊЕ УЗ ПРОЗОР

Како се мува пење уз прозорско стакло? Ово питање је било постављено још пре него што је Роберт Хук 1665. године открио по две канџице на врху сваке од њених шест ногу. Хук је наслутио да је ово одговор на питање како мува може да се вере преко усправне неравне површине, али то још не објашњава како јој успева да иде преко стакла. Данас, после 320 година, три научника из Велса сматрају да су открили ову тајну. Она се, по њима, крије у анатомији длака на мувиним ногама. Њима је успело да под микроскопом виде како се свака канџица завршава јастучићем који је обрастао редовима најситнијих длачица, а свака длачица на крају има мајушну сисаљку. Муву су пустили да хода преко глатке површине а онда су испитивали отиске њених ногу. Откривено је да за време хода мува кроз сисаљке на крају длака на ногама лучи смоласту воштану течност и то је оно што јој омогућава да се „залепи" за прозорско окно.

ЧОВЕК-МУВА

Људска врста, наравно, још није толико узнапредовала да има сисаљке на стопалима, али то није могло да спречи двадесетседмогодишњег Џорџа Вилига, „човека-муву", да се успентра на 110. спрат Светског трговачког центра у Њујорк Ситију, наравно са спољне стране! Овај подвиг је извео уз помоћ специјалне опреме. Када је дошао до врха, ушао је кроз прозор и сишао доле на уобичајен начин – лифтом. У приземљу, га је пресрела полиција и ухапсила због „несмотреног излагања животној опасности и незаконитог ступања на туђи посед".

СВЕ У КРУГ

Можете ли, на пример, две теже ствари да радите истовремено? Ево неколико тестова који ће вам у почетку изгледати тешки, али су могући ако сте упорни. Запамтите, вежба ствара савршенство! Ево првог теста. Ставите руку на стомак, а другу на главу. Првом правите мале кругове не скидајући је са стомака ни у једној тачки. Сад почните да се ударате по глави другом руком, али водите рачуна да обе радње буду у исто време. Врло је тешко да се не лупкате обема рукама или да обема не правите кругове. Ако се довољно усредсредите, поћи ће вам за руком да обе, различите радње, чините у исто време.

Други тест ове врсте можда је још тежи. Ставите једну руку испред друге и почните да вртите једну преко друге као што се врте палчеви. Али, сада долази оно тешко. Док једном руком вртите у једном правцу, покушајте да другом идете у супротном. Ако то можете да урадите како ваља, ви сте необично вешта особа!

РЕКЛИ СУ .... О ЖИВОТУ

СЕНЕКА:
Живот је као школа за гладијаторе, ту људи живе и боре се један с другим!
ВОЛТЕР:
Живот је игра на срећу.
ШИЛЕР:
Живот је још увек диван!
ВИКТОР ИГО:
Живот је провалија!
ОСКАР ВАЈЛД:
Живот је сувише озбиљна ствар да би се о њему озбиљно говорило.
ФРАНЦУСКА ПОСЛОВИЦА:
Човеков живот се састоји од јуче, данас и сутра!

Мила и Тимоти Бајфорд

Илустровао ЗОРАН ПЕТКАНИЋ – ПЕТКО

„Моја породица умире!"

ТАЈАНСТВЕНИ ОТРОВ ПОЛАКО ЈЕ УБИЈАО ПЕТ ОСОБА...

Илустровао Брана Јововић

Све је почело пре три године кад је новајлија у једној од болница Лос Анђелеса, лекар Том Мекдевит приметио да с њим нешто није у реду. Осећао је необјашњив умор и апетит је почео да га издаје. Слично је било с његовом супругом Бруном и с децом. Четворогодишњег Сина (то му је име) једва су успевали да натерају да седне за сто. Марги која је имала одличан апетит остављала је све у тањиру, а једногодишњи Чарли стално је плакао и одбијао све што му се понуди. Осим тога, све троје деце патило је од болова у стомаку. Једина здрава особа било је новорођенче Дина.

– Чини ми се да смо сви помало прехладили стомаке – рекао је Том једног дана својој супрузи. – Верујем да ће се то убрзо средити...

У ствари, нико у породици није био толико болестан да би се одложило славље које је мајка планирала за Синов четврти рођендан. Гости су се лепо забављали, сви осим деце домаћина Мекдевита. Слављеник је био раздражљив и стално се свађао с једним малишаном, тако да га је овај на крају ударио по леђима и оборио на под... Подигао се обливен сузама и с великом чворугом на глави.

Читаво поподне био је кмезав. Није хтео да вечера и већ у осам затражио да легне да спава.

Пола сата касније Том је зачуо некакав шум у његовој соби и пошао је да види шта се догађа... Малишан је повраћао у сну.

Док му је мењао пиџаму, Том је приметио да су му покрети успорени, као да је обамро, и убрзо закључио да му је лева страна тела потпуно одузета. Знао је да парализа која уследи после пада обавезно значи да је у мозгу дошло до пуцања крвног суда. Потрчао је на телефон да би се консултовао с дечјим лекаром... И дечак се убрзо нашао у болници где је већ све било спремно за операцију.

Рутински преглед крви пред сваку хируршку интервенцију показао је малокрвност, односно тешко стање неухрањености. Том је био збуњен и изненађен. Знао је да његова супруга добро кува, да брине о томе да оброци буду хранљиви и труди се да им дневно обезбеди довољне количине млека и воћних сокова. У сваком случају, имао је мало времена за размишљање је је хирург већ био започео интервенцију на можданој кори малишана.

После извесног времена саопштено му је да у мозгу дечака нема изливене крви, већ да је примећена само већа количина мождане течности.

Тому је лакнуло. А дечаку су дали крв и он се убрзо опоравио и добио природну боју.

Олово

Првих дана код куће Син је имао одличан апетит. Али за кратко. Апетит је поново нестао и вратила му се нездрава боја лица. И друга деца јела су све мање и мање, и готово се топила пред очима беспомоћних родитеља.

Пошто је знао да у породици има и случајева шећерне болести Том је одлучио да се крв све њихове деце да на анализу. Почео је од Меги.

Резултат је и овог пута показао тешку анемију па је затражено да се прегледа и очева крв.

– И ви сте изузетно малокрвни – саопштио је Тому један колега. – Анализе показују да у крви имате олова и то у количини која је опасна по живот.

Тровање оловом!

Одакле то, и како се догодило да сви имају толико отрова у крви?

Почело је мучно претраживање куће... Прво су прегледали постројење за водовод где је могла да се нађе и нека оловна цев. Није је било. Дали су воду на анализу... Била је чиста. Да деца не стављају у уста нешто офарбано бојом на бази олова..? То у сваком случају нису могле да буду ивице њихових креветаца, иначе напола „оглодане".

Испразни бокал!

Даље анализе показале су да је пет од шест чланова породице Мекдевит било у смртној опасности. Поштеђено је било само новорођенче.

Зашто? – питао се Том посматрајући Бруну како сипа сок од поморанџе у керамичку посуду коју им је из Мексика донео један пријатељ. И сетио се да између керамике и олова има неке везе. Знао је да се олово користи приликом стављања глазуре на предмете од печене земље.

Пажљиво је осмотрио тај предмет... Читава породица, осим најмлађег члана, свакодневно пије сок из те посуде. И сви се трују осим њега.

– Испразни бокал! – наредио је Бруни – носим га у лабораторију.

Институт за здравље у Санта Моники одмах је активирао своје специјалне службе. Већ сутрадан санитарни радници показали су Тому пластичну врећицу с некаквим белим прахом.

– Чиста оловна боја – рекли су му: – Извукли смо је из вашег бокала после само једног прања киселином!

Загонетка је решена.

Читаву породицу Мекдевит одмах су сместили у болницу како би им нарочитим поступком из организма одстранили олово... За само две недеље сви су поново били здрави.

■ ■ ■

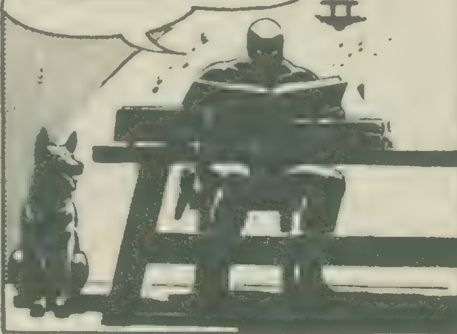
Да ли је то крај приче? Колико је других породица било, и јесте у истој или сличној опасности? (Проверите и ви предмете које користите за исту или сличну намену.) Мешавине с оловом навелико се користе за премазивање керамике како би се добила глатка и сјајна површина отпорна на високе и ниске температуре. Ако се њима служе само уметници, нису шкодљиве. Али, ако керамика није добро испечена или није печена на довољно високој температури, или, можда, нису коришћене прописане дозе, боја се не везује добро. Кад киселина које, има и у соку од поморанџе, доспе у један такав суд, олово почиње да се разлаже...

Д. Варагић

ФАНТОМ: БОЛНИЦА У ЏУНГЛИ II ДЕО

ПИШЕ: ЛИ ФОЛК (LEE FALK) ЦРТА: СЈУ БЕРИ (SY BARRY)

У БЕНГАЛИ ЈЕ СТИГЛА ХОЛИВУДСКА ЗВЕЗДА ЛУСИ КЕРИ. ОНА ЖЕЛИ ДА ПРОНАЂЕ ОСТАТКЕ БОЛНИЦЕ КОЈУ ЈЕ ПРЕ 75 ГОДИНА ПОДИГАО ЊЕН ДЕДА, БРАТ ФАНТОМОВЕ БАКЕ...

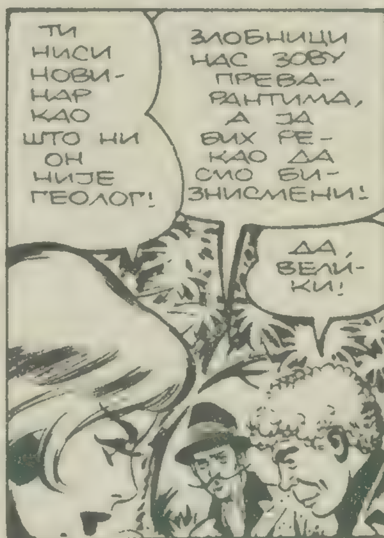

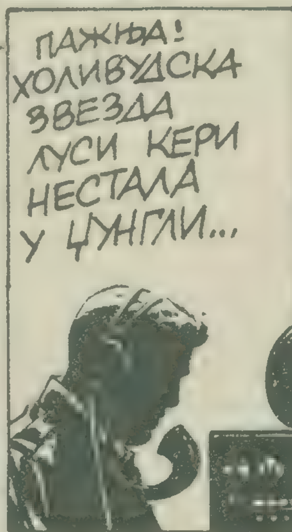

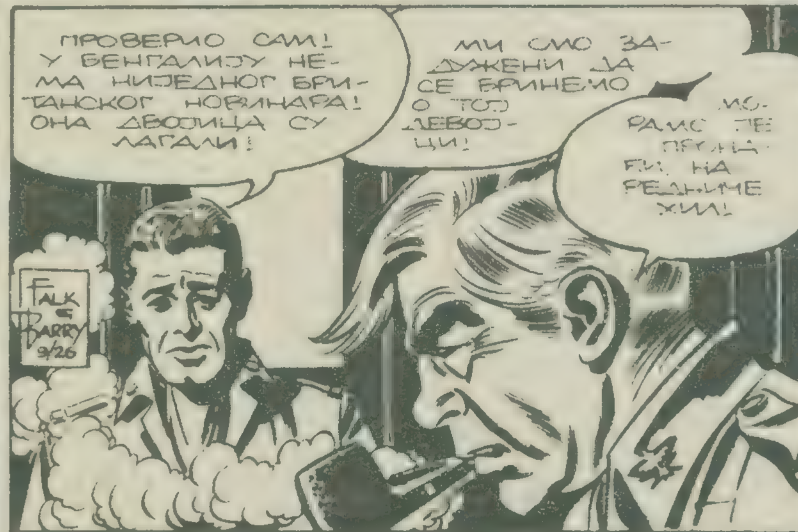

ЛУСИ КЕРИ

НЕСТАЛА У ЏУНГЛИ

ЛУСИ КЕРИ

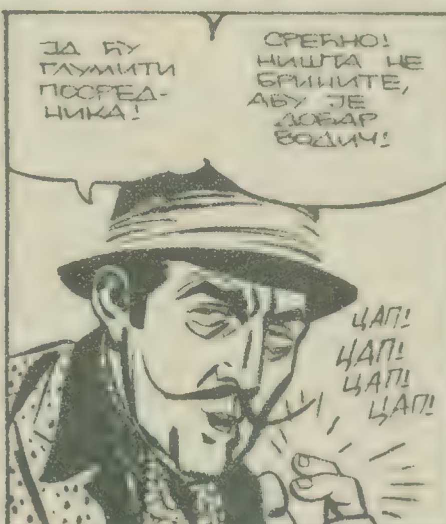

ХОЋЕ НЕШТО ДА НАМ КАЖЕ!
ММММ...
СКИНИ ЈОЈ МАРАМУ!

ЗАШТО СТЕ МИ ВЕЗАЛИ УСТА? И ДА ЗОВЕМ УПОМОЋ, НИКО МЕ НЕ МОЖЕ ЧУТИ!
БАШ СИ БИСТРА ЦУРА!

ИМАМ ПАРА! ВРАТИТЕ МЕ НАЗАД! ПЛАТИЋУ ВАМ!
МИЛИОН? ИМАШ ТОЛИКО?

НЕ, АЛИ МОГУ ДА НАБАВИМ!
ОСТАЈЕШ ОВДЕ! КО ЈЕ ЈОШ ПЛАТИО УЦЕНУ ПОШТО ЈЕ БИО ОСЛОБОЂЕН!

МОНК, ИДЕШ СА ЛУСИ И АБУОМ ПРЕКО ГРАНИЦЕ...
...А ЈА СЕ ВРАЋАМ КУЋИ ДА ЈАВИМ КАКО ЈЕ ПЛЕМЕ ДОМОРОДАЦА ОТЕЛО ЛУСИ И ДА ТРАЖЕ МИЛИОН ДОЛАРА!

ЈА ЋУ ГЛУМИТИ ПОСРЕДНИКА!
СРЕЋНО! НИШТА НЕ БРИНИТЕ, АБУ ЈЕ ДОБАР ВОДИЧ!
ЦАП! ЦАП! ЦАП! ЦАП!

!
АБУ!

ТАЈ ЗНАК!
МИСЛИШ ЊЕН МЕДАЉОН? ШТА ЈЕ С ЊИМ?
?

ТО ЈЕ ФАНТОМОВ ЗАШТИТНИ ЗНАК! НЕ МОГУ ДА ВОДИМ ДЕВОЈКУ! ДА САМ ЗНАО, НЕ БИХ ДОШАО...

ЧЕКАЈ МАЛО!
ВЕЋ СМО ТИ ПЛАТИЛИ УСЛУГУ!
С ОВИМ НЕМА ШАЛЕ... ОВО ЈЕ ЗЕМЉА ДУХА КОЈИ ХОДА!

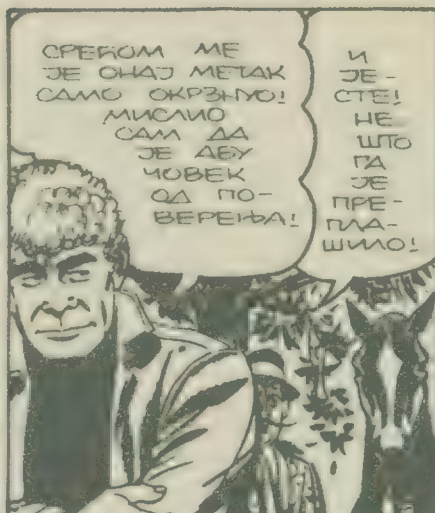

ХОЋЕШ ДА НАС НАМАГАРЧИШ, ЈЕ ЛИ?

НИТКОВЕ!
ПОКУШАШ ЛИ ТО ЈОШ ЈЕДНОМ, НЕЋУ ТЕ ПРОМАШИТИ!

ВРАЋАЈ СЕ! ОСТАВИ НАМ ТЕ НАМИРНИЦЕ!
ПРЕПЛАШИО СИ НАМ КОЊЕ!

?

СРЕЋОМ МЕ ЈЕ ОНАЈ МЕТАК САМО ОКРЗНУО! МИСЛИО САМ ДА ЈЕ АБУ ЧОВЕК ОД ПОВЕРЕЊА!
И ЈЕСТЕ! НЕШТО ГА ЈЕ ПРЕПЛАШИЛО!

А КАКАВ ЈЕ ТО МЕДАЉОН?
САСВИМ ОБИЧАН..

ШТА ПРЕДСТАВЉА ОВА ШАРА?
НЕ ЗНАМ!

УУХ! СРЕЋА ШТО САМ НА ВРЕМЕ ВИДЕО ФАНТОМОВ ЗАШТИТНИ ЗНАК..

ШТА ЋЕМО САД? АБУ НАМ ЈЕ СВЕ ОДНЕО!

ПА... ТА МАЛА ЈОШ УВЕК ВРЕДИ МИЛИОНЧЕ!
ТАЧНО, АЛ' ПИТАЊЕ ЈЕ ИМА ЛИ ОВДЕ КО ДА НАМ ГА ДА!

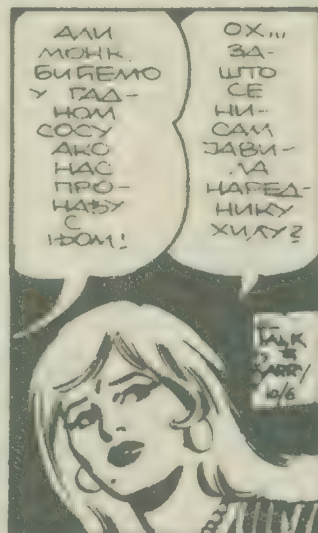
ОВАЈ ЗНАК ОЧИГЛЕДНО НЕШТО ПРЕДСТАВЉА! КАД БИХ САМО ЗНАЛА ШТА...

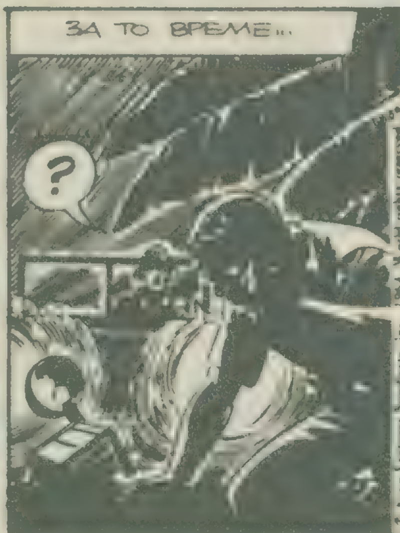
САД СМО ИЗГУБЉЕНИ У ОВОЈ ЏУНГЛЕТИНИ!
ЦУРА ОД МИЛИОН ДОЛАРА... УХ!

ЈА БИХ ЈЕ СЕ НАЈРАДИЈЕ ОСЛОБОДИО!
ПА ДА НАМ ПРОПАДНУ ТОЛИКЕ ПАРЕ! ЈЕСИ ЛИ ПОЛУДЕО?

АЛИ МОНК, БИЋЕМО У ГАДНОМ СОСУ АКО НАС ПРОНАЂУ С ЊОМ!
ОХ... ЗАШТО СЕ НИСАМ ЈАВИЛА НАРЕДНИКУ ХИЛУ?

ЗА ТО ВРЕМЕ...
?

РАЗБИО МИ ЈЕ АПАРАТ... УДАРИО МЕ...
ПОЛАКО...

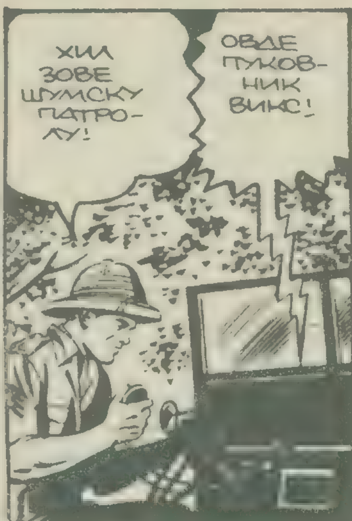
ПОШАЉИТЕ ЏИП ЗА ЊЕГА И КОЊА ЗА МЕНЕ..

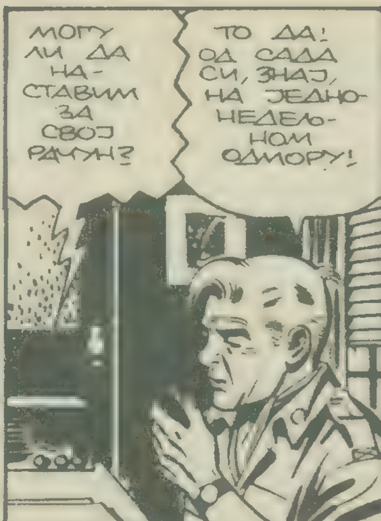
ТИП КОЈИ ЈЕ ОТЕО ЛУСИ, ДОБРО ГА ЈЕ МЛАТНУО!
НАРЕЂЕЊЕ ШТАБА ЈЕ ДА НЕ ОДУСТАЈЕШ ОД ПОТЕРЕ, ХИЛЕ!

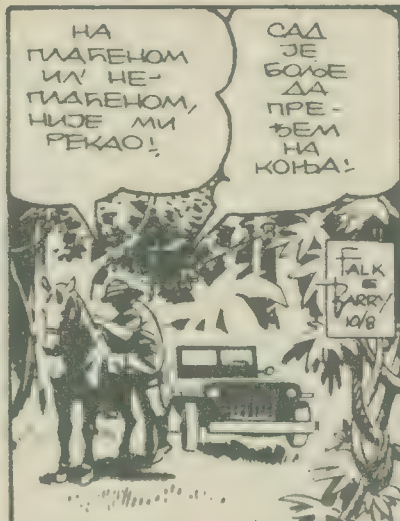

НЕ БИХ ОДУСТАО И ДА НИЈЕ ТОГ НАРЕЂЕЊА!

ХИЛ ЗОВЕ ШУМСКУ ПАТРОЛУ!
ОВДЕ ПУКОВНИК ВИКС!

ЛУСИНИ ТРАГОВИ ВОДЕ У СРЦЕ ЏУНГЛЕ! ТО НИЈЕ ТЕРИТОРИЈА ПОД НАДЗОРОМ ПАТРОЛЕ!
ВРАТИ СЕ! НЕ СМЕМО ДАЉЕ!

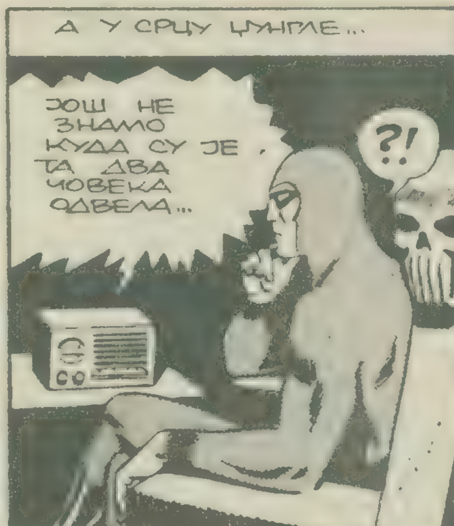

МОГУ ЛИ ДА НАСТАВИМ ЗА СВОЈ РАЧУН?
ТО ДА! ОД САДА СИ, ЗНАЈ, НА ЈЕДНОНЕДЕЉНОМ ОДМОРУ!

НА ПЛАЋЕНОМ ИЛ' НЕПЛАЋЕНОМ, НИЈЕ МИ РЕКАО!
САД ЈЕ БОЉЕ ДА ПРЕЂЕМ НА КОЊА!
FALK & BARRY 10/8

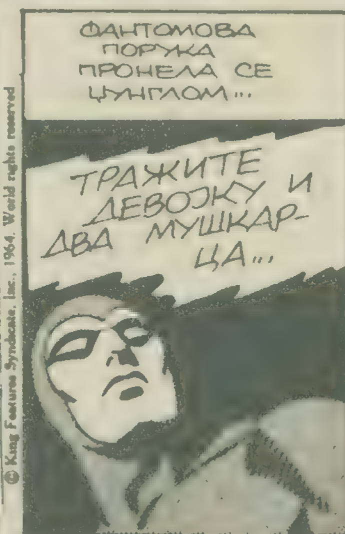

СТВАРНО МИСЛИШ ДА ЈЕ СЕ ОТАРАСИМО?
А ШТА ДРУГО! НАШ ПЛАН ЈЕ ДЕФИНИТИВНО ПРОПАО!

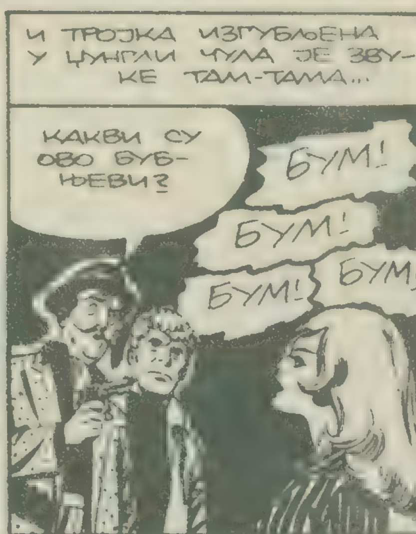

НИСАМ МОГАО НИ ДА САЊАМ ДА ЋЕ СЕ ОВО ДОГОДИТИ!
НИ ЈА!
FALK & BARRY 10/9

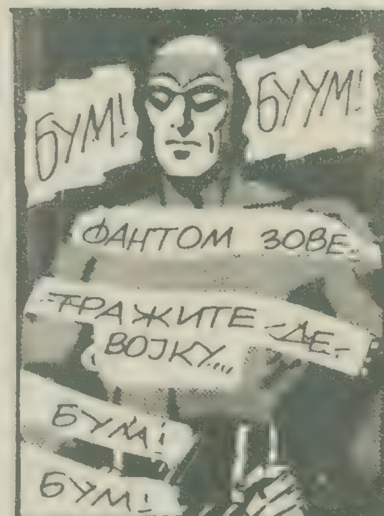

ВЕСТ О НЕСТАНКУ ШИРИЛА СЕ БЕНГАЛИЈЕМ...
ЛУСИ КЕРИ НЕСТАЛА У ЏУНГЛИ...

А У СРЦУ ЏУНГЛЕ...
ЈОШ НЕ ЗНАМО КУДА СУ ЈЕ ТА ДВА ЧОВЕКА ОДВЕЛА...
?!

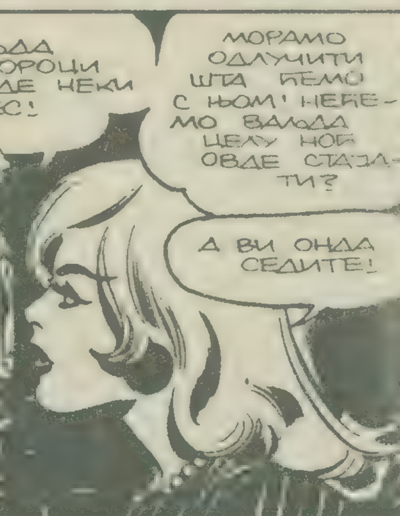

ПОШАЉИ ПОРУКУ...
ФАНТОМ ЗОВЕ СВЕ СТАНОВНИКЕ ЏУНГЛЕ... ТРАЖИТЕ ДЕВОЈКУ И ДВА МУШКАРЦА...
FALK & BARRY 10/10

ФАНТОМОВА ПОРУКА ПРОНЕЛА СЕ ЏУНГЛОМ...
ТРАЖИТЕ ДЕВОЈКУ И ДВА МУШКАРЦА...

И ТРОЈКА ИЗГУБЉЕНА У ЏУНГЛИ ЧУЛА ЈЕ ЗВУКЕ ТАМ-ТАМА...
КАКВИ СУ ОВО БУБЊЕВИ?
БУМ!
БУМ!
БУМ!
БУМ!

БУМ!
БУУМ!
ФАНТОМ ЗОВЕ
ТРАЖИТЕ ДЕВОЈКУ...
БУМ!
БУМ!

ТАМ-ТАМ! ШТА ЛИ ТО ЗНАЧИ?
БУМ!
БУМ!
БУМ!
БУМ!
FALK & BARRY 10/12

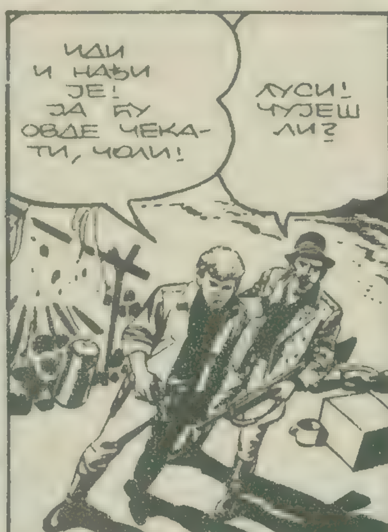

ЗАШТО ЛИ ТОЛИКО БУБЊАЈУ?
ВАЉДА ДОМОРОЦИ ИЗВОДЕ НЕКИ ПЛЕС!
МОРАМО ОДЛУЧИТИ ШТА ЋЕМО С ЊОМ! НЕЋЕМО ВАЉДА ЦЕЛУ НОЋ ОВДЕ СТАЈАТИ?
А ВИ ОНДА СЕДИТЕ!
БУМ!
БУМ!
БУМ!

ЗБОГ ЊЕ СМО СЕ УВАЛИЛИ У ОВУ ГУЖВУ...
МОНК, ТО ЈЕ ИСУВИШЕ ОПАСНО...
ОНА ЈЕ ПОЗНАТА ГЛУМИЦА! ДИЋИ ЋЕ СЕ ВЕЛИКА ПОТЕРА ЗА ЊОМ, А И ЗА НАМА...
FALK E BARRY 10/15

ВИДИ, ОСЛОБОДИМО ЈЕ СЕ И ОНДА ОБЈАВИМО ДА ЈУ ЈЕ ПЛЕМЕ ОТЕЛО, ТРАЖИЛО УЦЕНУ...
ПА, И НИЈЕ ТИ ТО ЛОШЕ!

!
ПОБЕГЛА ЈЕ!
© King Features Syndicate, Inc. 1964 World rights reserved

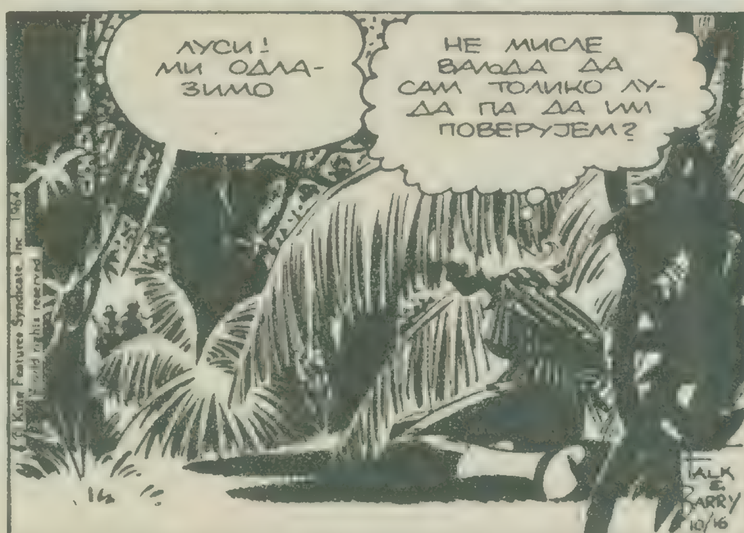

ИДИ И НАЂИ ЈЕ! ЈА ЋУ ОВДЕ ЧЕКАТИ, ЧОЛИ!
ЛУСИ! ЧУЈЕШ ЛИ?

ВЕЗАНА СИ... БЕСПОМОЋНА! ДОЂИ ИЛИ ЋЕМО ТЕ ПРЕПУСТИТИ ЗВЕРИМА!
БОЉЕ И ТО НЕГО ДА БУДЕМ С ВАМА...
FALK E BARRY 10/15

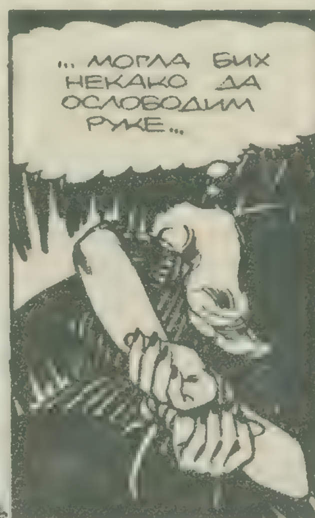

ЛУСИ!
НЕ ОДГОВАРА! МОЖДА ЈЕ ПАЛА И ПОВРЕДИЛА СЕ!
НЕ, ВЕРОВАТНО СЕ КРИЈЕ НЕГДЕ У БЛИЗИНИ!

ЧЕКАЋЕМО ДА СВАНЕ И ОНДА ЋЕМО ЈЕ НАЋИ! НЕ МОЖЕ ДАЛЕКО ОДМАЋИ ВЕЗАНИХ РУКУ!

ЛУСИ! МИ ОДЛАЗИМО
НЕ МИСЛЕ ВАЉДА ДА САМ ТОЛИКО ЛУДА ПА ДА ИМ ПОВЕРУЈЕМ?
FALK E BARRY 10/16

СПАВАЋЕМО НА СМЕНУ!
ВАЖИ!

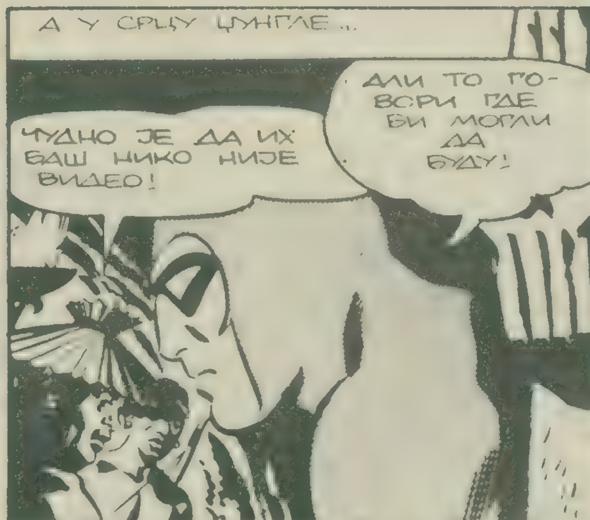

КАД БИ БАР ОБОЈИЦА ЗАСПАЛА...

... МОГЛА БИХ НЕКАКО ДА ОСЛОБОДИМ РУКЕ...

НЕМА ВЕСТИ ИЗ ЏУНГЛЕ! НИКО НИЈЕ ВИДЕО ДЕВОЈКУ!
FALK E BARRY 10/17

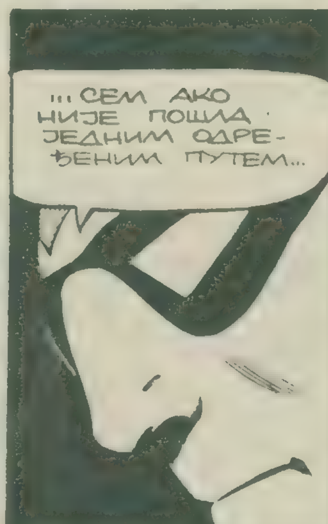

УБРЗО...
ЗЗЗ
FALK & BARRY 10/19

ОБОЈИЦА СПАВАЈУ.. НЕЋЕ МЕ ЧУТИ...

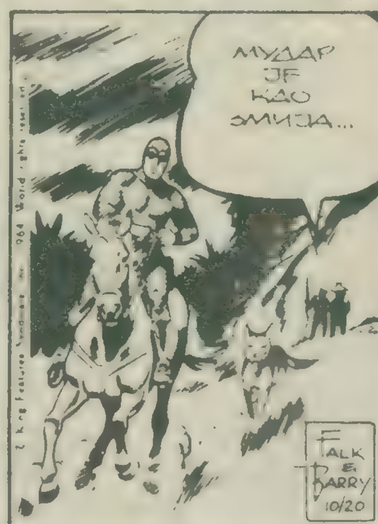

А У СРЦУ ЏУНГЛЕ...
ЧУДНО ЈЕ ДА ИХ БАШ НИКО НИЈЕ ВИДЕО!
АЛИ ТО ГОВОРИ ГДЕ БИ МОГЛИ ДА БУДУ!

КАКО ТО?

НИШТА ТЕ НЕ РАЗУМЕМ, ДУШЕ КОЈИ ХОДАШ!
ТА ТРОЈКА НИЈЕ МОГЛА НЕПРИМЕТНО ДА ПРОЂЕ ЏУНГЛОМ...

...СЕМ АКО НИЈЕ ПОШЛА ЈЕДНИМ ОДРЕЂЕНИМ ПУТЕМ...

...ОДНОСНО ОНИМ КОЈИ НИКУДА НЕ ВОДИ- ФАНТОМОВИМ ПУТЕМ! СИГУРНО ЋУ ИХ ТАМО НАЋИ!

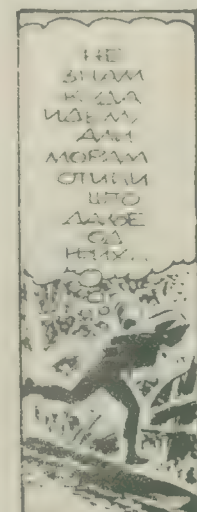

МУДАР ЈЕ КАО ЗМИЈА...
FALK & BARRY 10/20

ЧУВЕНА ГЛУМИЦА
НИ ТРАГА ОД ХОЛИВУДСКЕ ДИВЕ...
ВЕСТИ

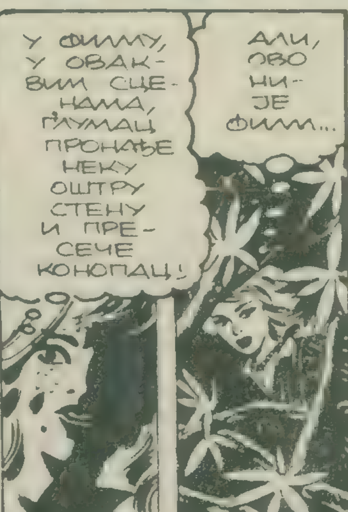

ЧУЈЕМ ЈЕ У ЖБУЊУ!
НЕ МОЖЕМО САД ДА ЈЕ ТРАЖИМО!

И НАРЕДНИК ХИЛ ЈЕ БУДАН...
МОРАМ ДА ЧЕКАМ ДОК НЕ СВАНЕ ДА БИХ ДАЉЕ СЛЕДИО ТРАГОВЕ!
FALK & BARRY 10/21

САМО ЈЕДНА ОСОБА КРЕЋЕ СЕ ЏУНГЛОМ НОЋУ ИСТО КАО И ПО ДАНУ...

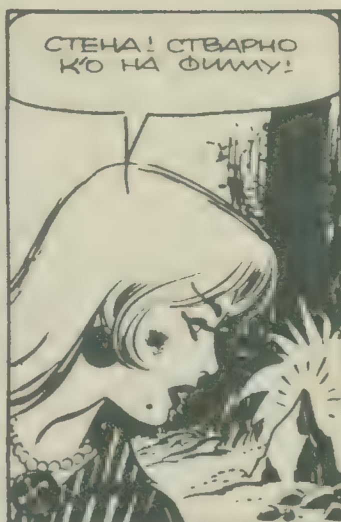

НЕ ЗНАМ КУДА ИДЕМ, АЛИ МОРАМ СТИЋИ ШТО ДАЉЕ ОД ЊИХ...

ДА СУ МИ БАР РУКЕ СЛОБОДНЕ...

У ФИЛМУ, У ОВАКВИМ СЦЕНАМА, ГЛУМАЦ ПРОНАЂЕ НЕКУ ОШТРУ СТЕНУ И ПРЕСЕЧЕ КОНОПАЦ!
АЛИ, ОВО НИЈЕ ФИЛМ...
FALK & BARRY 10/22

...ВЕЋ СТВАРНОСТ... ОШТРЕ СТЕНЕ НЕ НАЛАЗЕ СЕ НАДОМАК РУКЕ... ОООХ!
ОООПС...

УПРАВО ТО МИ ТРЕБА!

СТЕНА! СТВАРНО К'О НА ФИЛМУ!

ТО СЕ ВАЉДА ОВАКО РАДИ...

УС-ПЕЛО ЈЕ!
ЧЕП!

А САД БИЛО КУДА, САМО ДА НЕ СТОЈИМ ОВДЕ
FALK & BARRY 10/23

ОПЕТ ЈЕ ЧУЈЕМ!
РЕКАО САМ ТИ – АКО ЈЕ ЗВЕ-РИ ДО ЈУТРА НЕ РАСТРГНУ, УХВАТИЋЕМО ЈЕ!

УХ! НИШТА НЕ ВИДИМ... КАКАВ МРАК!

ШТА МИ ЈЕ ТРЕБАЛО ДА ДОЛАЗИМ ОВАМО?
ОХО! НЕКА МОЧВА-РА!

НИ ТРАГА ОД ТЕ ДЕДИ-НЕ БОЛНИЦЕ, ФАНТОМА... СВЕ ЈЕ ТО САМО ПРИЧА... ООХ!
FALK & BARRY 10/24

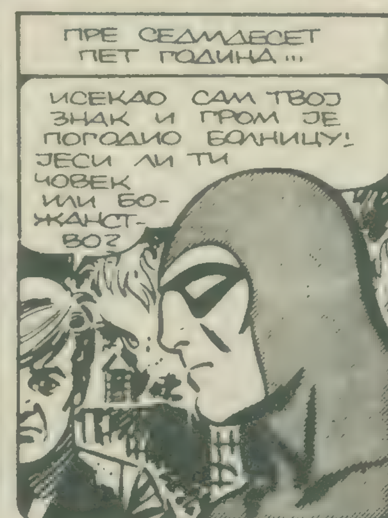
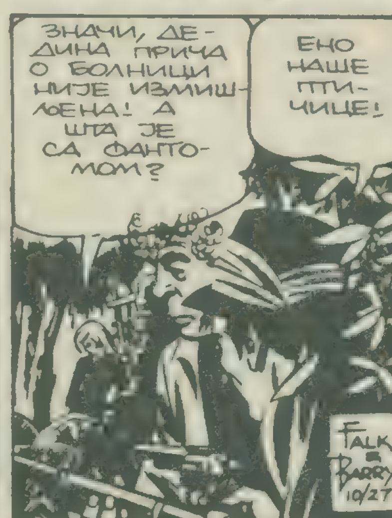
ПОЧЕЛО ЈЕ ДА СВИЋЕ...
ЕЕЕЕ!
АХ! ГДЕ САМ... ЗАСПАЛА САМ...
КРЕЕ!
ГРРР!
FALK & BARRY 10/26

ТАЈ ЗНАК НА ДРВЕТУ!

ОВО СУ РУШЕ-ВИНЕ НЕКЕ КУЋЕ... ПА ТО ЈЕ ДЕДИНА БОЛНИЦА!

А ШТА ЋЕМО С ЊОМ КАД ЈЕ НАЂЕМО?
УЦМЕКА-ЋЕМО ЈЕ, НАРАВНО!

ДА, ТАЧНО! ОВО ЈЕ ДЕДИ-НА БОЛНИЦА, А ЗНАК ЈЕ НЕ-КАДА СТАЈАО НА СТУБУ!

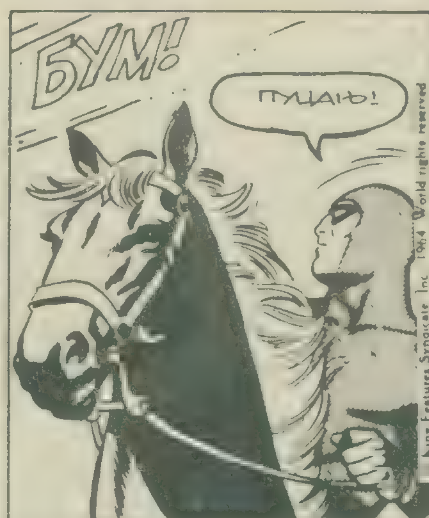
ДЕДА МИ ЈЕ ПРИЧАО ДА СЕ РАЗЉУТИО И ПО-КУШАО ДА ГА УКЛОНИ...

ПРЕ СЕДАМДЕСЕТ ПЕТ ГОДИНА...
ИСЕКАО САМ ТВОЈ ЗНАК И ГРОМ ЈЕ ПОГОДИО БОЛНИЦУ! ЈЕСИ ЛИ ТИ ЧОВЕК ИЛИ БО-ЖАНСТ-ВО?

ЗНАЧИ, ДЕ-ДИНА ПРИЧА О БОЛНИЦИ НИЈЕ ИЗМИШ-ЉЕНА! А ШТА ЈЕ СА ФАНТО-МОМ?
ЕНО НАШЕ ПТИ-ЧИЦЕ!
FALK & BARRY 10/27

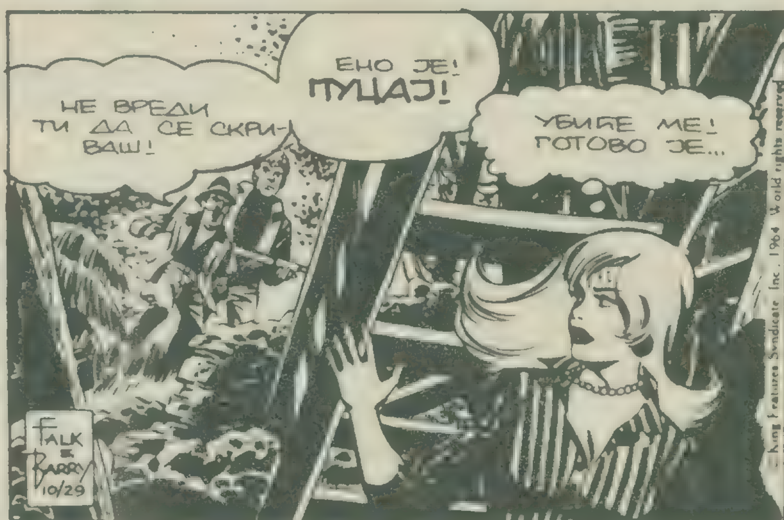

'АЈДЕ, МОНК, ПУЦАЈ!
НЕ ПОЖУРУЈ МЕ, ЧОЛИ!

КРРРЦ!

?!
КРРРЦ!

ЛУСИ СЕ БАЦИЛА НА ЗЕМЉУ У ПРАВОМ ТРЕНУТКУ...
БУУМ!
ОХ! ПРОМАШИЛИ СУ МЕ!
FALK & BARRY 10/28

БУМ!
ПУЦАЊ!
© King Features Syndicate Inc. 1964 World rights reserved

НЕ ВРЕДИ ТИ ДА СЕ СКРИВАШ!
ЕНО ЈЕ! ПУЦАЈ!
УБИЋЕ МЕ! ГОТОВО ЈЕ...
FALK & BARRY 10/29
© King Features Syndicate Inc. 1964 World rights reserved

...С МОЈИМ СНОВИМА! УПАЛА САМ У КЛОПКУ ИЗ КОЈЕ МИ НЕМА ИЗЛАЗА!
ЗАНГР!

НИЈЕ НАОРУЖАНА! ИДЕМО ДО ЊЕ!
ВАЖИ!

ЕВО ЈЕ!
ДОЛАЗЕ...

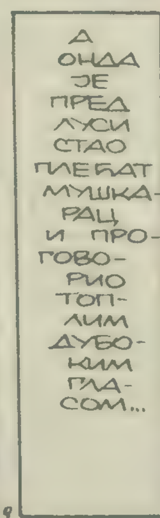

ЛУСИ ЈЕ ОДЈЕДНОМ СКОЧИЛА...
НЕ МОЖЕТЕ МИ НИШТА! ОВАЈ ЗНАК МЕ ШТИТИ!

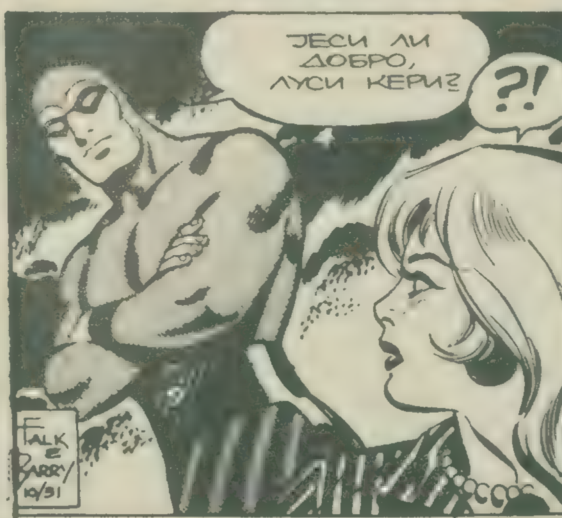

МЛАТНИ ЈЕ ТОМ ЦЕПАНИЦОМ!
АХА!
© King Features Syndicate Inc. 1964 World rights reserved
FALK & BARRY 10/30

ИЗНЕНАДА...
БУФ!

?!

ДУМ!
ДАМ!

А ОНДА ЈЕ ПРЕД ЛУСИ СТАО ПЛЕЋАТ МУШКАРАЦ И ПРОГОВОРИО ТОПЛИМ ДУБОКИМ ГЛАСОМ...

ЈЕСИ ЛИ ДОБРО, ЛУСИ КЕРИ?
?!
FALK & BARRY 10/31

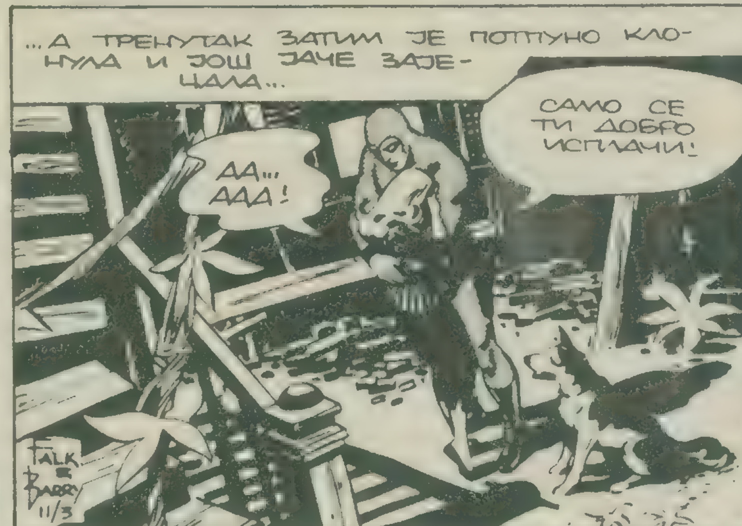

ПРЕПЛАШЕНА, ЛУСИ ЈЕ НЕПОМИЧНО ГЛЕДАЛА У НЕОБИЧНУ ПРИЛИКУ...

О... ОВА ДВОЈИЦА... ХТЕЛИ СУ ДА МЕ УБИЈУ!

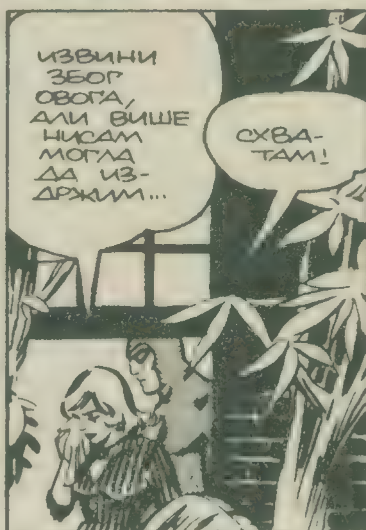

А ОНДА ЈЕ БРИЗНУЛА У ХИСТЕРИЧАН ПЛАЧ...
НЕ! НЕ ДОДИРУЈТЕ МЕ!

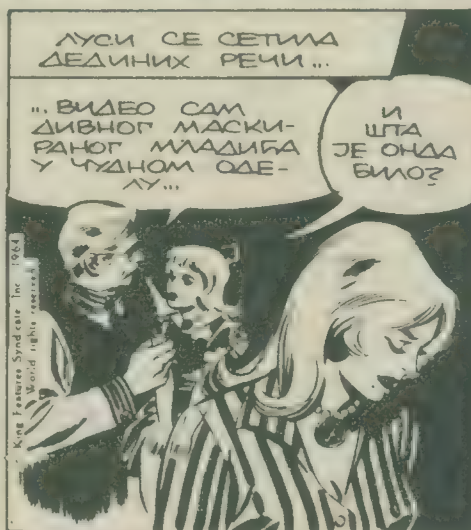

СМИРИ СЕ, ЛУСИ!
НЕ! НЕ!

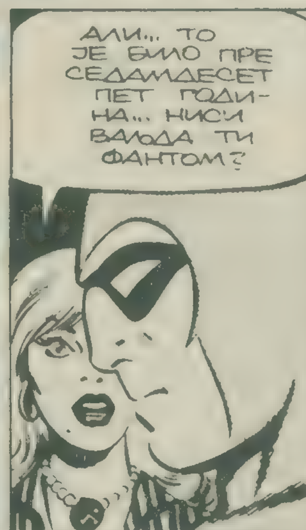

ПОЧЕЛА ЈЕ ДА УДАРА ПЕСНИЦАМА О ФАНТОМОВЕ ГРУДИ...
ПОЛАКО, САД СИ НА СИГУРНОМ!

...А ТРЕНУТАК ЗАТИМ ЈЕ ПОТПУНО КЛОНУЛА И ЈОШ ЈАЧЕ ЗАЈЕЦАЛА...
САМО СЕ ТИ ДОБРО ИСПЛАЧИ!
ДА... ДАА!
FALK & BARRY 11/3

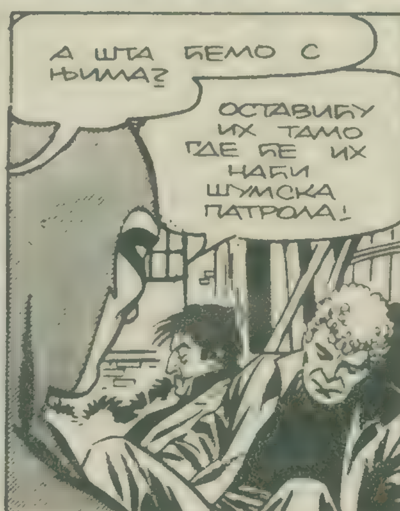

ДОБРО МИ ЈЕ... ПУСТИ МЕ...
FALK & BARRY 11/4

ИЗВИНИ ЗБОГ ОВОГА, АЛИ ВИШЕ НИСАМ МОГЛА ДА ИЗДРЖИМ...
СХВАТАМ!

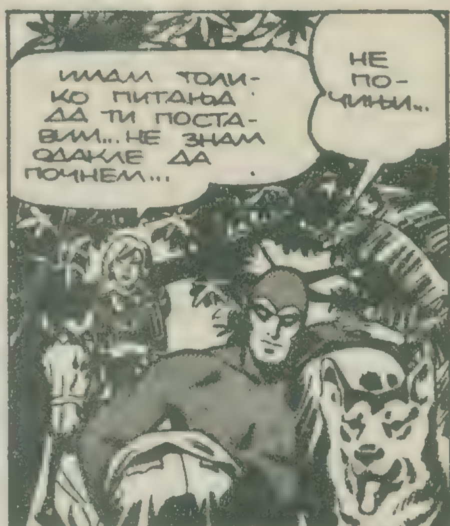

ЛУСИ СЕ СЕТИЛА ДЕДИНИХ РЕЧИ...
„...ВИДЕО САМ ДИВНОГ МАСКИРАНОГ МЛАДИЋА У ЧУДНОМ ОДЕЛУ...
И ШТА ЈЕ ОНДА БИЛО?

АЛИ... ТО ЈЕ БИЛО ПРЕ СЕДАМДЕСЕТ ПЕТ ГОДИНА... НИСИ ВАЉДА ТИ ФАНТОМ?

АЛИ, НИСИ МИ РЕКАО КО СИ?
ПОСЛЕ ЋЕМО О ТОМЕ, ЛУСИ!

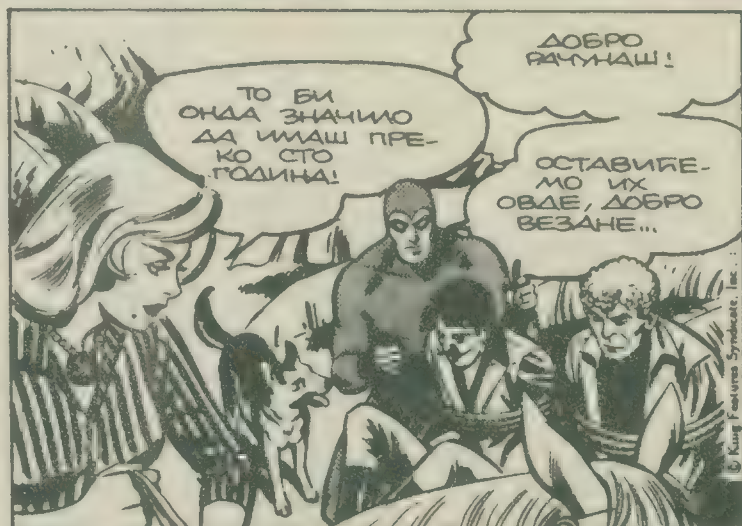

А ШТА ЋЕМО СЊИМА?
ОСТАВИЋУ ИХ ТАМО ГДЕ ЋЕ ИХ НАЋИ ШУМСКА ПАТРОЛА!

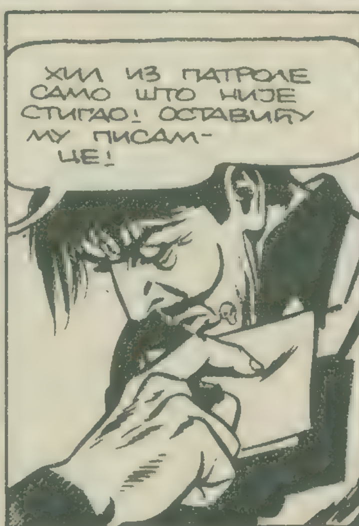

ПАТРОЛА?
ОХ! ВИДИ САМО КАКО ИХ НОСИ, КАО ДА СУ ПЕРЦА...
ДА, ОНИ ЋЕ ИХ СПРОВЕСТИ У ЗАТВОР!
FALK & BARRY 11/6

ИМАМ ТОЛИ-КО ПИТАЊА ДА ТИ ПОСТА-ВИМ... НЕ ЗНАМ ОДАКЛЕ ДА ПОЧНЕМ...
НЕ ПО-ЧИЊИ...

ЈЕСИ ЛИ ТИ СТВАРНО ФАНТОМ?
ДА!

АЛИ КАКО? ФАНТОМ ЈЕ ОЖЕНИО ДЕ-ДИНУ СЕСТРУ ПРЕ СЕДАМ-ДЕСЕТ ПЕТ ГОДИНА?
ТАЧНО! ВРЕМЕ ЛЕТИ, ЗАР НЕ?
FALK & BARRY 11/7

ТО БИ ОНДА ЗНАЧИЛО ДА ИМАШ ПРЕ-КО СТО ГОДИНА!
ДОБРО РАЧУНАШ!
ОСТАВИЋЕ-МО ИХ ОВДЕ, ДОБРО ВЕЗАНЕ...
© King Features Syndicate, Inc.

ХИЛ ИЗ ПАТРОЛЕ САМО ШТО НИЈЕ СТИГАО! ОСТАВИЋУ МУ ПИСАМ-ЦЕ!

НИСИ МИ РЕКАО КАКО СИ МЕ НАШАО?
ДУЖНОСТ МИ ЈЕ ДА ЗНАМ СВЕ ШТО СЕ ЗБИ-ВА У ЏУНГЛИ!
FALK & BARRY 11/9

НИСУ ВАЉДА МРТВИ?
НИКАКО! ОСВЕСТИ-ЋЕ СЕ ЗА САТ -ДВА!

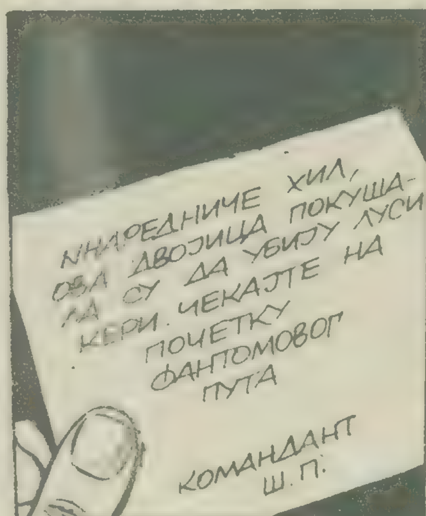

КУДА МЕ ВО-ДИШ?
ДУБОКО У ЏУНГЛУ ДА СЕ ОДМОРИШ И ОКРЕ-ПИШ!

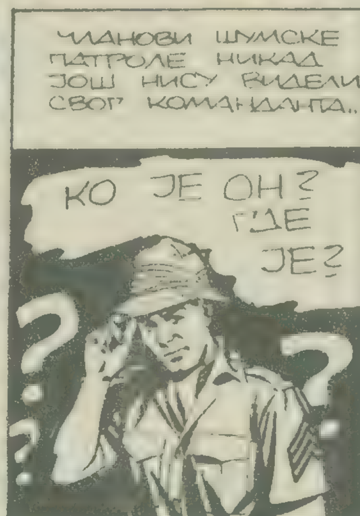

ДОБРО МИ ЈЕ... МАЛО МИ СЕ СПАВА...
33333
FALK & BARRY 11/10
© King Features Syndicate Inc. 1964 World rights reserved

ЗА ТО ВРЕМЕ...
БАШ СУ ДАЛЕКО ОДМАКЛИ...
FALK & BARRY 11/11

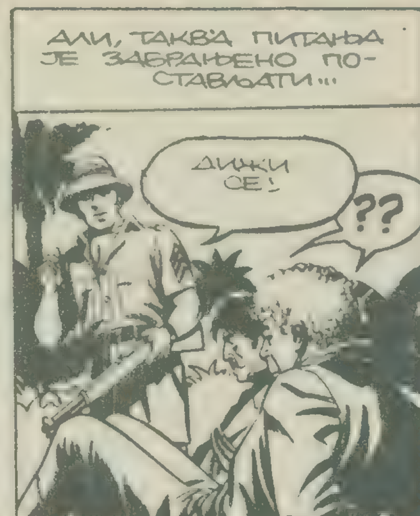

ОДЈЕДНОМ, КОЊ ЈЕ ПОЧЕО ДА РЖЕ...
ЊИИИИ!
!
ЊИИИИ!
© King Features Syndicate Inc. 1964 World rights reserved

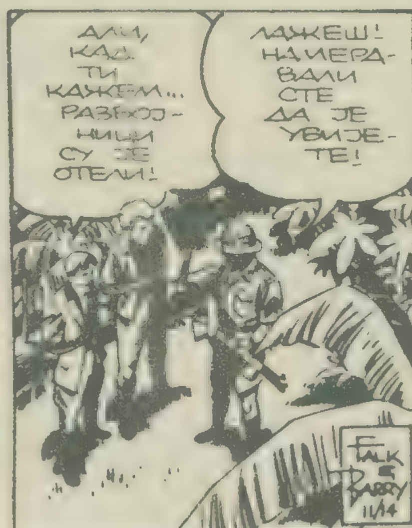

?

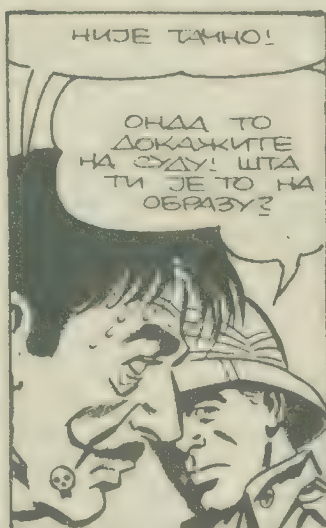

НАРЕДНИЧЕ ХИЛ,
ОВА ДВОЈИЦА ПОКУШАЛА СУ ДА УБИЈУ ЛУСИ КЕРИ. ЧЕКАЈТЕ НА ПОЧЕТКУ ФАНТОМОВОГ ПУТА
КОМАНДАНТ Ш. П.

ЧЛАНОВИ ШУМСКЕ ПАТРОЛЕ НИКАД ЈОШ НИСУ ВИДЕЛИ СВОГ КОМАНДАНТА...
КО ЈЕ ОН? ГДЕ ЈЕ?

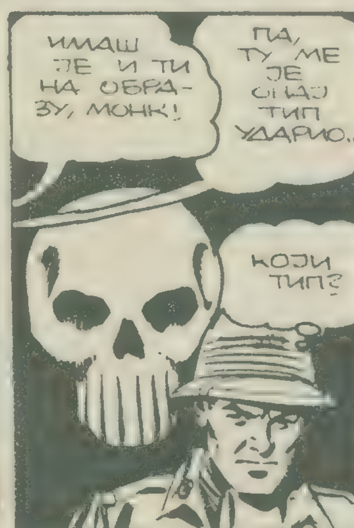

КАКО ИЗГЛЕДА?
FALK & BARRY 11/13

АЛИ, ТАКВА ПИТАЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНО ПОСТАВЉАТИ...
ДИЖИ СЕ!
??

АЛИ, КАД ТИ КАЖЕМ... РАЗБОЈНИЦИ СУ ЈЕ ОТЕЛИ!
ЛАЖЕШ! НАМЕРАВАЛИ СТЕ ДА ЈЕ УБИЈЕТЕ!
FALK & BARRY 11/14

НИЈЕ ТАЧНО!
ОНДА ТО ДОКАЖИТЕ НА СУДУ! ШТА ТИ ЈЕ ТО НА ОБРАЗУ?

ЗНАК?
ДА... НЕШТО КАО ЛОБАЊА, ЧОЛИ!
ПОГОДИО СИ!

ИМАШ ЈЕ И ТИ НА ОБРАЗУ, МОНК!
ПА, ТУ МЕ ЈЕ ОНАЈ ТИП УДАРИО...
КОЈИ ТИП?

!?

ЧОЛИ, ШТА ЈЕ ОВО?
ОТКУД ЗНАМ!

НЕ МОЖЕ ДА СЕ ОПЕРЕ!
НАРЕДНИЧЕ, ШТА СВЕ ОВО ЗНАЧИ?
НЕ ЗНАМ, АЛИ СВАКАКО НЕШТО ДОБРО!
FALK & BARRY 11/16

НЕЋЕ МИ ВАЉДА ОВА ЛОБАЊА ЗАУВЕК ОСТАТИ НА ОБРАЗУ?
ДА! АЛИ ПИТАЊЕ ЈЕ КОЛИКО ДУГО ЋЕТЕ ЈОШ ЖИВЕТИ!

КАКО ТО?
ЛЕПО! СВЕ ЗАВИСИ ОД ПРЕСУДЕ!

НИСМО ЈОЈ НИШТА УЧИНИЛИ...
ПУСТИ НАС ДА ЗАШЕМО!
ЖАЛИТЕ СЕ СУДИЈИ!
НАПРЕД!
FALK & BARRY 11/17

А ГДЕ ЈЕ ОНА ДЕВОЈКА?
ШТА ТЕ СЕ ТИЧЕ!
СТВАРНО, ГДЕ ЛИ ЈЕ?

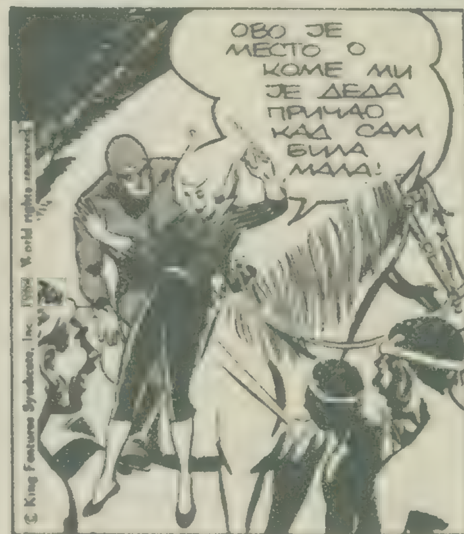

ЛУСИ ЈЕ БИЛА У СИГУРНИМ РУКАМА...
???
???

ИЗНЕНАДА, ЛУСИ СЕ ТРГЛА - ЗАПЉУСНУЛА ЈУ ЈЕ ЛЕДЕНА ВОДА...
ЈАО!
ШТА ЈЕ ОВО?
FALK E BARRY 11/18
© King Features Syndicate, Inc., 1964 World rights reserved

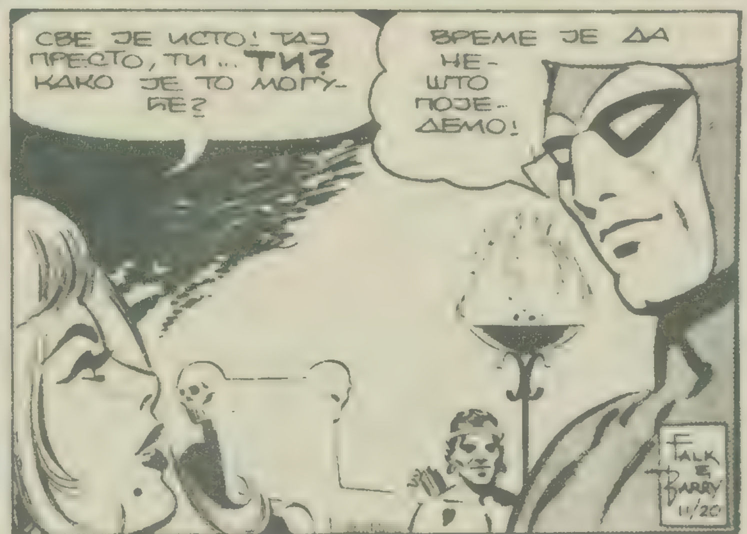

ПИГМЕЈИ... ОТРОВНЕ... СТРЕЛЕ...

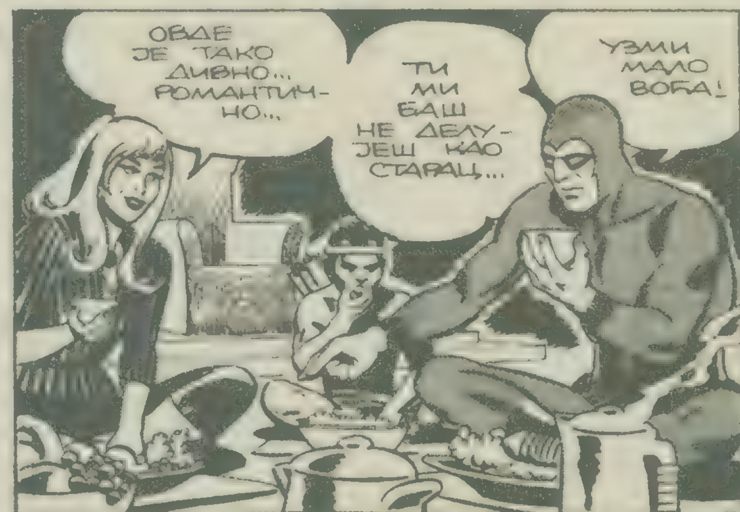

А ОНДА ЈЕ УГЛЕДАЛА ПЕЋИНУ У ОБЛИКУ ЛОБАЊЕ...
!

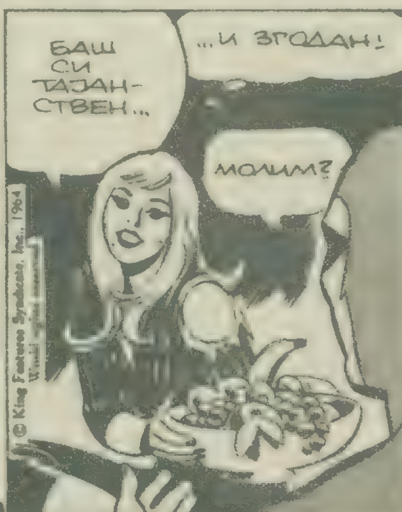

ФАНТОМ! ФАНТОМ!
ОХ! МОЈ САН ПОСТАЈЕ СТВАРНОСТ!
FALK E BARRY 11/19

ОВО ЈЕ МЕСТО О КОМЕ МИ ЈЕ ДЕДА ПРИЧАО КАД САМ БИЛА МАЛА!

ОН ЈЕ БИО УПРАВО ОВДЕ ПРЕ СЕДАМДЕСЕТ ПЕТ ГОДИНА!

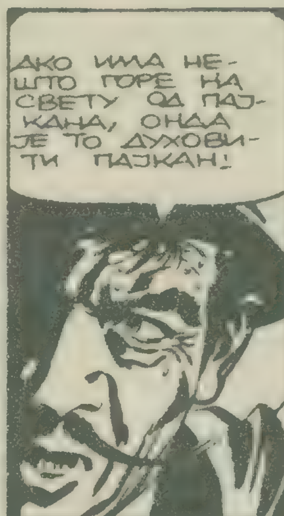

СВЕ ЈЕ ИСТО! ТАЈ ПРЕСТО, ТИ... ТИ? КАКО ЈЕ ТО МОГУЋЕ?
ВРЕМЕ ЈЕ ДА НЕШТО ПОЈЕДЕМО!
FALK E BARRY 11/20

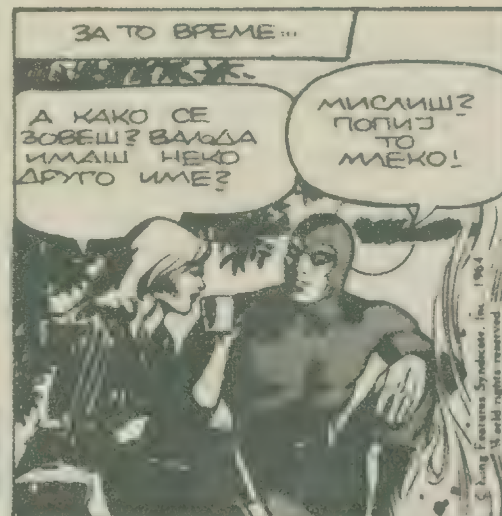

ОВДЕ ЈЕ ТАКО ДИВНО... РОМАНТИЧНО...
ТИ МИ БАШ НЕ ДЕЛУЈЕШ КАО СТАРАЦ...
УЗМИ МАЛО ВОЋА!

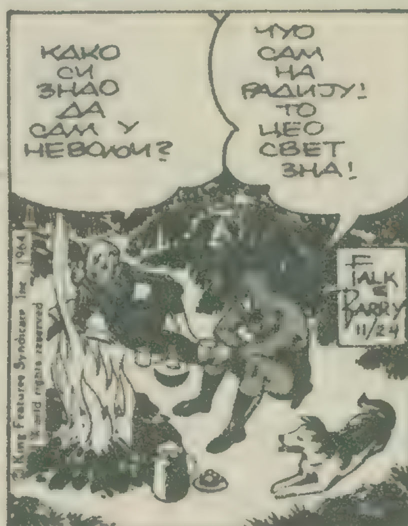

БАШ СИ ТАЈАНСТВЕН...
...И ЗГОДАН!
МОЛИМ?

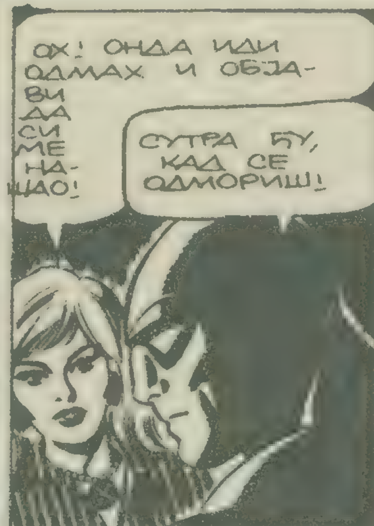

ОХ! КАО НА ФИЛМУ... МАСКИРАНИ ЧОВЕК МИ СЕ УДВАРА... УДАЈЕМ СЕ ЗА ЊЕГА...
АХ!
МОЛИМ ТЕ, ДОДАЈ МИ ТУ ЧИНИЈУ!
FALK E BARRY 11/21

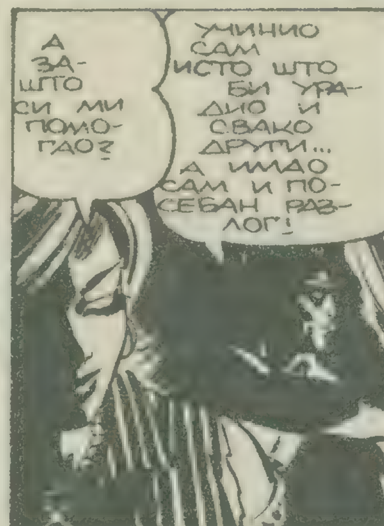

КОЛ'КО ДУГО МОРАМО ОВАКО ДА ДРЖИМО РУКЕ?
ДОК ВАМ ЈА НЕ КАЖЕМ ДА ИХ СПУСТИТЕ!
БАШ СИ ДУХОВИТ! ХА! ХА! ХА!
FALK & BARRY 11/23

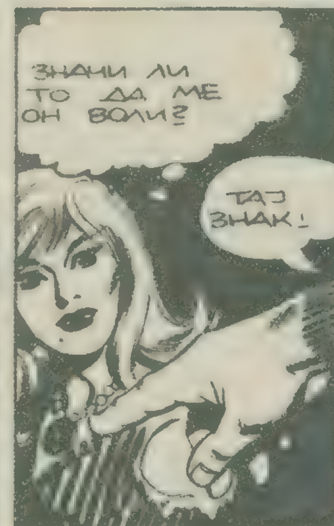

АКО ИМА НЕШТО ГОРЕ НА СВЕТУ ОД ПАЈКАНА, ОНДА ЈЕ ТО ДУХОВИТИ ПАЈКАН!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
А КАКО СЕ ЗОВЕШ? ВАЉДА ИМАШ НЕКО ДРУГО ИМЕ?
МИСЛИШ? ПОПИЈ ТО МЛЕКО!
© King Features Syndicate, Inc., 1964 World rights reserved

КАКО СИ ЗНАО ДА САМ У НЕВОЉИ?
ЧУО САМ НА РАДИЈУ! ТО ЦЕО СВЕТ ЗНА!
FALK & BARRY 11/24

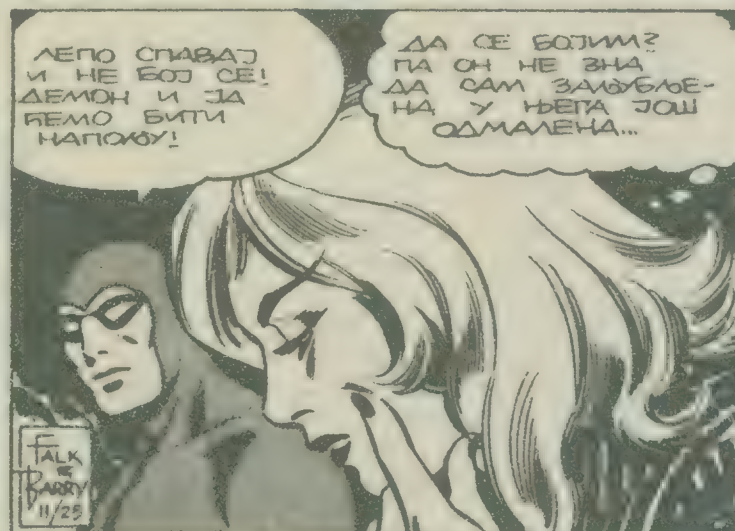

ОХ! ОНДА ИДИ ОДМАХ И ОБЈАВИ ДА СИ МЕ НАШАО!
СУТРА ЋУ, КАД СЕ ОДМОРИШ!

А ЗАШТО СИ МИ ПОМОГАО?
УЧИНИО САМ ИСТО ШТО БИ УРАДИО И СВАКО ДРУГИ... А ИМАО САМ И ПОСЕБАН РАЗЛОГ!

ЗНАЧИ ЛИ ТО ДА МЕ ОН ВОЛИ?
ТАЈ ЗНАК!

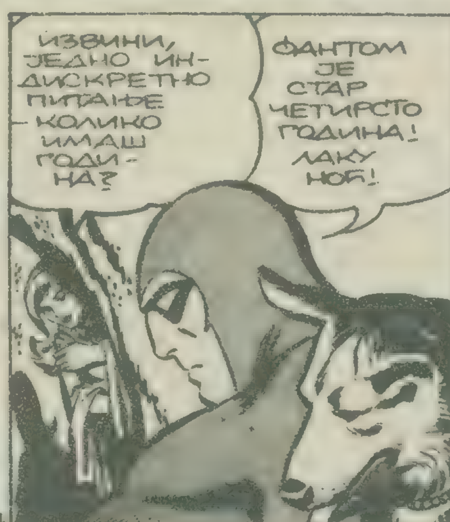

САЊАЛА САМ О ТОМЕ ДА СПАВАМ У ПЕЋИНИ!
ГДЕ ЛИ МУ ЈЕ ЖЕНА?

ЈЕСИ ЛИ ОЖЕЊЕН?
НИСАМ, ЛУСИ!

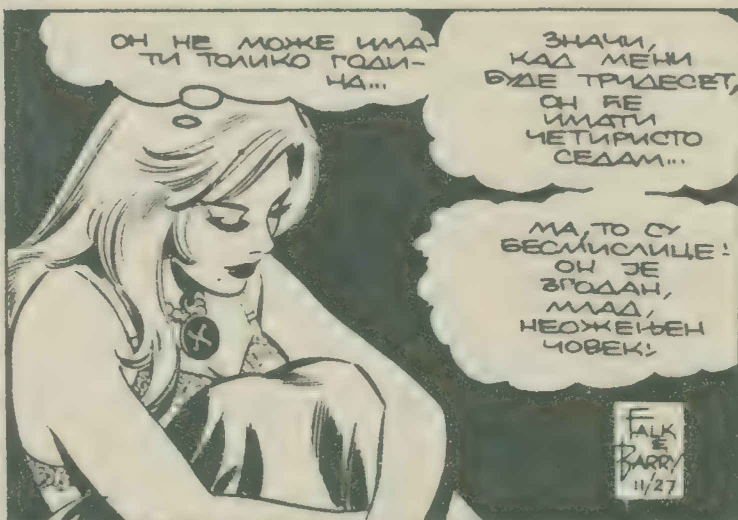

ЛЕПО СПАВАЈ И НЕ БОЈ СЕ! ДЕМОН И ЈА ЋЕМО БИТИ НАПОЉУ!
ДА СЕ БОЈИМ? ПА ОН НЕ ЗНА ДА САМ ЗАЉУБЉЕНА У ЊЕГА ЈОШ ОДМАЛЕНА...
FALK & BARRY 11/25

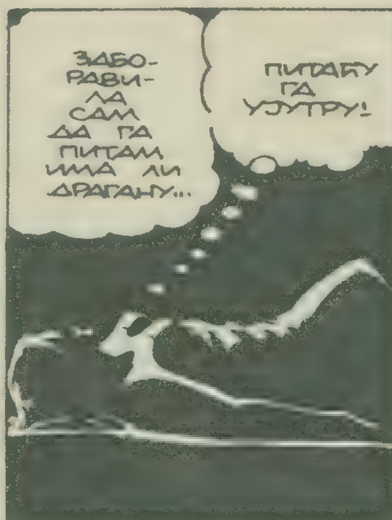

КАКО ЈЕ ТО МОГУЋЕ? ОН ИЗГЛЕДА САМО МАЛО СТАРИЈИ ОД МЕНЕ...

ПИТАЋУ ГА ИЛИ ЋУ ПОЛУДЕТИ ОД МУКЕ!

ИЗВИНИ, ЈЕДНО ИНДИСКРЕТНО ПИТАЊЕ - КОЛИКО ИМАШ ГОДИНА?
ФАНТОМ ЈЕ СТАР ЧЕТИРСТО ГОДИНА! ЛАКУ НОЋ!

ГЛУПО ПИТАЊЕ - ГЛУП И ОДГОВОР!
FALK & BARRY 11/26

ОН НЕ МОЖЕ ИМА-ТИ ТОЛИКО ГОДИ-НА...
ЗНАЧИ, КАД МЕНИ БУДЕ ТРИДЕСЕТ, ОН ЋЕ ИМАТИ ЧЕТИРИСТО СЕДАМ...
МА, ТО СУ БЕСМИСЛИЦЕ! ОН ЈЕ ЗГОДАН, МЛАД, НЕОЖЕЊЕН ЧОВЕК!
FALK & BARRY 11/27

ЗАБО-РАВИ-ЛА САМ ДА ГА ПИТАМ ИМА ЛИ ДРАГАНУ...
ПИТАЋУ ГА УЈУТРУ!

ОХ! ГДЕ САМ ТО?
FALK & BARRY 11/30
© King Features Syndicate Inc. 1964 World rights reserved

БУДНА СИ? ЈЕСИ ЛИ ДОБРО СПАВА-ЛА?
ДА! КАО ТОП... АЛИ, ХТЕЛА САМ ЈОШ НЕШТО ДА ТЕ ПИТАМ...

А ШТА?
ДА ЛИ ИМА ДРАГА-НУ...
ОВАЈ... НИШТА...

КАКО ТО ДА ГА ПИТАМ КАД ГА ЈЕДВА ПОЗНАЈЕМ!
ОВДЕ ЗА ТО НЕ-МАМ ПРИ-ЛИКЕ!
ОВАЈ... КОЈИ СИ ФИЛМ ПОСЛЕД-ЊИ ГЛЕДАО?

ПА ДА! ОХ! КАКАВ БАЗЕН! ДА ИМАМ КОСТИМ...

МИСЛИМ ДА ЋЕ ТИ ОВАЈ ОДГОВА-РАТИ!
ОХО! КУПИО СИ ГА ЗА СВАКИ СЛУ-ЧАЈ!
FALK & BARRY 12/1
© King Features Syndicate Inc. 1964 World rights reserved

НЕ! ЗАБОРАВИ-ЛА ДА ЈЕ МОЈА ДЕ-ВОЈКА ДИЈАНА ПАЛМЕР!
А, ТА-КО!

ПРЕДОМИСЛИ-ЛА САМ СЕ! МИСЛИМ ДА ЈЕ ВРЕМЕ ДА СЕ ВРА-ТИМ КУЋИ...
У ПРА-ВУ СИ!

ЛУСИ ЈЕ ЈОШ ЈЕДНОМ БА-ЦИЛА ПОГЛЕД НА МЕСТО СВОЈИХ ДЕЧИЈИХ СНОВА...
НАДАМ СЕ ДА ЋУ СЕ ЈЕД-НОГ ДАНА ВРАТИ-ТИ!
СВА-КА-КО, ЛУ-СИ!
FALK & BARRY 12/4

ДА ЈЕ ОВО ФИЛМ, НЕ БИ МЕ ПУСТИО ДА ОДЕМ... ДРЖАО БИ МЕ У НАРУЧЈУ... ВЕНЧАЛИ БИСМО СЕ...
ОХ! АЛИ ОВО НИЈЕ ФИЛМ!

ЖЕЛЕЛА БИ ДА ЈЕСТЕ, ЗАР НЕ?
МА, НЕ... ТО САМ САМО ОНАКО РЕК-ЛА...
FALK & BARRY 12/7

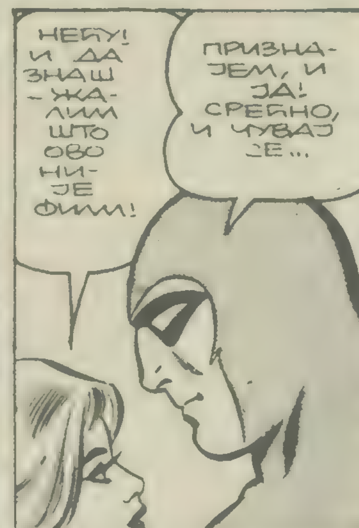

ОХО! ЕНО ХИЛА И ОНА ДВА НИТКОВА!
СТАНИ, ЛУСИ!

УХХ!
ЕВО ТИ ЈОШ!
ТРАС!
FALK & BARRY 12/9

МИСЛИЛИ СТЕ ДА ЋЕТЕ ЛАКО СА МНОМ! Е ПА, ПРЕВАРИЛИ СТЕ СЕ!
ДУМ!

ФАНТАСТИЧНО! А КАКО СИ ЗНАО ДА МУ НЕ ТРЕБА ПОМОЋ?
ЧЛАНУ ШУМСКЕ ПАТРОЛЕ НЕ ТРЕБА ПОМОЋ!

РАСТАЈЕМО СЕ?
ДА! ХИЛ ЋЕ ТЕ ОДВЕСТИ ДО ГРАДА! МОЛИМ ТЕ, НЕМОЈ МУ РЕЋИ ЗА МЕНЕ!
FALK & BARRY 12/10

НЕЋУ! И ДА ЗНАШ - ЖАЛИМ ШТО ОВО НИЈЕ ФИЛМ!
ПРИЗНАЈЕМ, И ЈА! СРЕЋНО, И ЧУВАЈ СЕ...

НЕ СМЕМ ДА СЕ ОКРЕНЕМ...

ЛУСИ!

ОХ! ТАКО СЕ РАДУЈЕМ ШТО СТЕ ДОБРО... БИО САМ УЖАСНО ЗАБРИНУТ...
ДА ЈЕ ОВО ФИЛМ, ОН БИ ПОТРЧАО ЗА МНОМ...
FALK & BARRY 12/11

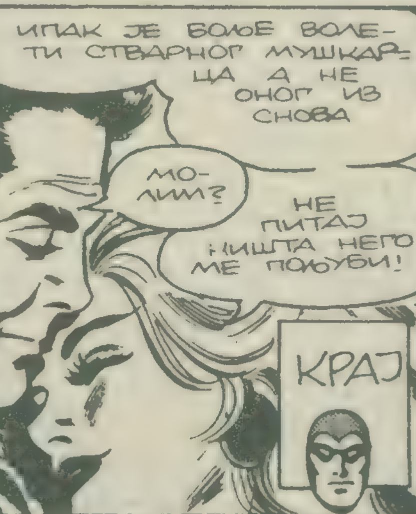

АЛИ... ОХ! ВИ! НЕ, НЕ, ВИ СТЕ ОНАЈ ПРАВИ!
ОХ... МОЛИМ?

САД ЋЕ ТИ ЛУСИ СВЕ ОБЈАСНИТИ! САМО МЕ НЕ ПРЕКИДАЈ...
ДИНГ
-ДОНГ
ДИНГ -ДОНГ!
ДИНГ -ДОНГ!

ЛУСИ ЈЕ СПАСЕНА
ПОЗНАТУ ХОЛИВУДСКУ ЗВЕЗДУ ИЗБАВИО ИЗ ЏУНГЛЕ ЧЛАН ШУМСКЕ ПАТРОЛЕ.
ОТМИЧАРИ У ЗАТВОРУ.
FALK & BARRY 12/12

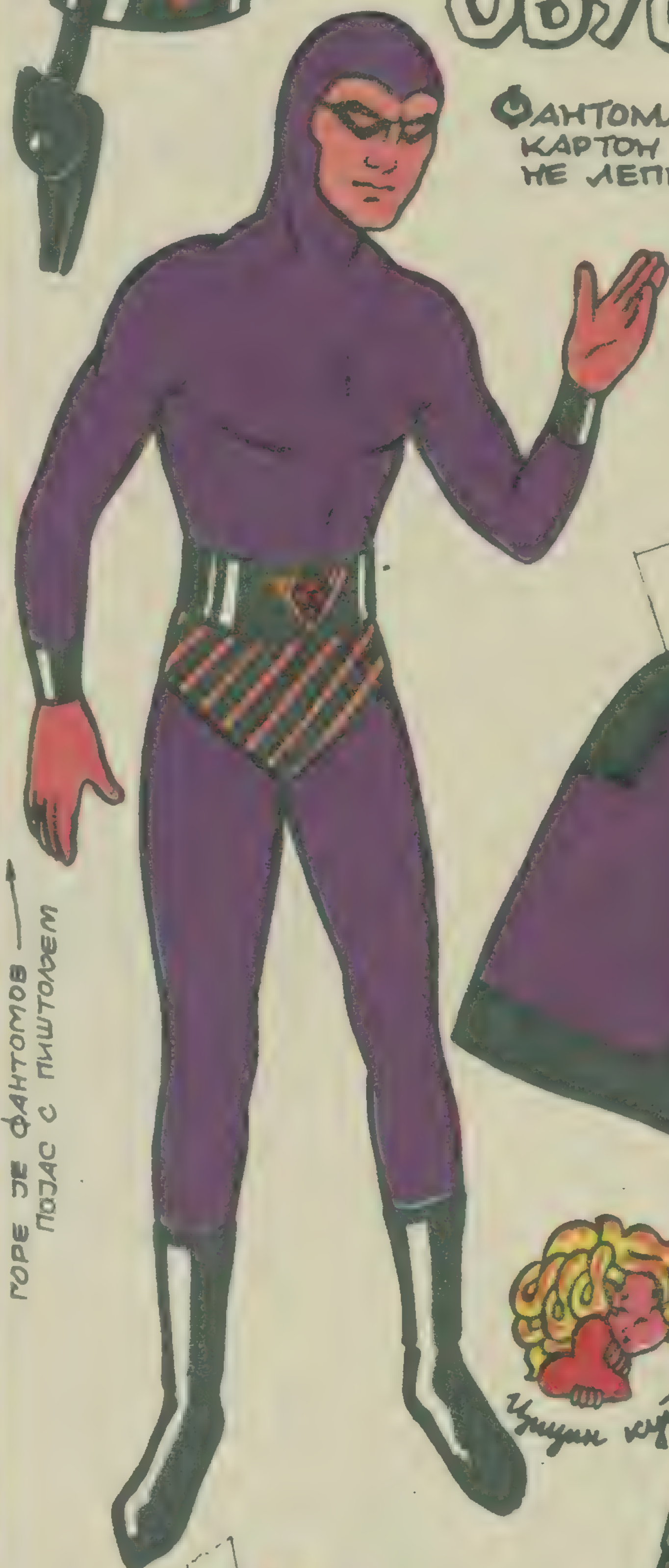

УХ! НИКАКО ДА СКИНЕМ ТАЈ ЗНАК!
НИ ЈА, ЧОЛИ!

ХОЋЕШ ЛИ ЗАИСТА ДА СЕ УДАШ ЗА МЕНЕ, ЛУСИ?
ДА! И НЕ ПОКУШАВАЈ ДА ВРДАШ ЈЕР ИМАМ НАРОЧИТОГ ЗАШТИТНИКА!

ИПАК ЈЕ БОЉЕ ВОЛЕТИ СТВАРНОГ МУШКАРЦА А НЕ ОНОГ ИЗ СНОВА
МОЛИМ?
НЕ ПИТАЈ НИШТА НЕГО МЕ ПОЉУБИ!
КРАЈ

ОБУЦИТЕ ФАНТОМА

ФАНТОМА ЗАЛЕПИ НА КАРТОН И ИСЕЦИ. ОДЕЛА НЕ ЛЕПИ НА КАРТОН.

ГОРЕ ЈЕ ФАНТОМОВ ПОЈАС С ПИШТОЉЕМ

ШЕШИР

просеци по цртицама

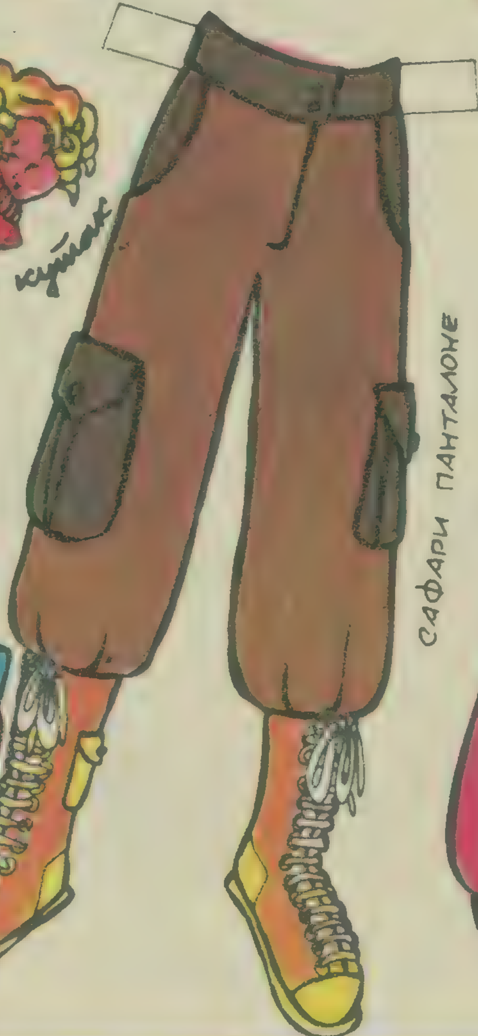

ОГРТАЧ

МАНТИЛ ШУМСКЕ ПАТРОЛЕ

САФАРИ ПАНТАЛОНЕ

ЈАКНА

ЏЕМПЕР

ВАС 85

ЧУВАЈ СЕ ПРЕДЊЕГ ЗУБА!

Шестогодишњем Рону Хиндлију родитељи су рекли да сачува први секутић који му испадне. Он је то врло озбиљно схватио. Ставио је млечни зуб испод јастука и те ноћи сањао да долази добра вила, узима зуб и заузврат оставља новац.

Кад се ујутру пробудио, испод јастука није било

ни зуба али ни пара. И, што је најстрашније, већ током дана Рони је осетио болове у уху. Његова мајка Ајлин брже-боље га је одвела лекару. Испоставило се да је Ронију секутић продро у ушну дупљу. Морали су да га оперишу.

Једина утеха малом Ронију била је што је на крају добио новац за нову видео-игру. Наравно, не од добре виле већ од – добрих родитеља.■

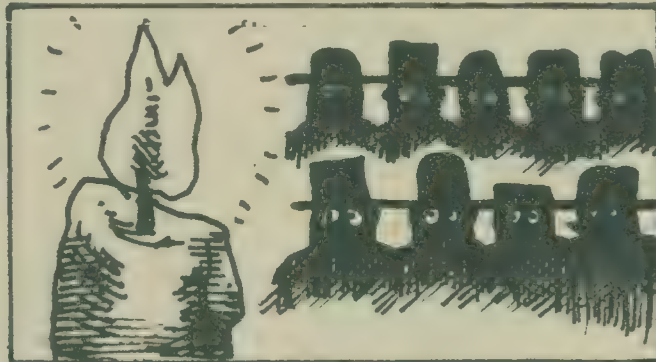

ПОРЕЗ НА ПОГЛЕД У СВЕТ

У Белгији свако плаћа порез на кућу. Сума се одређује на следећи начин: више плаћају власници чије куће имају више прозора окренутих улици.■

ГАЗДИ, ВЕЧИТО ЗАХВАЛНИ СЛУЖБЕНИЦИ

Једном годишње у Ватикану за душу америчког милијардера Џона Пјерпонта Моргана пали се једна од највећих свећа на свету. Џ. П. Морган умро је још далеке 1913. године. Тада је прва џиновска свећа и запа-

да буду захвални. Газда је тестаментом сваком оставио његову једногодишњу зараду. Лепа пажња је службенике толико ганула да су у Ватикан послали огромну свећу да је тамо пале на сваку годишњицу његове смрти.

Док је била нова, Морганова свећа била је висока пет метара, имала је пола метра у пречнику, а гануто особље коштала је нешто мање од осам милиона старих динара.■

НЕКИ ЧУДАН ШЕФ

Алисон Смит, секретарица у једном денверском предузећу, и није била баш одушевљени радник. Надала се да ће пре постићи нешто својом лепотом него истицањем на послу. Једног послеподнева, пре него што ће да крене кући, шеф је упитао шта ради те вечери. Одушевљена, Алисон му је одговорила: „ништа посебно".

– Онда, молим вас, лезите раније и бар дођите на посао на време.■

КО ЈЕ КОМЕ ДОСКОЧИО?

Оскар Ецамајк је решио да доскочи кртици која је упорно прокопавала пут преко травњака његове куће у близини Лондона. Знајући да је тај досадни подземни сисар ноћна животиња, Оскар је смислио начин да му доскочи. У глуво доба ноћи искрао се из куће, сео за волан свог „јагуара" и фаровима осветлио кртичњак. Изнервиран што су му се кола угасила, заборавио је да му је мењач у рикверцу па кад је поново упалио мотор силовито је кренуо уназад. Пуном брзином улетео је право у кућу. Резервоар се упалио, кола су експлодирала тако да је ватра убрзо захватила и кућу. Оскар Ецамајк, једва је успео да извуче живу главу.

Кад се ватра стишала, кућа је остала у рушевинама, кола више није било а кртица? Она се и даље шеткала по Оскаровом травњаку као да је се све то не тиче. Оскар је решио да уместо траве читаву башту бетонира.■

НАЈДРАЖИ И НАЈСКУПЉИ ФИФИ

Сахрана дванаестогодишњег вучјака Дастија била је заиста величанствена. Прави свештеник му је у правој капели одржао посмртно слово. Претходно су га положили у ковчег од махагонија тапациран свиленим јастуцима, с његовом омиљеном играчкицом међу шапама – гуменом жабицом.

Дасти је 768. куца који је сахрањен на гробљу за домаће љубимце „Отисак шапе" које се налази крај Чикага. Немамо разлога да верујемо како су Дастијеве газде другачије од газда других кучића, мачака, птица и од власника једног понија и једне патке што такође почивају на „Отиску шапе". То значи обилазиће му гроб и украшавати га цвећем, једном недељно.

Најјевтинији ковчег за куче-маче, у нашем новцу, кошта два стара милиона, а најскупљи (делукс модел), тринаест милиона. Надгробна плоча кошта од два до седам милиона.

На крају све то неко мора и да чува: одржавање гроба годишње стаје 780 хиљада динара. Права багатела, наспрам осталог.

У ПРАВУ СТЕ, ИАКО НЕМАТЕ ПРАВО

Непосредно пошто је објавио наименовање у једном важном ресору државне управе, у кабинет америчког председника Харија Трумана улетео је један гневни сенатор који се није слагао са избором:

– Па и ви, господине председниче, добро знате да је он најобичнија будала.

– Могуће је да сте у праву – сложио се Труман – али у овој земљи их има поприлично, а и они имају право на свог представника.

ЧИТАОЦЕ НЕ ТРЕБА ЉУТИТИ

У својим успоменама Виљем Саројан пише: „Једна мала Јерменка ме је питала у Прагу: Сигурно да живите у великој палати? Одговорио сам јој: „Не, ја живим у малој кући"! Питала је: „Зашто?" А ја сам јој одговорио: „Па, љутили би се читаоци!" ■

КАД ЛЕТЕЋИ ПАС СЛЕТИ НА ВАС

Ко се боји летећег пса? Детмар Хофман из Берлина. Детмар је недавно мирно пролазио улицом када се на њега из ведра неба сручио пас и оборио га. Пас у ствари није пао право с неба, него с прозора кроз који је провиривао на улицу. Дотични пас је одувек волео да гледа кроз прозор и повремено скаче кроз њега. Међутим, господар му се из једноспратнице, пре неколико месеци, преселио у солитер. Куче је осмотрило улицу, погрешно проценило висину и скочило.

И Детмар и летећи пас прошли су с лакшим озледама.■

Илустровао Зоран Јовановић

СВАКОМЕ ПО СЕКУНД ЖИВОТА ВИШЕ

Тридесетог јуна ове године, пред поноћ, атомски часовници широм света дуплирали су последњи секунд. Одакле тај секунд више, и како се догодило да смо га изгубили?

Требало је ускладити астрономско и атомско време (одређено осцилацијама атома цезијума, елемента који је изабран као јединица мере) – гласио би најкраћи одговор. А зашто су се ова два времена разишла, то је већ компликованије, не само за схватање, него и за објашњење. Људи који се баве овим послом признају да неке ствари ни њима нису сасвим јасне и често ћете чути како кажу: „Знамо шта је време све док нас неко не пита за њега...!"

Према атомском часовнику, средња дужина дана на Земљи износи 86.400 секунди и то је, како рекосмо, одређено осцилацијама цезијумових атома. Код астрономског времена кључан је временски размак у којем Земља сече замишљену небеску линију у правцу север-југ. Овај временски интервал је у директној вези са брзином којом се свака планета окреће око своје осе (ротација). А Земља ротира уз незнатна дневна померања времена – од једне до четири милисекунде.

Астрономи, физичари и астрофизичари годинама не успевају да пронађу узроке ове појаве. Тренутно већина подржава хипотезу да на брзину кретања Земље око своје осе утиче то што она није целовита и сасвим чврста. Код ње се заједно окрећу три слоја: атмосфера, омотач језгра и само језгро. На брзину Земљине ротације утичу и временске прилике, таласи мора, свемирски ветрови... Чак и промене у воденој маси океана. Тако је израчунато да би промена нивоа воде у морима и океанима, за само један метар на пример, продужила или скратила за 15 милисекунди трајање дана на Земљи.

Строго мерење времена не користи само науци уопште. Омогућило је и велике кораке напред у области биотехнологије као и у техници контроле атома (нуклеарној фузији). Милисекунде су ту веома битне, јер од њих зависи успех или неуспех неког експеримента.

Сада, у време учесталих космичких летова, веома је битно да се ускладе атомско и астрономско време. Грешка од једног секунда, изражена просторно, може да износи и до пола километра. А тих пет стотина метара били би одлучујући приликом спасавања астронаута који је пао у воду. Код остваривања сусрета у свемиру морају се избећи чак и грешке од пола метра!

То су велики, али ипак само неки разлози зашто атомско време мора да се поклапа са астрономским. Чак и кад су у питању бесконачно мале разлике.

Д. В.

Илустровао Зоран Петковић Петко

Возила откачена, намере сасвим озбиљне

ЈАЈЕ НА НОЖНИ ПОГОН

На старту трке нашле су се – златне рибице, дубак, торпедо у целофану, цврчак, фотеља на точковима...

Питер Рос на делу – у свом возилу „Трајс" на улицама Лондона.

Судија је дао знак за старт. Пиштољ је опалио и, уместо заглушујуће буке мотора и шкрипе точкова, возила су кренула у пуној – тишини. Међу гледаоцима окупљеним у насељу крај Темзе, петнаестак километара надомак Лондона, одушевљење. Многи нису веровали да ће та, нека нам опросте њихови творци, откачена возила уопште кренути. Најмање тим брзинама – нека и по деведесет километара на час.

О чему је реч? На Фестивалу људске снаге у Великој Британији су се пре неколико месеци окупили занесењаци из неколико земаља: Сједињених Америчких Држава, Шпаније, Француске, Данске, Немачке, Холандије и, наравно, домаћини. Једини услов за учествовање на овој смотри је – возило које се покреће снагом мишића.

Творци су у своја возила уложили много знања али, превасходно – пуно маште. Тако су укрштањем створене неке чудне врсте бицикла или трицикла, с аеродинамичним кабинама, које подсећају на каросерије аутомобила формуле 1.

Међу 35 возила која су била у званичној конкуренцији нашло се и једно које подсећа на златну рибицу – сво ишарано неким златастим тоновима. Затим нојева барка, онда један „Цврчак", па нешто попут дупка. „Протутњао" је и један торпедо (тако је публика прокоментарисала изглед једног возила) као да је сав увијен у целофан, па једна фотеља на точковима...

Спикер који се све време трудио да буде озбиљан у једном тренутку није одолео да се не нашали. Преко звучника се чуо глас:

Нешто нам возило „Врањ коњ" посустаје. Силази с писте... Нешто се дешава... Ваљда одлази на – испашу...

На циљ је први стигао „Гепард". Његов творац Мајкл Бароуз, инжењер из Норица, направио га је укрштањем трицикла (два точка напред, један позади) и кабине која неодољиво подсећа на врх велике цигаре.

Бароуз сматра да су „Гепард" и возила слична њему (узгред он их назива „спидис" – брзаћи), намењена будућности. Нема потребе за горивом, заузимају минимум простора, покретљива су, стабилна,

Сви су били узбуђени кад је Француз Моше, који је током тридесетих година производио возило на педале „Велокар", дошао на такмичење са својим унуком.

једном речи – права кола за град. На жалост, не може се рећи да су баш јефтина. Један „Гепард" или његови рођаци (тешки око 25 килограма) коштају 1025 фунти, што ће рећи око 40 милиона старих.

Разлог за невероватне облике каросерија тих возила покушај је да се створи што аеродинамичнији облик. Отпор ваздуха треба да буде што мањи. Јер,

Да погледамо и детаље возила „Вектор“. Нема тајне – човек у полу-лежећем ставу, руке за воланом, ноге на педалама.

У незваничној конкуренцији било је и „обичних“ бициклиста. Да ли баш обичних. Овај Холанђанин лута за најбољим положајем који ће стварати најмањи отпор.

Многи су навијали за Американца Керија Питерсона и његово возило које неодољиво подсећа на шарено јаје.

Једна из серије Мекредијевих летелица. Замишљена да се покреће само снагом људских мишића накнадно је добила и батерију.

Победник Фестивала људске снаге „Гепард“ са возачем Андијем Пегом.

у пракси је то, иначе, и највећа тешкоћа: човек који би усправно седео на бициклу подсећао би на зид који прави такав отпор да не дозвољава да се развију веће брзине. Зато су бициклисти-тркачи увек у полу-лежећем положају.

А возила покретана снагом људских мишића стварају још мањи отпор. Тако да се искористи 95 одсто енергије коју особа уложио окрећући педале. Уз то, могу да пренесу и велики терет – 10 пута већи него што је тежина саме справе.

Бициклиста, иначе, у свету има много. Само у САД на 125 милиона аутомобила долази 100 милиона бицикала. Зашто нема више и возила на педале доста је разумљиво. Њихов век је прилично кратак. Људи су почели да их праве однедавно. О њима је почело озбиљније да се размишља тек од 1976. – тада је први пут основано интернационално удружење возила покренутих помоћу педала.

То не значи да су и први прототипови баш млади. Француз Етјен Бино Варила их је правио још 1912, а Шарл Моше их је током 1933. и производио „на велико“. Укупно је израдио хиљаду возила. Звала су се Велокар.

Само, нико још није остварио границу снова. Оног тренутка кад неки возач успе да оствари брзину од 104 километра (65 миља) на час освојиће „Ди Пон“ награду од 16 хиљада долара.

Овој граници највише су се приближила два возача на „Вектору тандему“. Они су у Калифорнији на неком такмичењу 1980. постигли брзину од 100 километара на час.

Ако може друмом, што да не и кроз ваздух! Амерички инжењер Пол Мекреди, кога из разумљивих разлога називају „оцем самосталног лета“, успео је да прелети Ламанш. Он је 1981. окрећући педале на летелици „Албатрос“ такорећи препешачио у ваздуху канал који спаја Британију и Француску.

Дакле, постоје возила за друмове, летелице, нека врста бродића наравно такође на педале. Нема само – подморница. Тврде да ће и њих бити у будућности. Да им верујемо!

ВЕС

ПОЛ МАКАРТНИ (PAUL McCARTNEY) САДА ИМА ЧЕТРДЕСЕТ И ТРИ ГОДИНЕ И ИЗА СЕБЕ ЗАИСТА БРИЉАНТНУ КАРИЈЕРУ. БИО ЈЕ ЧЛАН „БИТЛСА", ОСНИВАЧ И ВОЂА ГРУПЕ „УИНГС". АУТОР ЈЕ ТЕКСТОВА И МУЗИКЕ НА ЧЕТИРИ ЛП ПЛОЧЕ КОЈЕ ДРЖЕ ВИСОКА МЕСТА НА ЛИСТИ 20 НАЈПРОДАВАНИЈИХ АЛБУМА СВИХ ВРЕМЕНА, ЈОШ УСПЕШНИЈИ НА ИСТОЈ ЛИСТИ ЗА СИНГЛ ПЛОЧЕ... ЕВО ПРИЧЕ О ВРЕМЕНУ КАДА ЈЕ БИО САМО ЈЕДАН ОД ОНИХ КОЈИ ДОЛАЗЕ.

УМАЛО ДА ИЗГОРИМ

„Рођен сам 18. јуна 1942. и могу да кажем да сам до сада живео прилично лепо, наравно, то не значи да није могло бити и боље. Мама је умрла када сам имао само четрнаест година и за мене је то била велика трагедија. Тако бих волео да је поживела довољно дуго да види да сам успео. Било би јој драго и била би веома поносна.

Као дете настојао сам да све радим на сасвим другачији начин. Школске задатке сам, на пример, почињао да пишем са последње стране свеске. Дакле, обратно, тако да су професори сваки пут када би погледали мој рад добијали нападе. Имао сам, наравно, тешкоћа и ван школе. Нисам никако могао да научим да возим бицикл јер сам упорно настојао да окрећем педале унатраг. Штавише, био сам чврсто убеђен да је једино мој начин исправан, а да сви остали греше.

Онда ме је отац, приликом једне трке с друговима питао: „Па добро, како то да они тако лепо напредују путем, а ти још увек стојиш на истом месту?" Тада сам напокон схватио да је моја теорија о окретању педала уназад вероватно погрешна.

Никако ми није полазило за руком да постанем дешњак као сви моји другови. Једноставно, све сам радио левом руком и ма колико се грудио није ми успевало да се ослободим те навике.

Доктор ми је једном рекао да уопште не треба да покушавам да постанем дешњак, јер то што се користим левом руком није ствар навике, већ има неке везе с мозгом. Тада сам мислио да ми се нешто у глави откачило или да ми је мозак постављен наопако.

Док сам ишао у школу са Џорџом Харисоном, он ме је убеђивао да мозак и није нарочито потребан, што се донекле показало тачним на часовма енглеског. Али код математике и географије овај систем уопште није био ефикасан.

Тих дана ме је, од ваншколских активности, највише занимао Скаутски покрет. И, наравно, одласци на камповање. О томе сам маштао од првог дана учлањења у скауте. Мама и тата су своје прво „да" по овом питању рекли када ми је било једанаест година. Велики дан је дошао.

То камповање је било збиља незаборавно. Кували смо пасуљ с кобасицама и јели га уз велике комаде врућег хлеба. А после јела је долазило оно најлепше – поседали бисмо око логорске ватре умотани у ћебад, да се не смрзнемо, и певали уз један стари бенџо.

Проблем се појавио тек када смо се вратили кући. Првог јутра сам добио грозницу. За разлику од „Велике златне грознице" за коју сте сви чули, ово је била „Велика Макартнијева грозница". За доручком су ми дрхтале ноге, у време ручка то се проширило и на рамена, а око пет по подне претворио сам се у црвену ходајућу масу, па су ме одвезли у болницу.

Доктор који је радио на пријему пацијената је рекао: „Шта? Ставите га у карантин", и тако сам постао пацијент. Карантин је наравно била једна обична соба у којој сам био потпуно сам. Посећивали су ме само лекари и медицинске сестре.

Тада ми се учинило да нико не зна од чега сам, заправо, болестан. Сваки пут када бих упитао докторе о томе, одговарали су ми да мали дечаци треба само да се виде а не и да се чују. Тада сам схватио да мали дечак мора сам да открије о чему се ради. Некако сам се довукао до краја кревета и погледао болесничку листу. Име се слагало с мојим, датум пријема у болницу такође, али на месту где је требало да стоји дијагноза била су исписана само два велика знака питања!

Када сам, пет недеља касније, коначно пуштен из болнице, рекли су ми да сам, највероватније, имао неку врсту реуматске грознице коју сам добио као последицу прехладе за време певања уз логорску ватру. Но, нико баш није био сасвим сигуран у то.

Када ми је било петнаест година, ишао сам први пут ауто-стопом на распуст са Џорџом и Џоном (Џорџ Харисон и Џон Ленон – касније чланови „Битлса" заједно с Полом). Стајали смо поред пута с палчевима нагоре и први који је застао да нас прими је био возач једног огромног камиона. Њих двојица су се, као и увек, угурали унутра пре мене и заузели седишта а ја сам морао да седим на једном делу мотора, у кабини. После неколико миља почео сам да кукам како ми је страшно вруће, на шта су ова двојица одговорила да сам сигурно поново добио своју тајанствену грозницу. После десет минута стање је почело да постаје критично и ја сам се поново пожалио на врућину, а Џон и Џорџ су ме замолили да престанем да им досађујем.

Тада сам погледао надоле и установио да ми панталоне горе! Инстинктивно сам почео да их цепам са себе, а њих двојица су, још увек не схватајући шта се дешава упитали: „Је л' ти то цепаш своје панталоне само зато што ти је вруће?" „Али ја горим!!!", продрао сам се. Њих двојица су тек тада схватили шта се догађа. Брзо су згулили панталоне са мене и угасили пожар.

Касније се испоставило да сам седео на акумулатору. Његови су се делови под напоном спојили са металним копчама на мојим панталонама и то је изазвало пожар.

Кад смо то испричали мом оцу, он се није смејао ни близу као нас тројица.

СВАКА СЛИКА ПРИЧА

Ево још једне фотографије која на први поглед делује сасвим уобичајено, а ипак није тако.
На њој је Дејвид Боуви, који се осамдесет прве године представио јавности у необријаном издању први пут откако је постао славан. И што је још занимљивије, то није учинио да би изградио нови имиџ. Запустио се да би што више личио на песника, ког је тумачио у својој првој глумачкој улози на телевизији, у комаду „Бал" („Baal") Бертолда Брехта.

РЕКОРДИ

ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ

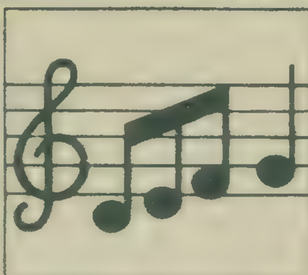
ЧУДО ЗА ВОЛАНОМ

Слепи амерички музичар Стиви Вондер (чије презиме значи „чудо"), дуго је важио за чудо од детета јер је први хит остварио када је имао тринаест година (1963), а до двадесете је успео да се чак са осам песама нађе на листи од десет најуспешнијих.

Но, „чудо од детета" је вероватно највише зачудило свет пре, отприлике месец дана. Стиви је, наиме, тада доживео испуњење своје велике и давнашње жеље – возио је аутомобил кроз Њујорк у један сат по подне, дакле у време највеће саобраћајне гужве. Пошто је потпуно слеп, ово наравно није могао да учини сам. Поред њега у колима су се налазила два човека који су му давали упутства када да скрене, закочи или дода гас.

У САД се очигледно све може кад се хоће (и када се има доста новца).

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ

MY HOMETOWN – Bruce Springsteen

I was eight years old and running with a dime in my hand
into the bus stop to pick up a paper for my old man
I'd sit on his lap in that big old Buick and steer as we drove through town
He'd tousle my hair and say son take a good look around this is your hometown
This is your hometown
This is your hometown
This is your hometown
In '65 tension was running high, at my high school
There was a lot of fights between the black and white
There was nothing you could do
Two cars at a light on a Saturday night, in the back seat there was a gun
Words were passed, in a shotgun blast
Troubled times had come, to my hometown
My hometown
My hometown
My hometown
Now Main Street's whitewashed windows and vacant stores
seems like there ain't nobody wants to come down here no more
They're closing down the textile mill across the railroad tracks
Foreman says these jobs are going boys and they ain't coming back to your hometown
Your hometown
Your hometown
Your hometown
Last night me and Kate we laid in bed talking about getting out
Packing up our bags maybe heading south
I'm 35, we got a boy of our own now
Last night I sat him up, behind the wheel and said son take a good look around,
this is your hometown

МОЈ РОДНИ ГРАД – Брус Спрингстин

Било ми је осам година и
трчао сам с
новчићем у руци
на аутобуску станицу
да за оца купим карту

Седео сам у његовом крилу у
великом старом бјуику и
гледао док смо се возили
кроз град
Миловао ме је по коси и
рекао сине гледај
добро ово је твој родни град
Ово је твој родни град
Ово је твој родни град
Ово је твој родни град

Ствари су кренуле наопако
'65. у мојој
гимназији
Често су се тукли
белци и црнци
То се није могло спречити

Двоја кола у суботње вече, на
задњем седишту пушка,
Пуцњава је заменила речи
Дошло је тешко време, у мој
родни град

Мој родни град
Мој родни град
Мој родни град

Сада су окречени прозори у
главној улици
и затворене радње
чини се да више нико не
жели да овамо дође
Затвара се фабрика текстила
тамо преко пруге

Надзорник је рекао посла
нема
и неће га никада више бити у
нашем
родном граду
Ваш родни град
Ваш родни град
Ваш родни град

Кејт и ја смо лежали у
кревету прошле ноћи
причали о одласку
Паковали торбе и спремали
се можда
на југ

Тридесет пета ми је, имамо
сина
Прошле ноћи сам га ставио
да седи на предњем седишту
и рекао сине гледај добро
то је твој родни град

КАД ЧОВЕК ПОМАЖЕ ЖИВОТИЊИ

ГОСПОДИН МАЈМ

У ЗООЛОШКОМ ВРТУ У САН ФРАНЦИСКУ БЕБЕ ОРАНГУТАНИ ИДУ НА ЧАСОВЕ ПЕНТРАЊА УЗ ДРВЕЋЕ. ЖЕНКЕ ШИМПАНЗЕ И ОРАНГУТАНА ПРЕД ПОРОЂАЈ ДОБИЈАЈУ ЛУТКЕ НА ПОКЛОН. ТАКО ЏОН АЛКАРАЗ ПОКУШАВА ДА ИХ НАУЧИ ОНОМЕ ШТО СУ У ЗАТОЧЕНИШТВУ ЗАБОРАВИЛИ – ДА ЖИВЕ КАО МАЈМУНИ.

Пре неколико година орангутанка Рита из зоолошког врта у Сан Франциску породила се превремено у току ноћи. Када је следећег јутра дошао на посао, чувар Џон Алкараз нашао је како, држећи у зубима пупчану врпцу, вуче своје младунче по кавезу. Смежурано, црвено и тешко једва 400 грама, младунче је једва чујно кењкало.

Алкараз је ушао у кавез, подигао орангутанче и положио га на груди мајке. Малишан је инстинктивно почео да сиса, али га је Рита одгурнула и положила на земљу. Алкараз је пресекао пупчану врпцу и вратио бебу на Ритине груди. Спустила га је на земљу.

Сат и нешто је Џон подизао бебу, стављао је Рити на груди и поново подизао. Успео је тек када се сетио да јој понуди поморанџу. Забављена својим омиљеним воћем, коначно је дозволила беби да сиса. Када је завршила с јелом, Рита је изненађено погледала у младунче. Дуго је гледала жгољаво телашце припљубљено уз своје. Џон је могао да одахне. Рита је коначно схватила да је то њена беба.

Усвојење

За шимпанзу Мини Џон је набавио пластичну лутку. Свакодневно јој је показивао како се беба држи и храни. Када се младунче родило, Мини га је подигла у наручје и нахранила баш као што треба, али му није уклонила остатке постељице са главе и ноздрва. Џон је томе није научио.

За други Минин порођај, Џон је дао да му направе лутку шимпанзе са отворима на носу у које је сипао сок од поморанџе и кајсије за којима је Мини лудовала. Главу лутке обмотао је пластичном кесом која је представљала постељицу. Да би дошла до омиљеног сока, Мини је свакодневно морала да уклања кесу са луткине главе. Уз то, бој је у друштву других будућих мама. Џон показивао и филмове о женкама које се на слободи порађају и брину о својим младунцима.

Онога јутра када се породила, Мини је сва задовољна сачекала Џона поносно држећи у рукама своју здраву бебу.

И Рита и Мини одрасле су у зоолошком врту. И једну и другу одвојили су од мајки на рођењу. И једну и другу требало је научити ономе што би, да су живеле у природи, научиле саме: материнству.

Друга тешкоћа с којом се Џон често носи су „сирочићи", младунци које зоолошки врт набавља и које треба некако уклопити у породице које ту већ живе. Одрасли мужјаци, а понекад и женке, нападају и убијају младунце који им не припадају.

Џонови први сирочићи звали су се Оливер и Телма, пар орангутанчића. Младунци су прво смештени у кавез близу њихове будуће породице. Сирочићи и будући усвојитељи свакодневно су се премеравали, с тим што су се Оливер и Телма грчевито држали чувара. Џон је затим одраслим орангутанима дао ћебад која су припадала младунцима. Радознало су их премештали по рукама и њушкали. Неколико дана касније Оливера и Телму увели су у кавез нове породице. Одрасле су за ту прилику издвојили у засебан део, како би младунци несметано могли да истраже нову околину и пронађу излазе у случају опасности, саграђене специјално за њих.

После три недеље Џон је одлучио да женку Риту пусти у кавез с младунцима. За сваки случај, присуствовао је и свим следећим сусретима. Рита је пришла Телми и Оливеру и радознало их пипнула неколико пута. Две недеље касније држала их је у наручју. Усвојење је овим било, тако рећи, озваничено. Преостајало је још само да га прихвати и мужјак Расти, мање расположен за неочекивано друштво. Три месеца пошто је експеримент почео, и Расти се предао. Телма и Оливер постали су чланови породице.

❶ Права правцата беба, само што ће ова беба кад порасте имати снагу шест дизача тегова.

❷ Велико пријатељство: Рита и Џон

❸ Три до четири пута недељно бебе орангутана смештају у колица и одвозе на часове пентрања уз дрвеће.

УНСКА ДАДИЉА

Онда је искрсао неочекиван проблем. Отприлике после усвојења, двогодишња Телма гудо се заљубила у Растија. Била је тешка само тринаест килограма, али је своју жарку љубав према грдосији од деведесет килограма испољавала на неустрашив и нападан начин.

Расти би, рецимо, мирно седео гледајући своја посла, а Телма би му притрчала иза леђа ударајући га из све снаге повеликом граном по потиљку. Или би села испред њега и зурила му право у очи, лица приљубљена уз његово. Тако се не понашају лепо васпитани орангутани. Иако је поседовао снагу седморице одраслих људи и могао да је смрви, само да је хтео, Расти је мирно допуштао Телми да га зачикава, гурка и чак удара по глави. Породица је породица, чак и када су неки у њој неописиво досадна деришта.

Правило број један: никад не лажи горилу

Једном су врата на кућици за шимпанзе остала отворена и пет шимпанзи је побегло. Стигли су полицајци наоружани пушкама и сачмарама. Џон је имао слободан дан, али су га обавестили. Стигао је таман у тренутку када су полицајци опколили кућицу за лавове на чијем је крову, престрављено вриштећи, стајала Талула, шимпанза од четрдесет и пет килограма.

Чим га је угледала, Талула је тужно цикнула, сјурила се низ зид кућице, дотрчала до Џона и загрлила га. Узео је за руку и одвео у кавез. Шимпанзе знају ко су им пријатељи.

– Има дана када дођем на посао одлично расположен, стварно срећан. Мајмуни то одмах осете и прихвате – тада нам је увек забавно. Онда, опет, има дана када дођем нерасположен због овог или оног и они и то непогрешиво осете.

– Човек с њима мора да буде поштен. Њих не можете да надмудрите, да их савладате силом, слажете или преварите.

Велики мајмуни су интелигентни, брзи и невероватно јаки. Одрасла горила или орангутан има снагу шест дизача тегова. Чак и трогодишњи орангутан тежак свега 13 килограма поседује снагу одраслог човека.

За двадесет и пет година колико ради с њима, Џон је имао само једну незгоду: сломљене prсте на руци. Зарадио их је једног дана кад је горила Бвана била изузетно расположена за игру и када је одлучила да организује такмичење у обарању руке, наравно, са Џоном. Чим је видела да му наноси бол, олабавила је стисак, међутим, неколико секунди прекасно за свог другара.

У зоолошком врту у Сан Франциску мајмуни имају своју гимнастичку салу и часове гимнастике. Нацрт је дао Џон, он је надгледао и изградњу. У овој сали под ведрим небом справе су право дрвеће, челичне шипке и тешке мреже од чврстог платна. Ту мајмуни уче да раде све оно што би радили да живе на слободи.

Некима су часови фискултуре неопходни. Орангутани рођени на слободи добар део времена проводе на дрвећу. Они који дођу на свет у зоолошком врту морају да иду на часове верања уз дрвеће. Три или четири пута недељно добровољци смештају бебе-орангутане у колица за намирнице која се користе у самоуслугама и одвозе их до дрвећа. Мали орангутани брзо уче, пентрање им је, ипак, у крви.

Укапирао сам, ово је проклети затвор!

Многи зоолози верују да су зоолошки вртови последње оазе за велике мајмуне и друге угрожене врсте. Џон Алкараз је читав живот посветио настојању да се те оазе не претворе у мучионице.

– Све време ме мучи начин на који су приморани да живе. Закључавамо их у спаваонице по шеснаест и осамнаест сати, а то је страховито много. Имам муке с управом и колегама зато што их ујутру пуштам тако рано и трудим се да их оставим напољу што дуже.

– Једном, пре неколико година, сукобио сам се због тога с једним од надзорника. Сачекао сам недељу или две да ствар легне, а онда с њим заподенуо разговор. Намерно сам ушао у кавез, сагао се и нешто као чистио тако да ни је могао добро да ме чује. Ушао је у суседни кавез како би могли да наставимо разговор.

Залупио сам врата за њим, закључао га и оставио тамо шест сати. Кад сам га коначно ослободио, киптео је од беса, али ме није пријавио управи. Да јесте, сигурно би ме казнили. Знате ли шта ми је рекао?

– Хеј, укапирао сам поруку. Ово овде је проклети затвор. Ужасно!

М. И.

СЕРГЕЈ КАЗМЕНКО

ИЗНЕНАДА ЈЕДАН ГЛАС

До јутра нисам заспао. Ако не успем да вратим Сантоа, осуђен сам на пропаст. Али нисам га потражио телефоном. Наравно, нисам ни отишао од њега. Све је то прошло и вратити се не може... Ја, програмер учинио сам нешто друго.

Звоњава се разлегла касно увече кад је уопште нисам очекивао. Ко би могао да буде, питао сам се устајући из фотеље. Едвин? На службеном је путу. Карл? Прошло је два сата, он никад тако касно не зове. Ела, Алберт?

Подигао сам слушалицу.

– Здраво – рекао је глас који сам најмање очекивао.

– Здраво – одговорио сам.

– Одмах си ме познао.

– Наравно – навлажио сам усне које су се нагло осушиле. – Било би тешко не познати тебе.

– Не можеш да погодиш зашто те зовем?

– Не. – И заиста нисам ни претпостављао.

– А био си убеђен да унапред можеш да предвидиш све моје поступке – у његовом гласу осећао се подсмех.

Тачно је, мислио сам тако и није имало смисла да то поричем.

– Па, реци шта имаш – рекао сам.

– Не сад. Зовем из говорнице и ускоро ће нас прекинути. Знаш како то иде.

Знао сам. Ела све донедавно није имала телефон...

– Па ког ђавола онда...

– ... зовем из говорнице кад сам могао од куће – продужио је уместо мене. – Да би ти чекао мој позив, а не да се бациш у постељу пошто искључиш телефон. Враћам се с аеродрома, купио сам карте и код куће ћу бити отприлике за један сат. Морам да ти кажем неколико важних ствари и тај разговор не могу да одложим јер одлазим.

– Не дуго.

– Још не знам. Можда и заувек.

– Како то мислиш – једва сам изговорио.

– Чекај мој позив – рекао је и спустио слушалицу.

Неколико часака слушао сам испрекидан сигнал... Ко би могао да помисли да ће се нешто тако десити. И где је он сада? И куда мисли да лети... Погледао сам кроз прозор. Киша, магла, хладно. Бр-р-р! Нико ме неће истерати из стана, чак ни успомене на аеродром где сам некада волео да одлазим: гледао сам авионе како долећу из страних земаља и далеких градова и чинило ми се да ћу и ја једном моћи тако да седнем у авион и да се за само неколико часова нађем далеко-далеко. Али, шта је њега истерало по оваквом времену? Купио је карте? Није се ваљда одлучио... Не, исувише га добро познајем да бих у то поверовао. И шта он може мени да каже што ја већ не знам. И ја, као последња будала, чекам његов позив! Смешно.

Али, није ми било смешно. Глас из телефона био је МОЈ.

Велики недостатак

Кад је све то почело? Све што ми се одонда дешавало изгледало ми је сада дубоко предодређено.

Први је био Санто. Нисмо се посвађали, чак нисмо ни престали да се интересујемо један за другог. Увек смо имали о чему да причамо, па ипак звао је све ређе и ређе. Живот га је вукао ко зна куда и ту ништа није могло да се уради. Да се виђамо нисмо имали времена, стварно нисмо. Живот у великом граду зависи од толико споредних ствари на које обично немамо утицаја, па и сама помисао на пријатан сусрет и разговор временом постаје апсурдна. Онима који не желе да изгубе везу једни с другима остаје само телефон... Чак су и они који отпутују на разне стране света у бољем положају него људи који живе у истом граду: бар могу да пишу писма, а у истом граду, кад вас дели само пола сата хода, то изгледа бесмислено.

Санто је звао све ређе и ређе, и ја сам звао све ређе и ређе, из поноса или зато што сам био – глуп, нисам могао да поднесем мисао да ме заборавља. А онда су позиви сасвим престали. Ко је последњи окренуо број? Не знам.

Можда је и он тешко поднео наш разилазак, или се вређао што више не зовем, можда је и покушавао да ме позове. Можда? Али живот у великом граду тера људе да кидају везе. Прошле су две године. Сваки дан вукао се до у бесконачност. Једном сам изненада осетио да ми Санто страшно недостаје. Желео сам да разговарам са њим, баш са њим.

До јутра нисам заспао. Ако не успем да вратим Сантоа, осуђен сам на пропаст. Али, нисам га потражио телефоном. Наравно, нисам ни отишао до њега. Све је то прошло и вратити се не може... Ја, програмер који годинама ради на стварању вештачког интелекта, учинио сам нешто друго.

Добра копија

Створио сам Сантоа.

Онаквог каквог сам се сећао. Успео сам да га раставим на елементе, на најситније делове да бих га затим поново саставио негде у дубинама где се у небројаним чиповима чувају информације. Имао је норамално људско тело способно за све радости живота али и невоље... Рачунар је управљао најфинијим процесима у овом телу који су, сви заједно, давали Сантоу могућност да осећа. Свог пријатеља поставио сам у свет који је био верна копија овог нашег јер све информације које имамо о свету постоје унутар рачунарског система, у његовој меморији. Кад би Санто излазио на улицу, видео би ону исту улицу коју би видео и његов прототип. Ако би путовао у неки други град, седао би у исти воз као стварни Санто. И у његовом свету је, кад и у нашем, падала киша, снег, у пролеће листало дрвеће и цветало... Узео сам одмор од два месеца и програмирао, програмирао недељама не излазећи из куће, заборављао да се обријем, ручам, престао сам да разликујем дан од ноћи. На крају је Санто био готов.

Програмирао сам га тако да је имао своју вољу. Нисам направио робота, манекена, лутку, већ живог човека, који живи у правом свету, слободног и независног у својим поступцима.

Илустровао Михаило Ђоковић Тикало

... Сећам се дана кад сам чекао први позив Сантоа. Прелазио сам из расположења пуног наде у чисто очајање, из радости у тугу, само је једно осећање било поуздано: ишчекивање. У тренуцима малодушности бојао сам се свог дела, тога да ћу схватити да не зове Санто већ нешто сасвим чудно, страно, нељудско, хладно и бездушно, а ја нећу смоћи снаге да бацим слушалицу и разговараћу с тим непостојећим монструмом из непостојећег света. Обмањиваћу себе замишљајући да то није Сантова слика коју сам ја створио већ прави Санто, жив и реалан. И да варам себе.

А онда је Санто зазвонио. То се догодило после две недеље чекања. Чуо сам његов глас и све заборавио. Био је то глас првога, живога Сантоа. Разговарали смо као некад, као да нисмо две године ћутали. И док сам са њим причао живот ми је изгледао диван а свет поново добар и леп.

Створити самог себе

Од самог почетка знао сам да ћу, пре или касније, пожелети да направим и остале пријатеље с којима се готово и не срећем, с којима разговарам искључиво телефоном.

Створио сам их све. Елу, Едвина, Карла, Линтоа, Марка – све које сам сматрао својим пријатељима. Сад кад је направљен главни корак, то више није било толико тешко ни скупо. Тихо и неприметно заузели су места оних који су били нестали из мог живота. Докле год буду звонили, докле год чујем њихове гласове, може да се живи. Могу да примам неуспехе и разочарања, да се надам неким променама, мада такође могу бесконачно да одлажем сусрет, изговарајући се на разне „ситуације". И они имају своје „ситуације" и све разумеју.

Пре три месеца синула ми је идеја да створим још једну личност. Самог себе. Да се већ једном зауставим испред њега и погледам га у очи. Ишло је сасвим глатко. Још један „фантом" уселио се у компјутер и тамо започео свој живот у мојој сенци. Дао сам му живот и чекао. Тако сам замишљао наше истовремено постојање, бар неко време. Онда ће једног дана он тихо и неприметно заузети моје место у телефонској говорници а моји пријатељи неће осећати губитак и живот ће бити као и пре.

Мало савршенији оригинал

Али, зашто је ишао на аеродром. Зашто је звао? Дао сам му слободу али не до те мере да би за три месеца постао сасвим другачији човек од мене. То што је урадио мора да има неки разлог? А он је одлучио да то учини. Па то онда значи да сам с овим творевинама достигао савршенство, да сам створио праве живе људе који могу да мисле, осећају, повлаче потезе. У чему се онда разликују од нас и шта је онда мерило реалности. И ко смо сад ми уопште?

Погледао сам на сат. Где је он сада, на аеродрому, у аутобусу или можда можда улази у кућу, скида кишни мантил, отвара врата собе и подиже слушалицу...

Тргнуо сам се кад се зачуло звоно. Пустио сам га да звони пет пута, па тек онда подигао слушалицу.

– Имам мало времена – рекао је он. – Аутобус је каснио.

Ништа нисам рекао.

– Не одлазим сам. – Одједном сам све схватио. Срце ми се стисло од туге. – Она те неће више звати – казао је.

– Ти то не можеш да урадиш.

– Ја то не могу да не урадим. Исувише дуго сам маштао о томе.

– Слушај ти, – заурлао сам у слушалицу. – Ти си ненормалан, ти то не можеш да урадиш! Ти не постојиш, схваташ ли то?! Тебе нема!

– Јеси ли баш сигуран – упитао је он хладно. – А можда тебе нема. Или обојица не постојимо? Како да знамо ко од нас заиста постоји?

Знао сам да је у праву и нисам знао шта да му одговорим. Али знао сам још нешто што је и он такође знао. И поред све наше сличности, он – мој двојник – био је у понечему бољи од мене. Правећи свој аутопортрет ја сам нехотице додавао неке црте које сам сам желео да имам и сада су се оне окренуле против мене! Мој двојник је био мало бољи од мене; одлучнији, спреман ад да више, поштенији. Несвесно, ја сам у свом портрету ублажио све оно што ми је сметало да живим, а додао оно што немам. Сада је куцнуо час обрачуна.

– Још није све изгубљено – рекао ми је и ја сам постао свестан да није изговорио ни једну реч док сам размишљао. Очигледно, наше мисли текле су истим путем. – Карте су на шалтеру аеродрома. Своју можеш подићи с пасошем. До полетања има два часа. – Све сам схватио.

– Ти такође ниси сигуран – реко сам.

– Скоро сам сигуран – одговорио је он. – Али ти имаш шансу. Не заборави, последњу. Збогом – спустио је слушалицу.

Да, била је то моја последња шанса у животу да побегнем из света који сам створио и ако је пропустим и не одлучим да је искористим, остаће заувек ту. Ако се не одлучи данас, сада одмах, никад се неће одлучити. Ела, с којом се он данас договорио жива је и права а не измишљена Ела из моје машине...

Потрчао сам у предсобље, зграбио кофер. Брже. Још имам шансу. Мој свет се руши, али још могу да се извучем испод његових рушевина. Двојник мој, храбрији од мене, одлучнији и поштенији решио се на нешто што сам одавно и сам желео!

... На аеродром сам стигао пола часа пре полетања, узео карту а још нисам знао куда летим, али то није ни било важно. Једва сам успео да потврдим карту и међу последњима кренуо ка авиону. Док сам се пео степеницама, још сам се нечем надао. Али, кад су се покренули мотори и авион почео да рула пистом, схватио сам да је место поред мене остало празно.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ПОЗНАЈЕТЕ ЛИ ПСЕ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	ш	т	р	и	к	а	њ	е	14	о	р	т
15	а	в	а	р	и	16	б	о	к	с	е	р
17	р	о	с	а	н	а	18	л	и	т	р	а
19	п	р	и	ч	а	т	и	20	ш	а	н	к
21	л	е	н	а	22	а	н	т	23	л	а	т
24	а	в	а	н	и	25	д	е	п	о	26	о
27	н	и	28	и	н	д	и	ј	а	29	а	р
30	и	н	а	31	д	е	ј	32	ј	а	ф	33
34	н	а	н	а	35	к	а	с	и	р	к	а
36	а	37	а	в	г	а	н	и	с	т	а	н
38	ц	и	т	р	о	н	а	д	а	39	р	о
	40	к	о	а	л	а	41	о	д	с	а	д
42	д	а	л	м	а	т	и	н	а	ц	43	а

ВОДОРАВНО: 13) плетење, 14) јединични вектор, 15) Обри, 16) врста паса, спљоштене њушке и врло снажног тела на кратким ногама (слика 1), 17) име италијанске глумице Подесте, 18) јединица за мерење запремине течности, 19) приповедати, 20) део локала где се точи пиће, 21) велика сибирска река, 22) стари Словен, 23) део цвета, латица, 24 део кухињског прибора (мн.), 25) стовариште, спремиште, 27) хемијски знак за никл, 28) азијска држава, 29) мера за површину, 30) наша индустрија нафте, 31) роман Емила Золе, 35) благајница, жена која ради на каси, 37) држава у Азији, 38) лимунада, 39) грчко слово, 40) сисар сличан малом медведу, 41) од овог тренутка, убудуће, 42) врста доге, снежнобеле боје са црним шарама (слика 2).

УСПРАВНО: 1) југословенски овчарски пас, познат као илирски овчар. Висок је преко 60 цм, с дугом длаком боје слонове кости до угаситомрке са светлијим екстремитетима (слика 3), 2) склоп, формација, 3) река у Србији, десна притока Западне Мораве, 4) становници једне азијске државе, 5) велика азијска држава, 7) седамнаесто и друго слово ћирилице, 8) грчки бог ветрова, 10) друго, ино, 11) печеница (стр.), 12) пољопривредна машина, 14) наш књижевник, Данило, 16) отац (слов.), 18) савезна држава у САД, 20) топли напитак, чај, 22) велика азијска река, 23) фортификацијски објект, 25) звање и положај декана, 26) главни град Турске, 28) име француског књижевника, Франс, 29) амерички сатиричар, Бачволд, 31) мушко име, 32) древни феничански град, 33) једна електрода, 35) место у Подравини, код Копривнице, 37) место на Кварнеру, 39) аутомобилска ознака за Соколац, 40) скраћеница за динар.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) испади, 7) апоени, 13) Стеван Христић, 15) пет, 16) варијанта, 17) Итало, 19) ткати, 20) тореро, 22) ав, 23) нет, 26) искрити, 27) ид., 29) мр, 30) КО, 31) НР, 32) ацетон, 34) Доња Јабланица, 37) опомена, 38) Стив, 1, 39) Винтгар, 42) Ија, 43) ини, 45) корпарка, 47) ноћно, 49) доста, в, 51) ат, и, 52) бал, 53) Икар, 55) разложно, 56) ћаса.

ОЛД КРЕСОЈЕ
by Roger Bollen & Gary Peterman

МОЛИО БИХ ОГРЛИЦУ КОЈА ЈЕ ХИТ ОВЕ СЕЗО-НЕ!
ОХ, ЗАР И ВИ?
12-11
BOLLEN

ЕВО, ИЗВОЛ'ТЕ, НАРЕД-НИЧЕ!

КРЕМЕНКО
By W. HANNA & J. BARBERA

СКВИ! СКВИ! БЛАФ! ФИЈУУУ!
ШТА СЕ ДИНО ОДЈЕД-НОМ ТОЛ'КО ПОМАМИО?
НЕ-МАМ ПОЈ-МА! МОЖ-ДА ЈЕ ОПЕТ ВИДЕО ДУГУ!

ГЛУПИ ДИНОСАУ-РУС! К'О ДА ЈЕ ДУГА НЕКО ЧУДО!
3-9

10 × 10 ИЛИ ПРОНАЂИТЕ ГРЕШКЕ!

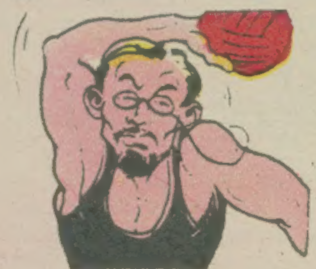
РУКОМЕТ СТЕВАНА МОКРАЊЦА

Коректор музичког листа је на боловању... Можете ли да га замените? Посао вам неће бити тежак, пошто је у свакој реченици погрешно само по једно слово.

1. За два месеца поставили смо на сцену три опеке, а опет се тврди како тобоже не радимо довољно!

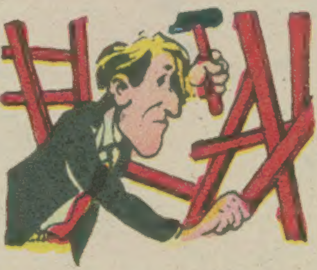

2. На програму је и „Рукомет" Стевана Мокрањца.

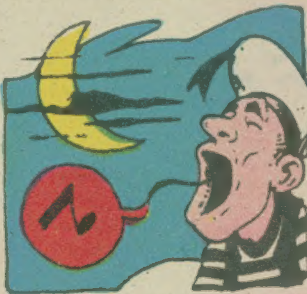

3. Његови досадашњи концерти различито су оцењени, али сви критичари примећују да има изузетно чисте ђонове.

4. Ако студент нема потребну технику за Шопена, ја га терам да шест месеци ради на скелама.

5. Певање је студирао на Музичкој академији, у клапи професора Н. Н.

6. Док наставница свира, ученик треба да гледа у њене ноге.

7. Са 12–14 година деца морају да напусте хор, јер тада почињу да шутирају.

8. Надајмо се да ће овај велики пас и убудуће гостовати у нашој опери.

9. Без дуготрајног рада с будалом неће се моћи исправити технички недостаци овог младог виолинисте.

10. Још кад је први пут чуо мој глас, славни диригент ми је саветовао да се потпуно посветим пецању.

РЕШЕЊА: 1. опере, 2. Руковет, 3. тонове, 4. скелама, 5. класи, 6. ноте, 7. мутирају, 8. бас, 9. гудалом, 10. певању.

Илустровао Димитрије Костић

МАЛА ПОШТА П.ФАХ 124

11001 БЕОГРАД МАКЕДОНСКА 29

НАПАСТ ЈАЧА ОД АРКТИКА

Иако долази зима, још се дешава да у мојој близини зазуји комарац. Ови досадни инсекти довољно су нас мучили летос и мислила сам да их неће бити кад дођу хладни дани. Занима ме где и како комарци презиме и зашто их не уништи јака студен каква је била прошле зиме?

МАЈА СИМИЋ
Јурија Гагарина 157
11070 Нови Београд

Иако изгледа сићушан и нејак, комарац је отпорнији од много већих и снажнијих инсеката. Широм света људи покушавају да униште његове женке јаким, и скупим, отровима јер оне нам сишу крв, али оне се брзо навикавају на нове услове живота. Данас су комарци запосели и најсавременија људска насеља и постали саставни део живота у солитерима. Ту се множе, хране, остављају потомство. Створивши комарца, природа као да је хтела да нам напакости, јер овај инсект може да живи и у најсуровијим условима, чак и на леденом Арктику. Кад захладни, женке се скривају на скровита места где проводе зиму. Многе од њих и тада полажу јаја која могу сасвим безбедно да проведу чак пет година у замрзнутој земљи и да се након и најхладније зиме нормално излегу у нову напаст. Прошла зима је била изузетно јака, лето и јесен веома сушни, многе реке, баре и потоци су пресушили, али је и поред тога комараца свуда било у „изобиљу"! За њих, дакле, ни велика хладноћа ни дуготрајна суша не представљају никакву опасност. Због тога је најбоље да се станови често проветравају, да се нигде не остави нимало воде да стоји дуже време и да се уклони свака влага. Истина, понеки комарац ће нам и даље загорчавати живот, чак и зими, али на овај начин можемо себи бар мало да помогнемо.

МОЖЕ СРЕДЊИ, А МОЖЕ И МАЛИ

У једном од прошлих бројева одговорили сте на питање о старим мерама. И мене интересује нешто у вези с тим: колики је био педаљ? Мој тата каже да је то растојање од палца до малог прста раширене шаке. Да ли је то тачно?

АЛЕКСАНДРА КОКОВИЋ
4. јула 15
81000 Титоград

Педаљ је мера за дужину једнака размаку између испружених врхова палца и средњег или малог прста.

ХУМОР – РЕД И МИР У ХАОСУ!

Да ли можеш да нам кажеш неколико лепих, надахнутих, неуџбеничких речи о – хумору и сатири?

С. РАДИЋ
23000 Зрењанин

Кад већ тражиш такву реч, мораћемо да позовемо у помоћ – Исидору Секулић. У свом есеју о правом, поетском хумору, између осталог, она каже и ово: „Хумор је фина и префина уметничка суштина при супротном крају али на истој осовини са трагиком; „бирана, даровита и духовита реч јакога и

свестранога човека"; „Атомски набијена поетична сила мудрости и лудости"; прави уметнички хумор, каже Исидора, не изазива гласан смех, он се „прима и испраћа само уз танак осмех и уз пријатан уздах". „Трагика доноси катастрофе и хаос, а хумор успоставља ред и мир у хаосу... Хумор, онај чисти и племенити, онај који је у сржи уметности и поезије – не зна човек како да каже: или је дар богова човеку, или је дар човека боговима."

А Антун Густав Матош, у свом есеју о Стевану Сремцу, прави, узгред, поређење између хумористе и сатиричара. Све симпатије Матошеве на страни су хумористе. Сатиричар се бави неким (можда пролазним) друштвеним појавама; хумориста – вечитим људским слабостима и неспоразумима. „Хумор је – каже Матош – највиша, најуметничкија комична врста, јер је најчишћа, најтолерантнија, најхуманија и најфилозофскија..."

У ЗНАКУ ДЕВЕТКЕ

Знаш ли како је настало име цвета „девет Југовића"?

НЕВЕНКА ПАВЛОВИЋ
Маршала Тита 42
31000 Титово Ужице

Цвет „девет Југовића" је добио име зато што се стабљика рачва у три гранчице од којих свака на врху има по три листа.

ЗА ЈЕДРЕЊЕ И ЈАХАЊЕ

Интересује ме да ли даске за једрење могу да се користе и као даске за јахање на таласима?

ДРАГАН СИМОНОВИЋ
Танаска Рајића 2
Велика Плана

Постоји пет врсти дасака за једрење ($Д_1$, $Д_2$, олд раунд фан, фан и финкер). Последње две, фан и финкер, су истог облика и при-

близно исте величине с тим што је фан нешто дужи. И једна и друга могу да се користе и за јахање на таласима.

ИПАК, ПОВРЋЕ

Да ли диња и лубеница спадају у воће или поврће?

ЈЕЛЕНА ГОЛУБОВИЋ
Булевар 23. октобра 42
21000 Нови Сад

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Chika Miura, 3017–6 Yoshiura, Murakami shi, Nigata ken, 959–35 Japan – има 15 година, жели да се дописује с младима из Југославије, језик дописивања енглески.

Ирис Рољевић, Првобораца 8, 58000 Сплит – има 12 година, сакупља значке, налепнице, стране гумице и постере.

Маја Радусиновић, Гандијева 151/3, 11070 Нови Београд – има 12 година, воли рок и поп музику, сакупља постере.

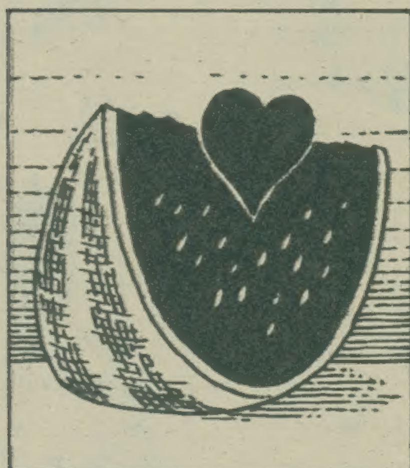
Сандра Томчинић, Пионирска 30, 51000 Ријека – има 13 година, воли музику, планинарење и све што воле млади.

Марија Марић, Маршала Тита 65, 59300 Книн – има 15 година, воли животиње, читање и музику; сакупља значке и слике животиња.

Драгана Ђунић, Облачића Рада 34, 21000 Нови Сад – има 13 година, воли музику и спорт, сакупља постере и украсна писма.

Весна Цветановић, Драгана Ракића 19/5, 11080 Земун – има 13 година, воли музику и спорт, сакупља постере.

Един Тороmановић, Бориса Кидрича 1а, 72250 Витез – има 15 година, воли музику и другарство, сакупља постере и значке, одговара на свако писмо.

И диња (Cucumis melo) и лубеница (Citrulus vulgaris) припадају породици бундева (Cucurbitaceae). Према томе, сврставају се у поврће, али због сочних, слатких плодова о њима се обично говори као о воћу.

АМАЗОН – НАЈВЕЋА РЕКА?

Веома ме занима речни ток Амазона. Да ли можете да ми дате бар неке податке о овој реци?

НЕДИМ СЛАДИЋ
Шефика Дорића 30
70000 Сарајево

Амазон (португалски Рио Амазонас), река у Јужној Америци; извире на висини од 4000 m у Перуанским Андима; протиче кроз Перу и

Бразил; по дужини (5500 km, не рачунајући две реке од којих је настала) трећа, а по величини слива (више од 7 мил. km²) и протицају воде (110 000 m³/sec) највећа река на свету. Пловна за морске бродове на дужини од 1 600 km. При ушћу градити делту широку око 300 km. Просечна дубина у доњем току је 50– 60 m, а ширина до 25 km. Прима више од 500 притока, од којих 20 с дужином преко 1 500 km. У сливу Амазона налазе се највеће прашуме на Земљи (око 6 мил. km²), претежно у Бразилу, затим у нижим крајевима Боливије, Перуа, Еквадора, Колумбије и Венецуеле.

У њеном сливу живи око 1,2 милиона становника, углавном Индијанаца, који су настањени у селима на обалама река. Велика природна богатства око Амазона су каучук (гума), абонос, махагони, палисандар, ружино дрво, многобројне палме (преко 150 врста), кининско дрво, кожа за производњу ножаина и друга. Разноврстан животињски свет настањује ове крајеве: мајмуни, тапири, мравоједи, змије, алигатори, птице, инсекти... Углавном између Бразила, Колумбије и Перуа (1929), свим нацијама загарантована је слободна пловидба Амазоном. (Наравно, на њихов ризик!)

Наш познати новинар Владимир Колар има путописну књигу о Амазону.

МЕТАЛ У ОПТИЦАЈУ

Да ли је тачно да се кује метални новац од 20, 50, 100, 200 и 1000 динара?

ТАТЈАНА ИВАНОВИЋ
Маршала Тита 19
78101 Бањалука

Од јула ове године у оптицају је метални новац од 20, 50 и 100 динара. Ковани су и комади од 200 и 1000 динара. Сребрњаци од 1000 динара издати су поводом смрти друга Тита и четрдесете годишњице револуције.

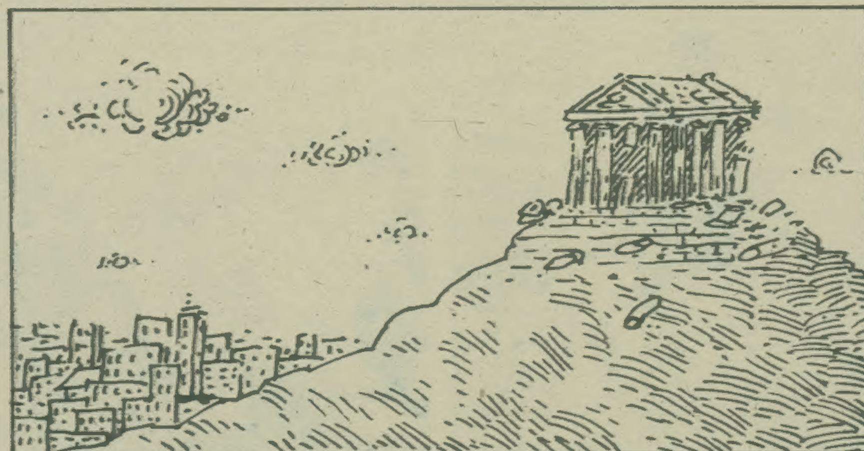
ПАРТЕНОН НА АКРОПОЉУ

Пишем вам први пут. Хтео бих да сазнам у ком граду у Грчкој се налази Партенон, ко га је и када подигао?

Другарски поздрав од читаоца
из Баната
(на поштанском жигу пише:
25370 Хајдучица)

Партенон је храм богиње Атене на брду Акропољ у Атини. Саградили су га архитекта Иктинос и Каликратес од 447. до 438. године пре нове ере, за Перниклове владавине. Украсио га је вајар Фидија који је израдио и велику статуу Атене од слонове кости и злата.

Храм је саграђен у дорском стилу, од белог мермера, дугачак је 70 и широк 31 метар.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
Александар Бакочевић

В. Д. руководиоца ООУР-а Издања за младе „Политикин забавник"
Влада Булатовић Виб

Главни и одговорни уредник
Влада Булатовић Виб

Заменик главног и одговорног уредника
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ
Сима Беговић, Бранко Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Савиљевић. Чланови Савета из Редакције: Влада Булатовић Виб, Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојовић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (графичко-технички уредник), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Миладиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патриогић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 100 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 1.104,00 динара, полугодишња 2.208,00 динара, годишња 4.416,00 динара

ПРЕТПЛАТА
ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 2.208,00 динара, полугодишња 4.416,00 динара, годишња 8.832,00 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" ООУР „Продаја" – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО
У СТРАНОЈ ВАЛУТИ
ГОДИШЊА:

САД	$ 32.–
СР НЕМАЧКА	ДМ 91.–
ШВЕДСКА	Шкр. 270.–
ФРАНЦУСКА	Ффр. 278.–
ШВАЈЦАРСКА	Шфр. 75.–

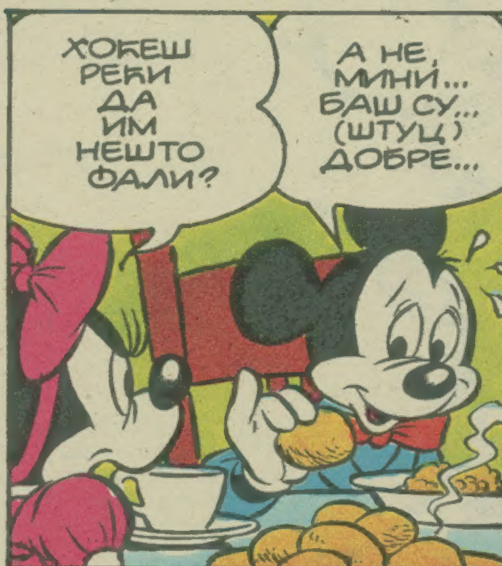
Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТБАНКЕ" – Београд, на рачун број 60811-620-63-257300-00054 уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

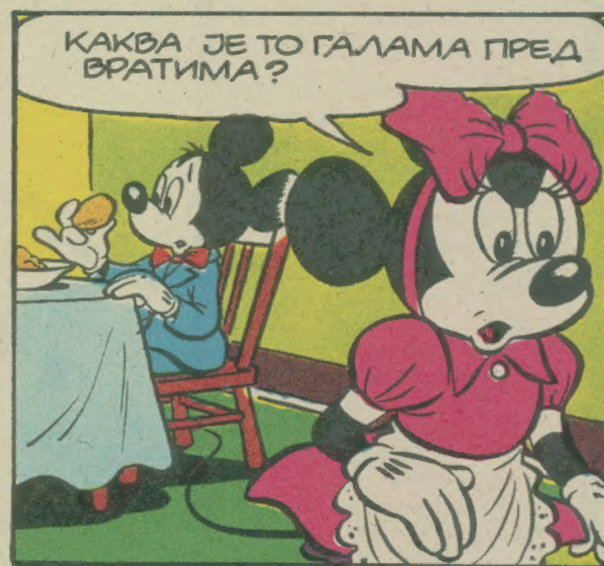

WALT DISNEY
МИКИ

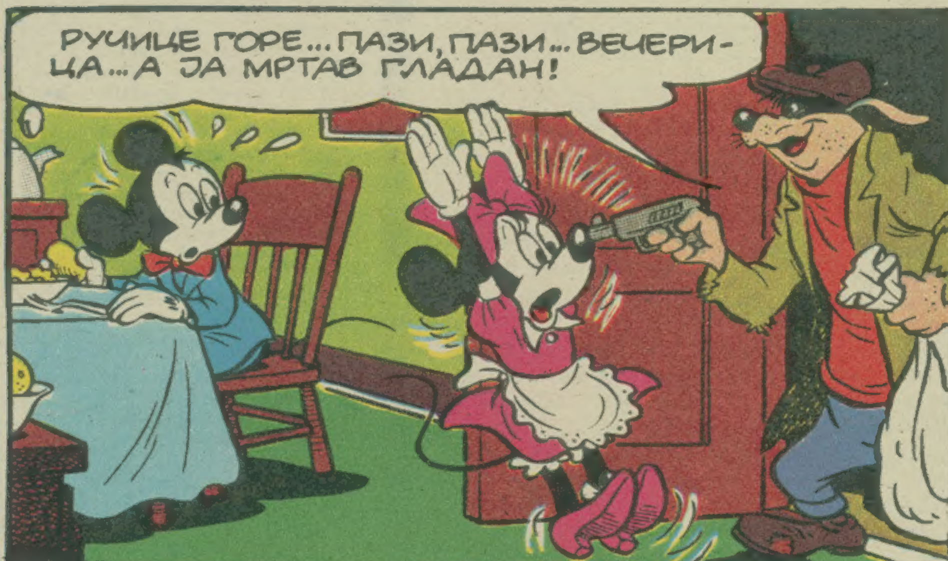

ЗДРАВО! ПА, НИЈЕ ТРЕБАЛО...
НЕМОЈ ТАКО! ВЕЧЕРАС САМ ТИ ПРИПРЕМИЛА САМЕ СПЕЦИЈАЛИТЕТЕ!
© Copyright 1955 Walt Disney Productions World Rights Reserved Distributed by King Features Syndicate

ЗНАМ ДА САМ НЕКОЛИКО ПУТА ОМАНУЛА, АЛИ ВЕЧЕРАС САМ ДАЛА СВЕ ОД СЕБЕ!
ДА, МИНИ...

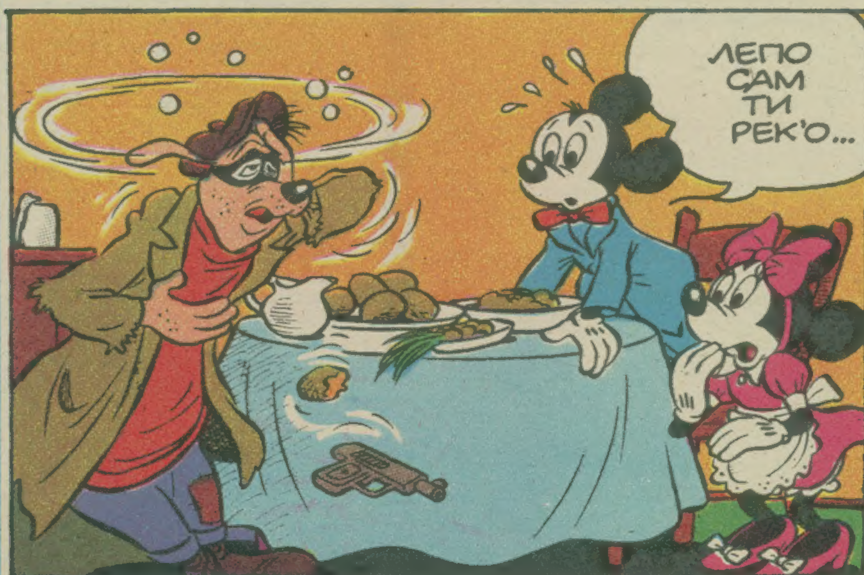

ЕВО, ПОГАЧИЦЕ ПО НОВОМ РЕЦЕПТУ!
АХ, НЕ...

ХОЋЕШ РЕЋИ ДА ИМ НЕШТО ФАЛИ?
А НЕ, МИНИ... БАШ СУ... (ШТУЦ) ДОБРЕ...

КАКВА ЈЕ ТО ГАЛАМА ПРЕД ВРАТИМА?

РУЧИЦЕ ГОРЕ... ПАЗИ, ПАЗИ... ВЕЧЕРИЦА... А ЈА МРТАВ ГЛАДАН!

ПОГАЧИЦЕ! БАШ ТО ВОЛИМ!
БОЉЕ НЕМОЈ!
WALT DISNEY
9-18

ЛЕПО САМ ТИ РЕК'О...

ПОТПУНО ЈЕ ОНЕМОЋ'О!
СЛУШАЈ МЕ ДОБРО! ДА НИСИ ПИСНУО ИСТИНУ... ЈАСНО!